"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Paukształis ir
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

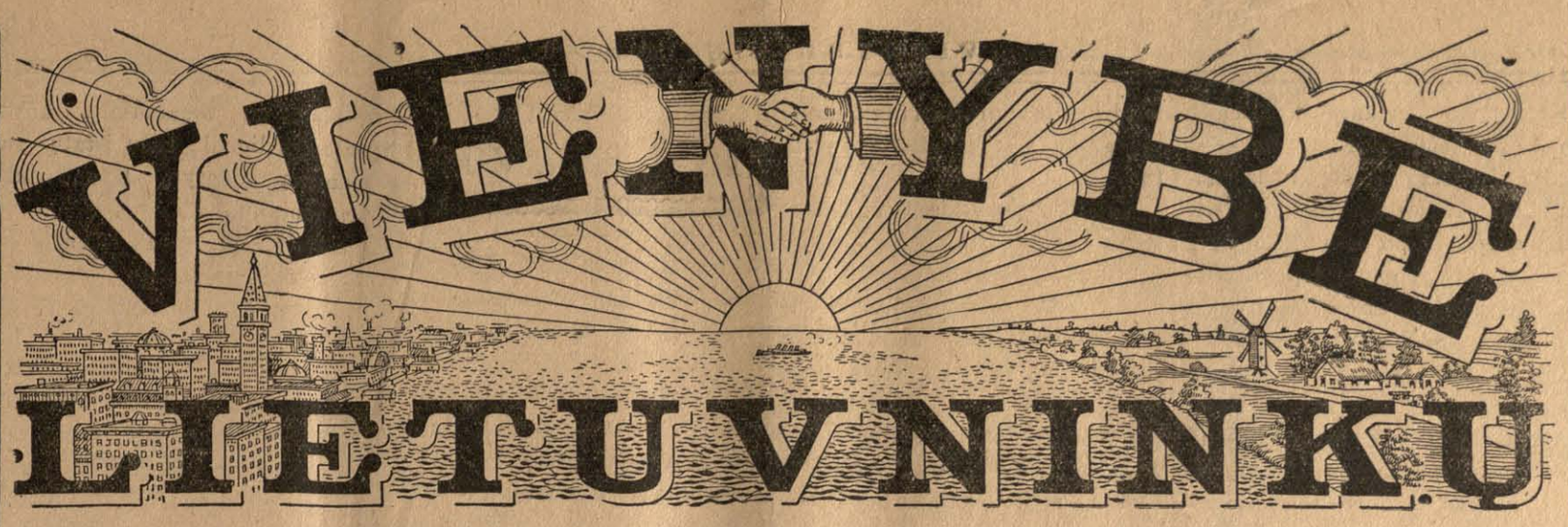

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukształis &
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 13. Brooklyn, N. Y. 26 d. Kovo (March) 1913 m. Metai XXVIII.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

EIKIME PRIE PRAKTIKOS.

Paskutiniuose laikuose Lietuvos laikraščiuose (‚Šaltinis' ir kiti) randasi raginimas važiuoti jauniems ūkininkams į užrubežį pasimokinimui ūkininkauti. Patogiausia vieta nurodoma Danija. Malonu tą girdėti, dar maloniau, kad, kaip matosi iš tų pačių laikraščių, atsirado daug norinčių važiuoti. Važiuojantiems mūsų broliams iš Amerikos į tėvynę tas paraginimas irgi pritink.a Jei išbūni kelerius metus, užsidirbti šiektiek pinigų ir manai pagrįžęs į tėviškę apimti ukę, kodel nepašvęsti vienos vasaros arba ir visą metą tokioj Danijoj, Belgijoj ar kitose valstijose, kur ūkininkystė augštai stovi? Nauda būtų didelė, nes kas iš to, jei ir su pinigais parvažiuosi, bet jei nemokėsi tais pinigais naudotis, tai jie liks be naudos. Galop, tada būtų daugiau vadovų žemdirbystės šakoj. Tai viena vieta, kame praktiškai galima mokintis; antra — tai čia-pat Suvienytose Valstijose. Čia, nors gal ir nestovi ūkė taip augštai, kaip nekuriose Europos viešpatystėse, bet stovi daug augščiau negu Lietuvoj. Nekurie gi žinovai tvirtina, jog čia ūkė daug augščiau stovi, negu Europoj, ypatingai mašinų vartojime, pienininkystėj ir daržininkystėj. Labiausia arti didelių miestų, kur žemė brangi, darbininkas sunkiai gaunamas ir brangus, čionykščiai ūkininkai priversti vartoti naujausius mokslo išradimus. Jiems ateina pagalbon ir valdžia su savo bandymų stotėmis, agronomais ir kitomis įstaigomis. Kaip ten nesakysi, bet lietuvis nuo Amerikos ūkininko daug ko gali išmokti. Jei dar atsimįsime ir tą, jog čia ūkė paremta ant pramonystės pamato, t. y. viskas verčiama į pinigus, ne taip kaip Lietuvoj, kur viskas išdirbama tik sau, o kas lieka nuo savęs, teeina pardvaimui. Pramoniškas ūkės vedimas visur dabar pripažintas už geriausį, gal būti, kad jis ir netiks tėvynėj tokioj išvaizdoj, kaip čia, bet, sudėjus į krūvą abudu metodu, nauda visiems matoma.

Kaip reikia mokintis? Lengviausias būdas — tai ši pavasarį, jei greitai manai važiuoti namon, stok į gerą ūkę už darbininką-praktikantą. Valdytojui pasakyk, su kokiu tikslu tą darai, tai jis tau žinių neskųs ir negailėsis, o algą gausi kaip ir visi darbininkai. Išbuvęs per vasarą, išmoksi tiek dalykų, kad net pats stebėsies. Gerai išbūti ir per žiemą, t. y. per visus metus, nes ūkės darbas tęsiasi per visus metus,, ir vis gali konors naujo išmokti, kas bus naudinga parvažiavus Lietuvon. Veltui dirbti nereikės. Prieš pastojant, ištirk visą savo apielinkę, pasiteirauk geresnių žmonių, pakol surasi progresivišką vietą. Ne tik tie, ką mano važiuoti į Lietuvą, bet ir tie, kurie nori čia apsigyventi, gali tuomi pasinaudoti. Padirbti kokius metus ant ūkės, pramokti ūkės vedimo ir kalbos ir, susitaupius kiek pinigų, pradėti nuosaviai ūkininkauti. Svetimtaučiai taip senai ir daro. Ypatingai holandai, švedai, norvegai. Mes tik vieni paskendę teorijose, partviškuose ginčuose, o prie praktikos lyg ir nenoroms einame.

Labai man būtų linksma, kad nors keletas atsirastų tokių, kurie bandytų tuo keliu mokinties. *Milda.*

Peržvalga.

// **Vėliausiai atkeliavusieji lietuviai.** Per šių metų sausį mėnesį atkeliavo Amerikon lietuvių **1041**, o iškeliavo per tą mėnesį iš Amerikos **175**; tat reiškia, kad sausio mėnesyje atkeliavo ant 634 mažiau už gruodžio mėn. p. m.

Pastebėtinas skaičius neįleistųjų lietuvių Amerikon, kuris beveik kas mėnesį didinasi: neįleista 19 ypatų.

Nuo pradžios imigracijos metų, t. y. liepos 1912 m., iki sausiui atkeliavo Amerikon lietuvių viso labo **12,015**, o iškeliavo **1,807**; tat šiemet Amerikoje pasidaugino lietuvių ant **11,258** (žiūr. „V. L." N7).

*

// **Rusų laikraščiai ėdasi.** Išeinančio New Yorke rusų laikraščio „Russkoje Slovo" išleistojas Pasvolskij patraukė teisman kitą rusų laikraštį, soc.-dem. organą, „Novyj Mir" už koliojimąsi ir visokios rųšies užsipuldinėjimus.

Stačiai sunku suprasti priežastį, delei kurios pirmeviškų laikraščių vadai, kuriems privalėtų būti plačiosios minios mokytojais, vadovais ir patarėjais, iš kurių ta minia turėtų imti sau paveikslą, užsiima tokiais tamsiais dalykais. Tuomi dikčiai nukenčia ir tankiai liekasi suvedžiota skaitanti tuos laikraščius visuomenė.

*

// **Redaktorių sumainymas.** „Aušra" praneša, kad, atsisakius kn. Kemešiui nuo „Vilties" redagavimo, Vilniun skiriamas kun. Dobužinskis iš Kauno.

*

// **Naujas lenkų laikraštis Newark'e, N. J.** Pradžioje šių metų Newarke pradėjo eiti naujas lenkų savaitraštis **Interes**, pašvęstas prekystei, pramonei ir agrikultūrai. Pranešame apie tą laikraštį tik dabar, nes šiomis dienomis prisiųsti jo num. „V. L." redakcijon.

*

// **Iš Lietuvos lietuvių santikių su lenkais.** „Lietuvos Žinių" N20 rašo, jog kun. Gintautas-Dzievaltovskis, pareikalavus vidaus reikalų ministeriui, iškeltas iš Eišiškių. Tad Rodunės dekanatas nors kartą pasiliuosavo nuo to lietuviams labai neprielankaus ganytojo, kuris ne tiek rūpinosi dvasiškais žmonių reikalais, kiek platinimu „endekų politikos".

*

// **Literatūros žinios.** „Vilties" N19 pranešama, kad „Šv. Kazimiero" kningų leidimo draugija tarp kitų leidinių 1913 metais žada išleisti naują kun. Tumo veikalą „Ten gera — kur mūsų nėra", kur jisai aprašo savo kelionę Amerikon ir Amerikos lietuvių gyvenimą. Amerikos lietuvių skaitančioji visuomenė šiek-tiek atsimena, iš atėjusių iš Lietuvos žinių, kaip gerb. kun. J. Tumas apibudino amerikiečių lietuvių gyvenimą. Tad reikia tikėti, kad minėtas veikalas turės gerą pasisekimą ir plačiai tarp amerikiečių prasiplatįs.

*

// **Lietuvių kalba Jagailos universitatėje.** „Liet. Žin." korespondentas-bendradarbis, p. J. M., šiaip rašo: „Krokuva. Vasario 5, 6 ir 7 d. gerb. J. A. Herbačevskis, Jagailos universitatės lietuvių kalbos lektorius, skaitė apie lietuvių liaudies poeziją. Supažindino, kiek galima, tokiu trumpu laiku (per 3 paskaitas) klausytojus su lietuvių dainomis, raudomis, pasakomis, padavimais, vestuvių apeigomis, šokiais, jų reikšme, būdu ir taip toliau. Klausytojų visas tris valandas buvo gana daug; daugiau nekaip prof. Kutzebos paskaitose. Herbačauskas citavo ir dainas lietuvių kalba, paduodamas drauge jų vertimą lenkų kalba".

*

// **Shenandoah lietuvių-katalikų parapija parapijonims.** „Darbininkų Vilties" išspausdinta šitokia žinutė. „Pennsylvanijos Augščiausias Teismas išdavė galutiną nusprendimą sulig Šv. Jurgio lietuviškos parapijos turto. Augščiausio Teismo nusprendimas yra daugelyje atvėjų skirtingas nuo Schuykill pavieto teismo nutarimo. Augščiausias Teismas pripažino, kad visas nejudinamas turtas: **bažnyčia, klebonija**, kapinės ir tt., priguli parapijai, kuri valdys tą turtą per savo komitetą ir pavers vien tik ant parapijos reikalų. Vienok visi kiti pinigai, koki įeina į bažnyčią, arba taip vadinami „dievobaimingi" (pious) pinigai priguli kunigui".

Iš Visur.

× **Sumišimas Paryžiuje.** Kovo 16 d. Paryžiuje buvo iškilęs sumišimas bei muštynės tarp militaristų ir socialistų delei padidinimo tarnavimo kariuomenėje laiko vietoj dviejų ant trijų metų. Militaristų gaujos, palaikomos Francijos valdžios, metėsi ant protestuojančių prieš pailginimą kareiviavimo metų ir didinimo karės išlaidų socialistų. Nekuriose vietose ištiko formališki mušiai, kuriuose liko gan daug sužeistų.

× **Japonijos biudžetas.** Tokio, kovo 16 d. Japonijos parlamentas dauguma balsų priėmė 1913 metams sekantį biudžetą: paprastos valstijos įeigos siekia $264,877,825, o nepaprastos — $27,584,000. Paprastos išlaidos siekia $211,002,000, o nepaprastos — $81,460,000.

× **Darbininkai padeda sufragistėms.** Nesenai sufragistės buvo sudariusios Glasgow'e (Škotijoj) didelį susirinkimą. Vietinės universitatės studentai nutarė išvaikyti šitą moterų susirinkimą, delei ko jie pribuvo susirinkimo salėn skaitliuje apie 300 žmonių. Sužinojusios apie tai sufragistės, kreipėsi prie uosto darbininkų, prašydamos jų apsaugos. Tuoj apie 300 darb. taipgi pribuvo susirinkimo salėn. Kada studentai pakėlė trukšmą ir mėgino išblaškyti sufragistes, darbininkai stojo jų pusėn ir visi studentai buvo išmesti ant gatvės. Žinoma, tai buvo tikros imtynės, o podraug ir muštynės. Kelios dešimtis studentų liko pramuštomis galvomis — jie ilgai atmįs tą sufragisčių susirinkimą.

× **Anglija pasižadėjo tvirtai paremti Franciją.** Nekurie liberališkieji anglų laikraščiai paskelbė, kad jei koki-nors valstija pradės karę su Francija, tai Anglijos laivynas saugos jos pakraščius nuo užpuolimų. Net Anglijos užsienio ministeris tą užtvirtina francūzų valdžiai. Francijos laivynas dabar plaukioja Vidužemėse jūrėse, o Anglijos arti Vokietijos ir Francijos, Anglija nedaleistų vokiečiams bombarduoti Francijos pakraščių miestus. Atsinešimai tarp Francijos ir Anglijos darosi vis drūtesniais.

× **Susidūrė orlaiviai.** Paryžius. Darant orlaivių manevrus, susidūrė du orlaiviu; orlaivininkai liko pavojingai sužeisti.

× **Serbija priešais Austriją.** Kaip praneša iš Bielgrado, serbai paskutiniu laiku labai sujudo prieš šais Austriją už tą, kad ji pareikalavo prašalinti nuo Skutari Serbijos kariuomenę. Šitas serbų įtužimas yra taip didis, kad jie yra pasiryžę tuoj stoti su Austrija karėn, neatsižvelgiant, ar kas kitas padės, ar ne. Tokis Austrijos pasielgimas, be abejo, sukels ir suvienys prieš ją visus Balkanų slavus, kurie ateityje gali būti jai labai pavojingu neprieteliu.

× **Belgijos darbininkai.** Politiškas ir ekonominis Belgijos stovis kasdien eina blogyn. Darbininkų klasė nebenori toliau lenkties prieš klerikalų valdžią; darbininkai rengiasi prie visuotino streiko, su kurio pagelba jie mano permainyti rinkimų tiesas.

× **Skutari ugnyje.** Kaip praneša iš Londono, Skutari tvirtovė yra apimta ugnimi, nes ji bombarduojama naktį ir dieną. Padėjimas miesto ir ten esančių žmonių labai apverktinas.

× **Šnairavimai tarpe Koalicijos.** Graikai ir serbai visai neužganėdinti Bulgarijos hegemonijos siekiais. Bulgarija nori tik trupinius palikti savo talkininkėms, pati gi mano užimti didžiausius atimtus nuo Turkijos žemės plotus; ji nori paglemžti net apgyventas serbais ir graikais vietas. Tų dviejų valstijų liaudis išreiškia smarkų protestą prieš tą neteisingą Bulgarijos pasielgimą. Valdžia gi stengias nuraminti žmones, sakydama, kad nieks neliks nuskriaustu.

× **Krito 300 turkų.** Londono žinios praneša, kad paskutinėse dienose ant Čataldžos — Adrianopolio linijos buvo keli susirėmimai, kuriuose užmuštais krito virš 300 turkų; priegtam daug buvo sužeistų ir paimtų nelaisvėn. Bulgarų nuostoliai nesulyginamai mažesni. Vienos ir antros pusės karei laukia geresnio oro, idant pradėti mušį ant visos linijos.

× **Adrianopolio likimas.** Kaip pranešama iš Konstantinopolio, kovo 14 d. bulgarai ir serbai norėjo smarkiu šturmu paimti Adrianopolį, bet buvo atmušti su didžiais nuostoliais. Tvirtovė, nežiūrint ant baisaus bombardavimo, kol-kas vis dar laikosi.

× **Demoralizacija Austrijoje.** Laikraščiai praneša, kad ant Galicijos geležinkelių viešpatauja dabar didis sujudimas — mat, liko atleisti iš kariuomenės eilių rezervistai, jie dabar linksmi važiuoja į savo namus.

× **Šveicarijoj** atsirado baronas Tylinskij, kurs sakosi turįs japonų valdžios vekselių ant 300 mil., tie vekseliai buvę duoti trims rusų oficieriams, kurie išdavę japonams Port-Arturo tvirtovių planą ir kitas paslaptis.

× **Gaisro pasekmės.** Iškilęs kovo 6 d. Yokohamoj (Japonijoj) gaisras sunaikino daug žymesnių miesto namų ir keletą krautuvių ir visokios rųšies dirbtuvių. Nuo stolių padaryta virš $7,500,000.

× **Rusai studentai Vokietijoje.** Iš Leipcigo (Saksonija) pranešama, kad rusai-studentai kreipėsi į vietinę policiją su prašymu, kad pavelytų Leipcige padaryti visų Vokietijoj esančių rusų-studentų susivažiavimą. Policija ledio suvažiavimą su išlyga, kad jame būtų vartojama tik vokiečių kalba. Studentai ant to nesutiko.

× **Vienijasi geležinkelių darbininkai.** Šiose dienose, anot žinių iš Londono, trįs didžios geležinkelių darbininkų draugijos susiliejo į vieną tautišką gelež.-darb. sąjungą, kurion ineis apie 180,000 narių.

× **Kritiškas Adrianopolio padėjimas.** Anot nekurių laikraščių Adrianopolio išvaizda dabar yra stačiai apverktina. Mirusiųjų bei užmuštųjų kūnai neatimami nuo gatvių; jų puvimas išduoda baisią smarvę. Pamišę nuo alkio ir šalčio kareiviai, kaip alkani žvėrįs, vaikščioja miesto gatvėmis ir kur užtikdami vagia, už ką lieka sušaudomi be jokio teismo. Ant mirties kareiviai eina be jokio persigandimo, tartum, kad tai ne žmonės, bet kokie negyvi daiktai ar bent žmonių šešėliai. Tankiai kareiviai slapčia apleidžia savo stovyklas ir slepiasi kur tik gali. Tarpe kareivių labai daug bepročių. Taip vienas artilerijos oficieras po miestą ant arklio jodinėjo visai nuogas, švaistydamas su kardu į visas puses; niekas neišdrįso jį sulaikyti. Galop jis nupuolė nuo arklio ir liko sumindžiotas. Priešų kanuolių kulkos, krisdamos mieste, ardo kas papuola, visur matosi gaisrai. Esantieji mieste darbininkai kenčia baisų nedateklių viso to, kas reikalinga žmogaus gyvenimui. Saužudystė, kuri pas turkus skaitosi didžiausiu prasižengimu, dabar liko paprastu apsireiškimu.

Kareiviai kenčia alkį ir šaltį. Druskos svaras kainuoja 2 rub. Pabėgėliai-turkai, papuolę tarp serbų ir bulgarų kareivių verkdami prašo jų duonos; jų išvaizda stačiai apverktina: sudžiūvę ir pajuodavę veidai, ypatiškos spalvos akįs, neapsakomas viso kūno sudžiūvimas — tai šešėliai, o ne žmonės.

× **Rusų orlaivininkas Azijoje.** Plačiai Rusijoje žinomas orlaivi-

ninkas Kuzminskij sumanė palakstyti po piet-rytinę ir pietinę Aziją, ir kaip pranešama, tas jo lakstymas sekasi labai gerai. Orlaivininkas jau lakiojo įvairiuose Chinijos miestuose, Kombodžoj, Tonkine, Kochinchine, Siame; toliau mano kiek laiko praleisti Javoj, Birmoj ir Indijoj. Daugelyje iš tų kraštų Kuzminskij buvo pirmas lakiotojas. Vietiniai gyventojai priima jį už kokį-tai viršgamtišką sutvėrimą.

× **Imperatorius po teismu.** Kaip pranešama iš Berlino (Vokietija), Elbing'e buvo svarstoma byla Vokietijos imperatoriaus Vilhelmo prieš jo dvaro nuomininką, kurį kaizeris norėjo prašalinti iš savo dvaro. Kaizerio reikalavimas teismu buvo atmestas. Nuomininkas pasiryžo pasilikti dvare iki nepasibaigs jo nuomos laikas.

× **Paminklas didžiam italų dailininkui.** Nesenai pastatyta netol St. Moritz'o, Šveicarijoje, didžiam italų dailininkui-teplioriui, Segantini'ui, gražus paminklas. Tasai paminklas pastatyta ant vieno augštųjų Alpų kalnų, iš kur matytis gražiausios Šveicarijos apielinkės, gražiausios gamtos scenerijos, kurias Segantini įdėjo ing daugelį savo paveikslų. Tą paminklą iškirto iš granito Segantinio draugas, italų skulptorius Bistofli. Statuja perstato moteriškę; gi tos statujos pamate išskaptuotos alegoriškos figūros.

× **Kalno viršūnė slenka žemyn.** Neuchatel, Šveicarijoje. Kovo 17 d. iš tenai praneša, kad netoli kaimo Fleurier, arti ežero Neuchatel, slenkanti kalno Caroline viršūnė. Daugelis tos apielinkės žmonių išsigandę bei bijo, kad neužgriūtų jų. To kalno masa slenkanti po 8—9 colius į valandą. Panašus to paties kalno judėjimas buvęs 1889 metu, bet už kelių valandų paliovęs slinkti. Todel dabar judėjimui atsinaujinus, žmonės su savo tūlais daiktais ir kitu turtu išsikėlė į kitą apielinkę.

× **Mokestis nuo darbo unijų turto.** Vokietijos valdžia, kuri pasiryžusi surinkti 50,000,000 dol. armijos padidinimui, sumaniusi uždėti tam tikrą mokestį ant darbo unijų turto. Socialistų vadas, Herr Bernstein'as, pasakęs, kad stengsis, idant tas bilius nepereitų. Idant sumušti reichstage tą bilių tereikią 89 balsų ir tikima, kad pasiseks tai gauti.

× **Nuskendo 60—80 mažų laivukų.** Iš Hamburgo praneša, kad kovo 17 d. naktį ant Šiaurinės jūrės, netol Hamburgo, siautė smarki audra ir paskandino apie 60—80 mažų laivukų. Žmonių nuskendo 12 asmenų. Bet ar ta žinia teisinga, ligi šiol dar nėra žinoma.

× **Apvogė banką.** Roma, Italija, kovo 17 d. Šiandien atėjusi žinia skelbia, kad pereitą naktį apvogtas bankas, kuris priklauso ponams Scheggi ir Borghi. Išvogta apie 72,000 vertės valstijos parankų.

× **Paryžiaus policijos prefektas.** Iš Paryžiaus praneša, kad Louis Lepine, policijos prefektas atsisakė nuo savo vietos, kurią jis užėmė per 20 metų.

× **Karė užu peteliškes.** Iš Viennos praneša „The Daily Telegraph'' korespondentas, kad tarp barono Charles Rothhildo ir Vengrijos Tautiško Muzejaus, Budapešte, iškilo karė delei peteliškių gaudymo teisių. Nesenai Dr. Schmied pranešęs baronui, kad Peszero apielinkėje esą ypatingos peteliškių rūšis, kokių Europos kitose dalyse nematyti. Tatai Rothschildo, kurs turi apstų rinkinį vabzdžių ir peteliškių, greitai išreikalavo nuo karališkos žemės užveizdo leidimą ir nuvyko gaudyti peteliškių. Neilgtrukus Tautiškas Muzejus paskyrė Dr. Schmiedą, kaipo savo oficialį natularistą, taipgi gaudyti peteliškių ir išsiuntė jį į Peszerą. Čia atvykęs d-ras patyrė, kad ir baronas tuo pačiu tikslu atvykęs. Tad jisai ir padavė ministerijai skundą, o ta skundą perdavė karės teismui Viennoje, po kurios jurisdikcija yra ta vieta. Karės teismas pripažino teisę baronui, kad jisai gali netrukdomas gaudyti peteliškes. Taipgi ir muzejaus atstovas gali jas liuosai gaudyti ir studijuoti gamtą.

Iš Amerikos.

41,110,334 dol. uždengimui valstijos išlaidų. Pranešama, kad uždengimui ateinančių metų valstijos išlaidų reikėsią ne mažiau, kaip 41,110,334 dolerių. Pereitu metu valstijos išlaidoms išleista 52,366,582. Taigi šių metų išlaidos bus mažesnės, negu pereitų metų.

Po 19 metų atgavo protą. Iš Alanta, Georgia valstijos, kovo 18 d. praneša, kad tūla Mrs. Carrie B. Jordan, kuri per 19 metų buvo žinoma, kaipo pamišusi, vakar atgavusi protą. Vietinius daktarus tas atsitikimas ne mažai nustebino. Apie penkios savaitės atgal buvo padaryta operacija ir daktarai mano, kad delto jinai ir pasveiko. Tečiaus tikros pasveikimo priežasties niekas negali pasakyti.

Amerikos moteris planuoja sudaryti didelę kampaniją. Taip vadinama „The National American Women's Sufrage Association'' planuoja sudaryti didelę kampaniją ir tuo mano padaryti ant kongreso sąnarių nemažą įtekmę. Kongreso specialė sesija bus balandžio 7 d., o minėtoji draugija tuomet rengia savo masinį susirinkimą. Būsią tam tyčia kviečiama daugelis kalbėtojų ir sufragizmo idėjų skelbėjų bei platintojų. Iš kiekvieno Suv. Valstijų kongresinio distrikto būsią po vieną moteriškę, jei ne daugiau, o iš kiekvienos valstijos — po dvi. Jos atvykdamos turės būtinai turėti reikalavimą, kad būtų prie konstitucijos pridėtas priedas suteikiantis moterims balsavimo teises.

Belmontas apie „naują laisvę''. Perry Belmontas, žinomas New Yorko gyventojas ir Amerikos turčius, kovo 17 d. savo kalboje, pasakytoj Bloomingtone, Ill. valstijoje, šiaip apie „naują laisvę'' išsireiškė: „Amerikos patriotizmas reikalauja, idant mes būtumime atsidavę ir ištikimi naujiems laisvės principams, idant pasišvęstumime tiems principams be jokios savymeilės, be noro, kad kas-nors mums už tai atlygintų. Kuomet mes pažvelgiame į kitas šalis, kur yra revoliucijos, karės, kur grąsina nuolat karės šmėklos, kur nelaimės bei skurdas didžiausias, kur yra maras bei įvairios epidemijos, kur siaučia badas, tai tuomet persitikriname, kad Amerikos nepasitenkinimo forma — tai sveika nepasitenkinimo forma, kuri parodo žengimą bei pažangą prie augštesnio idealo ir lygybės, kurios teisėmis naudosis visi žmonės. Naujoji laisvė, tai idealo substitutas, kuris užims gaišinančiojo ir srukdančiojo materializmo vietą ir tauta galės liuosai žengti prie tikrojo progreso''.

Prez. Wilsonui siunčia dovanas iš visų Suv. Valstijų kraštų. Galop jis paliepė gražinti atgal daiktus, gautus nuo nepažįstamų ypatų.

Katalikų draugija delei spartesnio platinimo tikėjimo sumanė pasinaudoti paskutinių laikų naujiena. Liko padarytas labai didelis automobilius, kainuojantis apie $8,500, kuriame telpa maldykla ir vargonai. Misionieriai panaudos tą automobilių pietvakarinėj dalyj Suv. Valstijų. Centru tos propogandos bus Bronsville, Texas. Automobiliuje-maldnamyje dirba du kunigu, kuriedu su pasišventimu platina katailikystę.

Jaunas filosofijos daktaras. Boston, Mass. 18 metų Norbert Viner baigia kursą Harvardo universitatėj ir tuoj gaus filosofijos daktaro diplomą. Jis bus jauniausias filosofijos daktaras Suvienytose Valstijose.

Kada jam buvo 1 m. ir 8 mėn. amžiaus, jis žinojo abecelę, turėdamas 3 m., jis gerai skaitė ir rašė, 6 m. — žinojo aritmetiką, 8 m. — latinų, francūzų, vokiečių, rusų kalbas ir geometriją, 10 — mokinosi chemiją, 11 m. — pastojo kolegijon, 14 m. — gavo pirmą mokslo laipsnį.

Aplaikęs filosofijos daktaro diplomą, jis važiuos Vokietijon, kur galutinai nori užbaigti tos šakos mokslą.

Ciklonas. Nesenai per sekančias valsijas perėjo labai smarkus vėjas: Georgija, Alabama, Tennessee, Louisianna, Mississippi, Texas ir Arcansas. Šitas ciklonas padarė labai daug nuostolių. Priskaitoma taipgi virš 100 ypatų užmuštais.

Įnirtusi minia. Salem, Ill. Apie 200 žmonių užpuolė ant kalėjimo su tikslu linčiuoti du kaliniu už užpuolimą ant teisėjo Goltos dukters. Vienok iššaukta milicija sulaikė minią nuo žmogžūdystės.

Konduktorių streikas. Chicago, Ill. 6,000 geležinkelių konduktorių nutarė greit apskelbti streiką, jei tik nebus išpildyti jų reikalavimai — paaugštinimas mokesties už valandas virš normos ir nedėldienių darbą.

Netikęs sviestas. Iš Chicagos pranešama, kad nesenai čia liko per federališkos valdžios atstovus sukonfiskuota 300,000 svarų netikusio sviesto, kuriame apie 16—35 nuošimčiai vandens.

Nubaudė senuką. Iš Livenvort'o, Kans. pranešama, kad šiose dienose liko patupdytas federališkan kalėjiman ant 1 metų J. Washington už tą, kad jis neužlaikė feder. įstato, draudžiančio pardavinėti likerius Texas'o valstijoje, Kalinys negali pasijudinti be kriukių ir lazdos.

Užkėrėta vieta. Lansing, Mich. Valstijos deputatas iš Detroit, Mich. J. Unsold staigu numirė, sėdėdamas už rašomojo stalo įstatimdavystės salėje; jam buvo 68 m. amžiaus. Greta jo stalo stovi stalas kito deputato, kuris taipgi numirė kelios dienos atgl.

Nauja perkasa. Anot pranešimų iš Washingtono, yra sumanymas pravesti antrą perkasą per Panamos siaurumą; ta antra perkasa turėtų eiti per Nikaraguos respubliką. Suv. Valstijų valdžia nori su Nikaraguos valdžia padaryti sutartį, kad jokis kitas kraštas, apart Suv. Valstijų, negalėtų tiesti projektuojamosios perkasos.

Su išrokavimu.

— Pereitą bertainį taip tu mane palinksminai, brangusis Joneli, būdamas pirmuoju mokiniu klasėje. Kodel tu dabar taip atkitos mamos nori pasilinksminti!

— Oi, širdinga mamute, juk ir silikai!

Iš Lietuvos.

Girių kirtimas Kuršo gub., Rucavos, Grobino ir Lukėnų valdžios girios kertamos. Dirba apie 5 tūkstančiai darbininkų. Darbininkams su arkliais ir vežimais šiemet mokama du kartu brangiau negu pernai.

Naujiena. Griškabudžio kun. Abramavičius bekalėdodamas „L. Ukininko'' skaitytojams ir kitiems intariamiems „bedieviams'' dalina kitokias (ženklintas) korteles. Ką su tais „paženklintais'' darys — tuo tarpu nežinia. **Šapelis.**

Iš Šalakų apylinkės, Ukm. p. Žmonės labai smarkiai pradėjo Amerikon eiti. Mat, vis karo bijoma. Palieka tik seniai ir moteris.

Ar ne tas pats? Vilniuje yra ponų ūkio įrankių draugija „Sindikatu'' vadinama. Ėmė toje draugijoje kasierkos ir apsivogė net ant 100 tūkst. Sužinojo apie tai pirmeiviškas lenkų laikraštis „Kurjer Krajowy'' ir aprašė viską. Lenkų ponija, sužinojus apie tai galvoja kaip čia teisybę užslėpus? Begalvodama sugalvoja. Siunčia tatai dailiai pasipuošusius ponaičius į miestą supirkti visus to laikraščio numerius. Ponaičiai, kur tik rasdami, pirko didžiausiais pundais tuos laikraščius ir nešėsi su savimi, kad tik visuomenė teisybės nesužinotų. Mūsų kunigija irgi stengiasi neprileisti prie žmonių teisybę skelbiančių laikraščių, tik kitokiais būdais.

(„Liet. Ūkin.'')

Kova su elgetavimu kaipo su amatu. Vilniaus pavargėlių kuratorija (globojimo įstaigos valdyba) kreipėsi šiomis dienomis vilniečius, prašydama nebedavinėti gatvėse išmaldų pavargėliams pinigais, bet ingyti iš kuratorijos kuponų (bonų bilietukų) po kapeiką ir po tris kapeikas ir tuos kuponus teikti prašantiems. Tokiu tik būdu visi davinėtojai būsią apdrausti nuo to, kad jų aukojamas skatikas nebus nei prageriamas, nei paleistuvavimui leidžiamas.

Vilniaus pavargėlių kuratorija pasirūpino jau susitarti su kaikuriomis krautvėmis, kur pavargėliui atnešus reikalingą tų kuponų skaičių bus duodama jo reikalaujamų prekių. Už kuponus pavargėlių kuratorija apsiėmusi grąžinti pinigais. Be to, kas nenorėtų išmaldų gatvėse dalinti, gali pavargėlių kuratorijoje gauti nusipirkti lentelių nuo 5 iki 10 rublių šitokiu parašu: „Čia negalima išmaldų prašyti''. Tokią lentelę reikia prikalti prie savo būto durų ir tokiu būdu apsaugoti save nuo prašikų. Mokestis už lentelę gali būti dalimis įnešamas. Galima įsirašyti ir į pavargėlių globos kuratorijos narius: narių mokesnis neša metams 5 rub.

Tais pinigais kuratorija tikisi Vilniuje dar daugiau pavargėlių globojančių įstaigų inkūrti. Kol kas turima: 1) dienos prieglaudas — vaikams — keliose miesto dalyse, 2) našlaičių prieglaudą, 3) senių ir nepagydomų ligonių prieglaudą, 4) nakties prieglaudą, 5) pigią valgyklą ir 6) pieno lašą.

Dabar kuratorijos artimiausiu įnagiu kovai su elgetavimu— suruošti darbo namus.

Darbininkų apdraudimas. Sausio 31 d. buvo Kauno gubernijos valdybos skyriaus — besirūpinančio darbininkų apdraudimo— posėdis. Šiame posėdyje buvo patvirtinta ingaliotinių rinkimą įstatai; tų ingaliotinių, kurie svarstys ligonių kasų įstatų sumanymą, sudarytą Kauno gub. pramoninkų.

Kauno gub. sodžių žemės 10 tūkstančių dešimtinių ketinama šią vasarą išskirstyti viensėdžiais.

ŠATĖS, Telšių pav. **Sustiprintoji apsauga.** Šačių klebonas, kn. Gediminas Beržanskis, įvedė savo parapijoje sustiprintą apsaugą nuo pirmeivių. Mat, Šatėse nėra pačto ir korespondencijas nešioja iš Ylakių tam tyčia klebono nusamdytas žmogus. Gaunantieji laikraštį turi mokėti laiškanešiui po 25 kap. į metus; už laišką gi reikia mokėti po 3 kap. Kadangi korespondencijos padedamos klebonijoje, tai klebonas turi pilną galę jas kontroliuoti. Pirmeiviškų laikraščių ėmėjams tenka išigrsti nuo jo nemalonių žodelių, kaip ypatiškame pasikalbėjime su jais, taip ir iš bažnyčios sakyklos. Pamėgdžiodamas savo klebonui, tamsesnysis sodžiaus jaunimas taip-pat tauška visokių niekų. Inbauginti parapijonis mažne vienus kunigų laikraščius ir beskaito. Vieno „Šaltinio'' skaitytojaus užklausiau, kokios jis nuomonės apie savo laikraštį? — „Tai kas jame gero gali būti'', — atsakė jis man, — „vieni niekai''. Rimtesnio laikraščio neišsirašąs todel, kad bijąs, vargšas, savo kleboną užrūstinti. Inpratusieji skaityti pirmeivių laikraščius yra prispirti nieko neskaityti, nes „Šaltinį'' ir „Vienybę'' jie skaito pritinkančiais tiktai davatkoms skaityti. Taip bent sakė man viena: buvęs „Lietuvos Ūkininko'' skaitytojas.

Žinoma, įvedimas apsaugos nuo pirmeivių apsiėjo klebonui nepigiai: daug pridėta trūso, daug pagadinta kraujo. Bet kad jis įvestų savo parapijoje dar karo stovį, ir tai vargu bepasisekty išnaikinti pirmeivių. Mat, tokia jau virto gadynė, kad jie eina vis stipryn. **M. Kaukas.**

RESEINIAI, Kauno gub. Antrus metus gyvendamas Reseiniuose ir pasipažinęs gerai su miesto gyventojais, galiu pasakyti jog Reseinių miestas yra dideliai sulenkėjęs. Kur tik neisi — ar gatvėje, ar krautvėje, visur girdi lenkišką „co?''. Yra čia ir lietuvių, bet mažai. Reikėtų lietuviams miestiečiams susiprasti ir imti skaityti lietuviškų laikraščių, kningų ir mokyti lietuvių dvasioje savo vaikus, kad jie eitų Lietuvos keliais. **Ąžuolius.**

Nauja draugija Teko girdėti, kad Kaune stengiamasi inkūrti „Dailininkų Draugiją''.

Girių naikinimas. Vilniaus apskričio kelių valdyba duoda šitokias skaitlines apie girių gabenimą į uostus ir užsienį 1912 metais: vienu Nemunu nuleista medžių už 14 milijonų rublių; o šiaip iš viso V. apskričio išvežta už 22 milijonu rublių.

2 milijonai rublių! Kauno gubernijoje 1912 m. išpirkta degtinės už 2 ilijonu rublių.

RUDYLIAIA, Ukm. pav. Netrukus bus Rudyliuose nauja liaudies mokykla — ačiu uoliam ūkininko Petro Bugailiškio pasidarbavimui. Jis nepagailėjo nei išlaidų, nei trūso, by tik užžiebus čia tą šviesos spindulėlį. Drauge susidėję su P. Bugailiškiu broliai Blėkai paaukojo tai mokyklai vieną žemės dešimtinę. P. Buglaiškio prikalbinti valstiečiai valsčiaus sueigoje pasižadėjo medžiagą suvežti mokyklai statyti, apsiėmė mokėti ugnies pinigus, apsiėmė ir savo lėšomis, kas pages. taisyti. Be to paduoti yra ir penki prašymai liaudies direktoriui ir inspektoriui, kad ton mokyklon būtų skiriamas lietuvis mokytojas.

Turiu pabrėžti, jog P. Bugailiškis jokios asmeniškos naudos neturės iš mokyklos. Visa darė, by tik mūsų užlužusiame, surukusiame kampe kiek šviesiau pasidarytų.

Ir nestebėtina, jog P. Bugailiškis taip gerai supranta visuomenės naudą ir savo priederines. Juk jis „Liet. Ūk.'' skaito iš-pat pradžios, kaip tik išėjo jo pirmas numeris. **A. Rudilietis.**

Kun. kanauninkas Prapuolenis. „Gaz. Codz.'' skelbia, jog svetimų tikybų departamentas skiriąs kun. kan. į Rymą Sv. Stanislovo Kostkos bažnyčios rektorium. Ta bažnyčia esanti rusų valdžios savastimi.

Be to rašo „Gaz. Codz.'' kun. kan. Prapl. prigulėdamas iki šiol prie Suvalkų kunigijos, gyvenęs nuolat Kaune ir gaudavęs kasmet iš valdžios 2,400 rub. algos.

Užsienio pasportai. Telšių ir Reseinių pasienio gyventojai buvo prašę, kad — duodamos jiems vienai dienai kortelės pereiti sieną — būtų davinėjamos ilgesniam laikui. Dabar gauta leidimas davinėti to Prūsų pasienio gyventojams visiems metams pasportus ta sąlyga, kad prie kiekvieno pasporto būtų pasporto savininko fotografija.

Šiauliuose buvęs mažas žydų „pogromas''. Prapuolusi mergaitė Kavaliauskaitė; motina puolusi prie kaimyno-žydo rėkdama: „Atiduok vaiką; tu pavogei ją velykoms''. Susirinkusieji žmonės ėmė daužyti žydų krautuvėles. Policija iškrėtė kelius žydų būtus, bet vaiko nerado. Netrukus prapuolęs vaikas atsirado. Mergaitė, pasisakė, viešėjusi pas savo draugę.

„Ryto'' Dr-ja. Buvome jau paskelbę apie leidimą steigti Vilniuje katal. apšvietos Dr-ją „Rytą''.

Dabar „Vilties'' 14 numeryje randame šiokių žinių apie įsteigiamąjį „Ryto'' susirinkimą. Be šešių Dr-jos įsteigėjų, kunigų: dekano Mirono, dekano Meliukevičiaus ir A. Petrulio ir d-ro J. Basanavičiaus, redaktoriaus A. Smetonos ir Liudo Giros, susirinkiman atvyko įsteigėjų pakviesti septyniolika svečių kunigų ir pasaulinių inteligentų. Susirinkimo pirmininku buvo išrinktas d-ras Basanavičius, sekretorium L. Gira.

Tame susirinkime išrinkta valdybon: 1) kun. Kukta, 2) kun. Mironas, 3) L. Gira, 4) kun. Stefanavičius, 5) kun. Petrulis, 6) d-ras Basanavičius, 7) J. Kairiukštis; kandidatais: A. Smetona ir kun. Maliukevičius.

Toliau visi susirinkusieji pripažino, jog tokios Dr-jos pirmininku turėtų būti kunigas ir tai gyvenantis Vilniuje. Vienbalsiai išrinktas „Ryto'' pirmininku filosofijos d-ras kun. J. Stefanavičius, Vilniaus šv. Jono bažnyčios kamendorius.

Turime pastebėti, jog pirman įsteigiamajin susirinkiman įsteigėjų buvo kviečiami vien kunigai, o iš pasaulinių inteligentų tik kuniginiams ištikimi žmonės.

VILEIKA. Žino turbūt visi skaitytojai, jog čia yra milžiniškas rūmas-ligonbūtis, kur gydomi ir prižiūrimi apsvaigėliai. Kiek žmonių šiais laikais serga baisia proto sumišimo liga — lengva įsivaizdint — sužinojus, jog tame Vileikos ligonbūtyje vietų ligoniams pristigo. O jų priimama čia juk virš tūkstančio. Už pigesnes vietas imama dabar jau nebe penkius, bet penkiolika rub. — ir vis dar lieka daugybė nelaimingų ligonių už tos įstaigos durų.

Vietos visuomenės veikėjai, prijausdami tokių ligonių nelaimingam padėjimui, nutarė statyti dar antrą tokį ligonbūtį, skiriamą 200 apsvaigėlių. Išlaidos tokiam ligonbūčiui pastatyti apskaitomos į 60 tūkstančių rublių. Pradėta jau rūpintis gauti iš valdžios leidimą.

Dvarų žemė. Dvarininkas lenkas Jonas Kaminskis, popiežiaus sosto šambelonas, savo tėviškę, dvarą „Pšyjazn'' (Šventėnų p.) drauge su miestelėnu Ignalinu, viso labo 1600 žem. dešimtinių— pardavė Vilniaus sentikiui Pimenovui.

Kunigas Gintautas-Dzevaltovskis, pareikalavus vidaus reikalų ministeriui, iškeltas iš Eišiškių. Rodunės dekanatas tokiu būdu pasiliuosavo nuo lietuviams labai neprielankaus ganytojo.

Pavargėliais rūpinasi. Kai-kurie Kauno gub. valsčiai paskutiniu laiku pradėjo tartis, kaip ap rūpinus savo pavargėlius ir lušnuosius. Dažniausiai norima visai uždrausti pavargėliams elgėtauti vaikščiojant codžiais. Pavargėlių laikymui norima paskirti mokesčius nuo žemės — priverstinus visiems, be luomų skirtumo.

(„Liet. Žinios''.)

Kiek Vilniuje marijavitų. „K. L.'' rašo: Marijavitų kunigo prašyman, kad miestas duotų žemės marijavitų maldos namams pastatyti, miesto valdyba paklausė kun. Tulabos, kiek gi yra Vilniuje marijavitų. Tulaba atsakęs, jog Vilniaus marijavitų gminoje esą arti 300 žmonių. Tuo pačiu laiku katalikų konsistorius pranešęs miesto valdybai, jog ligšiol nė vienas katalikas neperėjęs marijavitų tikėjiman.

Kaip žinoma, permainant kamnors savo tikėjimą, konsistorijaj apie tai visuomet pranešama, bet katalikų konsistorija ligšiol nėra gavusi iš marijavitų gminos nė vieno tokio pranešimo.

A. † A. Kun. Simanas Narkevičius. Punske sausio 1 d. mirė kun. S. Narkevičius. Ilgus metus jis klebonavo Punsko parapijoj, buvo visų mylimas ir gerbiamas. Nors jau apie 16 metų kaip atsisakė (del silpnumo sveikatos) nuo klebonavimo, tečiau nenustojo dirbęs bažnyčioj ir visuomenės dirvoje, nuolat rašinėdavo eiles ir aforizmus, daug parašė gražių apysakų ir išleido kningelę „Mažą dovanėlę Lietuvos jaunimui''. Jo raštai daugiausia buvo spausdinami „Šaltinyje'' ir „Vienybėje'', ir dabar daug dar visokių raštų liko nespausdinta, kurie bus atskira kningele išleisti. Kun. Narkevičius nepamiršo ir visuomenės reikalų. Būdamas klebonu, rūpinosi parapijos reikalais; pabaigė mūrinti Punsko bažnyčią, paskui gražiai vidūje išpuošė nesigailėdamas ir gana didelių aukų. Ant naujųjų kapinių pastatė savo lėšomis plytų koplyčią.

Pasiliuosavęs nuo klebonavimo, nupirko prie bažnyčios netoli gabalą žemės, ant kurios pastatė plytų puikius namus; tas viskas atsėjo maž daug apie 6,000 rub., ir viską dar prieš mirtį užrašė „Žiburio'' draugijai su tokiuo tikslu, kad tuose namuose būtų pavargėliams prieglauda.

Bijūnėlis.

SKUODAS, Telšių apskr. Nuo vasario mėn. pradžios kuone visame Grobino apskr. (Kuršo g.) pirkliai pradėjo kirsti kirminų paėstuosius medžius; kadangi laikas kirsti labai trumpas teduotas, tai pirkliai neįmano, ką čia besugrobus, užtai darbininkai tokių „aukso metų'' mūsų kampe vargu kuomet buvo regėję: kas gyvas galįs išėjo į mišką. Mūsiškių neištolo neištenka, užtat kasdien plūsta eibės darbininkų net iš tolimų Vilniaus ir Vitebsko g. apskričių, kuriuos žydai tyčia gabena; vienas darbininkas uždirba per dieną daugiau per 2 rubliu, prie to gauna veltui prieglaudą-nakvynę, šilimą, šviesą ir malkų valgyti išsivirti; vežėjai gi su pora arklių malkas iš miško beveždami uždirba per dieną net 9 rublius. Todel ūkininkams sunku bernų gauti: visi eina malkų kirsti. **Dam. Treigys.**

(„Viltis''.)

Kun. Lumbiui paliepta per 24 valandas išsikraustyti iš Panevėžio už tai, kad kun. Lumbys per išpažintį išbaręs ir nedavęs Šv. Komunijos katalikei ištekėjusiai už pravoslavo.

Kun. Lumbys paliko Ramygalos vikaru.

Naujasis plentas. Tarp Telšių ir Tauragnų galutinai leista padaryti plentas, 35 varstų ilgio. 28 vasario Kaune per licitaciją bus atiduota tojo plento darbai. Plentas atsieisiąs daugiau 300 tūkstančių rublių.

VILNIUS. **Miesto paskola.** Sugrįžo iš Londono miesto pirmininkas Venslavskis ir bugalteris Pilsudskis, kurie važinėjo pasirašyti po vekseliais miesto išduodamais ant 3 mil. 894 tūkst. 385 rub. 64 kap.

(„Šaltinis.'')

Iš Rusijos.

PALENGVINIMAI DEL ROMANOVŲ GIMINĖ JUBILIEJAUS.

Peterburgo Tel. Ag. praneša apie svarbjausias malones del jubiliejaus.

Maloniausiai įsakyta: kad padėjus globoti sodžiaus gyventojų našlaičius be skirtumo luomų ir tikybų, ir kad suvienijus tuo tikslu vyriausybės, visuomenės ir atskirų žmonių darbą — įsteigti Romanovų komitetą.

Iš bajorų banko atsargos kapitalo įsteigti atskirą nepaliečia mąjį fondą iš 10 milijonų rublių, kurio nuošimčiais šelpti gubernijų bajorų sušelpimo kasas ir kitas bajorų bendro šelpimosi įstaigas.

Iš valstiečių banko pelno, gauto pardavus vyriausybės žemes, įsteigti tam tikrą neliečiamąjį imperatoriaus vardu kapitalą, kasmet skirti minėtąsias sumas į tą kapitalą ikikol jis nepasieks 50 milijonų rublių; nuošimčiai nuo to kapitalo, o taip-pat ir kas įplauks viršaus anų 50 mil. rublių — sunaudoti sumanymams pagerinti darbo sąlygoms ir sustiprinti sodiečių ūkio stoviui.

Nuimti neapmokėtas paskolas, išduotas iš kredito, suteikto 15 kovo 1906 metų įstatymu tuo tikslu, kad atgaivinus tuos ūkius, kurie nukentėjo per agrarinius sumišimus dvaruose — kartu su susidariusiais prie tų paskolų užsilikusiais mokesniais ir priskaityti iki 21 vas. 1913 m. pabauda.

Įvykinti Viršiausiai patvirtintą tam tikrą įstatymą apie palengvinimus, daromus del jubiliejaus, prašant Viršiausiųjų dovanų žmonėms, tarnaujantiems valstybei, arba pasižymėjusiems labdarybės arba visuomenės naudos darbu.

Kol nebus išleisti nauji įstatai apie pensijas ir vienkartines pašalpas, duoti teisę ministerių Tarybai — svarstant ir prašant didesnių pensijų ir vienkartinių pašalpų žmonėms, paliuosuojamiems nuo tarnybos ir giminėms tarnavusiųjų žmonių — tikram reikalui esant, lengviau skirti pensijas ir pašalpas, nesivaržant perdaug ištarnavimo laiko trumpumu.

Vienkart su tuo įsakyti žinybų viršininkams, kad jie pasirūpintų išprašyti tam tikroje tvarkoje padidinimo kredito — šelpti jų žinybų tarnautojams ir auklėti jų vaikams, pasirūpinant visų pirma mažiausia aprūpintais tarnautojais.

Duoti teisę valstiečiams, nusigabenusiems iki 21 vas. 1913 metų anapus Uralo be tam tikro leidimo ir gavusiems naujosiose vietose ūkius— naudoties visais palengvinimais lygiai su tais valstiečiais, kurie yra išpildę nustatytas taisykles, išskyrus vis delto palengvinimus del kariuomenės tarnybos.

Iš pinigų skiriamų pagal sąmotos vyriausios žemės darbų valdybos iki 75,000 r. duoti nebegrąžinamai 1913 metais ūkininkams, turintiems pavyzdingų ūkių, piniginių pašalpų, pavadinus jas 300 metų Romanovų Namams minėti premijomis.

Suteikti palengvinimų ir pašalpų žmonėms, esantiems Aleksandro sužeistųjų komiteto globoje.

Įtaisyti tam tikrus jubiliejaus medalius, nešiojamuosius ant krūtinės ir padedamus ant stalo. Visiems dvasininkams, tarnavusiems iki 21 vas 1913 metų, kaip vienuoliams, taip ir „baltiesiems'' — duoti teisę nešioti tam tikrą jubiliejaus ženklelį.

Įsteigti pasižymėjimo ženklą žmonėms, ypatingai naudingai dirbantiems ūkio darbą.

Kad paraginus moteris naudingai tarnauti valstybei ir visuomenei — įsteigti joms pasižymėjimo ženklą.

Paliuosuoti nuo visokios atsakomybės tarnaujančius kariuomenėje, vedusius žmonas iki 21 vas. 1913 metų, ir peržengusiems tam tikras nustatytas kariuomenės taisykles.

Nuimti visus neįmokėtus mokesnius (nedoimkas) ir rinkliavas (smulkiai išskaityti visi nuimtieji mokesniai), tame skaičiuje paliuosuoti baigusius universitetų kursą, turintiems stoti į kvotimus iki 31 gruodžio 1914 metų — nuo mokesnio už kvotimus, jei jie parodys neturto paliūdijimą.

Duoti teisę vyriausiems žinybų viršininkams, kurių žinybose yra augštosios mokyklos — paprašius mokyklų viršininkams — leisti grįžti iki naujų mokslo metų pradžios į tų mokyklų mokinių skaičių buvusiems studentams, paliuosuotiems iš universiteto del dalyvavimo neleistuose suėjimuose, by tik tie paliuosuotieji patįs nebūtų taisę suėjimų ir patįs nebūtų trukdę mokslo darbo.

Amnistija.

Prasikaltusiems ligi vasario 21 d. 1913 m., neišskiriant nei nusikaltusiųjų valstybei, gauna šių malonių ir palengvinimų.

Pasisavinusieji ir išaikvojusieji pavestuosius jų žiniai pinigus, ne daugiau, kaip už 1000 rub., jei tik sugrąžino visus išaikvotuosius pinigus ligi vasario 21 d. 1913 m., paliusuojami nuo teismo ir baudos.

Paliuosuojami nuo teismo ir baudos nusikaltusieji ligi vasario 21 d. 1913 m. šiems baudž. įstatų punktams: § 93, 94, 103, 104, 106, 107, ir 1575, o taip-pat nusikaltusieji spaudoje punktais: 128, 129 ir 132-uoju.

Valdininkams, nuteistiems ligi vasario 21 d. 1913 m., ar nubaustiems jų vyresnybės už nusikaltimus prieš punktus 2—9 str. 65, nelaikyt tų pabaudų kliutimi tolimesnei tarnybai, pensijai ir dovanoms.

Tos malonės nepaliečia vagių, apgavikų, pasisavinusiųjų ir išaikvojusiųjų svetimą turtą, ėmusiųjų neleistinus procentus, kyšius, valstybės išdavikų ir šnipų, nusikaltusiųjų prieš § 1423 ir 524—529, nusikaltusiųjų prieš dorą, mušeikų ir žmonių, nuteistų ne pašalinimui iš tarnybos, bet kalinin bei tų, iš kurių atimta piliečių teisės, o taip-pat tų, kurių piniginės pabaudos eina ne valdžios naudai. Visiems tokiems prasikaltėliams, nusikaltusiems ligi vasario 21 d. 1913 m., nuteistiems ir pildantiems pabaudą — teismo nustatytosios bausmės sumažinamos vienu trečdaliu.

Baustini bei nubausti tvirtumon, arestantų skyriun, pataisos namuosna ir kalinių su atėmimu visų arba kai kurių teisių — bausmė sumažinama vienu trečdaliu.

Paliuosuotiesiems ligi vasasio 21 dienos iš kalėjimo, bet atiduotiems policijos priežiūrai, toji priežiūra sutrumpinama vienu trečdaliu paskirtojo laiko.

Ištremtiesiems, išbuvusiems ištrėmime ne mažiau, kaip 9 metus, leidžiama pasirinkti sau gyvenamoji vieta, išskyrus sostines ir sostinių gubernijas, tik jie atiduodami 5 metams policijos priežiūrai.

Visos tos augščiau išvardintosios malonės nepaliečia nusikaltusiųjų prieš § 84, 85 ir 96 baudž. įst.

Nuteistiems katorgon bausmė sutrumpinama vienu trečdaliu.

Nuteistiems katorgon ligi gyvos galvos bausmė pakeičiama 20 metų katorgos.

Visiems nuteistiems ligi vasario 21 d. 1913 m. bei žadamiems nuteisti už prasikaltimus, padarytus ligi vasario 21 d. — mirtin, mirties bausmė pakeičiama 20-čia metų katorgos.

Tos malonės nepaliečia tečiau žmonių, nusikaltusiųjų šiems baudžiam. įst. straipsniams: 922 — 931, 987, 1449, 1451, 1453, 1477, 1632—1634, 1643, 1654, taip-pat § 100—102, 126 antrosios dalies už valst. šnipavimą.

Tiems, kurie gavo palengvinimą kitais pirmiau buvusiais manifestais, sutrumpinti ištrėmimo bei katorgos laiką dar vienais metais.

Sachalino ištremtieji, neišskiriant nė tų, kurie jau priskaityti prie valstiečių luomo, paliusuojami nuo visų baudos vaisių ir grąžinamos jiems teismo atimtosios teisės, išsskyrus teises, kurias davė gimimas, tarnyba, o teipogi turto teises.

Nubaustini ar baustini administracijos įsakymu pinigine pabauda, paliuosuojami nuo tos baudos.

Gyvenantieji užsienyje rusų pavaldiniai, šauktini tieson straipsniais 325 ir 326 baudž. įst., nuo baudos paliuosuojami, tiktai sugrįžę Rusijon pavedami dviem metam policijos priežiūrai.

Paliuosuojami taip-pat nuo tardymo ir teismo pabėgusieji nuo kareiviavimo, jeigu jie sugrįžo ligi 21 d. 1913 m., ar sugrįž ne vėliau, kaip ligi vasario 21 d. 1914 metų.

Paliuosuojami nuo tolimesnės baudos nuteisti §34-ju už riaušes augštosiose mokyklose, taip-pat ir pavesti viešajai policijos priežiūrai ne daugiau, kaip vieniems metams del politikoss neištikimybės.

Tie n s, kurie §34-tuoju pavesti viešajai policijos priežiūrai, daugiau kaip metams, toji bauda sutrumpinama vienais metais.

Taip-pat paliuosuojami nuo baudos nuteistieji areštan už prasižengimą prieš priverstinuosius įsakymus.

|||| **Nusižudė 4 studentai.** Peterburgas. Vietiniai slaptajai policijai nusidavė susekti nihilistų kuopelę, kuri buvo užsivadinusi „Laisvės lyga''. Nariai šitos kuopelės planavo nužudyti carą Nikalojų II.

Keturi studentai, priklausę prie „L. l.'', nusižudė, kada juos policija mėgino suareštuoti.

|||| **Žmonės skundžiasi ant kunigo.** Iš Vilniaus pranešama, kad Vilniaus gubernatorius gavo telegramą nuo keletos šimtų Lipnišo parapijonų, kurie meldžia jo prašalinti Lipnišo kleboną Sperskį, kuris, anot parapijonų žodžių, tvirkina žmones. Priešingame karte parapijonįs grumoja patįs prašalinti savo dvasišką vadovą. Tuoj ištyrimui to viso dalyko tapo pasiųstas prokuroras.

|||| **Katės suėdė mokytoją.** Nesenai Maskvoje savo kambaryje tapo kačių suėsta mokytoja Katr. Matviejeva, 57 m. amžiaus. Katės atėdė nelaimingai dešinę krūtį, vienos rankos pirštą ir dikčiai apkramtė nekurias kūno dalis. Daktarai konstatavo, kad ji mirė nuo padarytų katėmis žaizdų. Kambario išvaizda, kur atsitiko ta nelaimė, turėjo baisią išvaizdą. Ant lovos ir ant grindų stebėtinas nešvarumas — visur pilna atmatų. Skuduryje, nevyniotame laikraščiais, surasta 60 tūkst. rublių, stalo stalčiuje surasta apie 100 degtukų dėžučių, pripildytų naujais sidabrinukais sumoje 1,500 r. Komodoje surado vidutinio didumo skrynutę, kurioje buvo sudėta briliantų už 10 tūkst. rublių. Nors Matviejeva niekur nesirodė, bet ją tankiai atlankydavo jaunas vyras, kuris skaitėsi jos jaunikiu. Sugautos katės buvo taip alkanos jog, kada joms metė šmotus mėsos, ją rijo nekramčiusios. Katės likosi pasiųstos labaratorijon ištyrimui.

|||| **Sąžinė nukankino.** Kiek laiko atgal Vilniuje nusišovė žymus „rusų tautos sąjungos'' veikėjas Pavlov. 1910 m. Pavlov ant stoties Peterburge nušovė darbininką ir paaiškino, kad jis negalėjo pernešti priešvaldiškų to darbininko plūdimų, kuriuos jis išgirdo visai netikėtai. Teismas Pavlov'ą išteisino. Paskutiniame laike Pavlov, gyvendamas Vilniuje, pranešė savo draugams, kad jį kankina sąžinė: jis negali užmiršti padarytos žmogžudystės. Teismo nuosprendis kuriuomi jis liko išteisintu, dar daugiau padidino tą vidaus jausmų graužimasi.

|||| **Gyvenimo verpetai.** Tomsko paviete (Siberijoj) nesenai apsireiškė sekantis atsitikimas. Viena našlė, turėjusi vieną 12 m. dukterį ir 2 mažesnio amžiaus sūnu. sumanė su savo numylėtiniu išvažiuoti toliau. Imti kartu vaikus našlės „draugas'' nepanorėjo. Kad atsikratyti nuo vaikų našlė pasamdė kaimyną, kad jis nuvežtų vaikus į laukuose stovinčią trobelę...

Nusamdytasis kaimynas nuveža vaikus ir palieka juos pas nurodytą trobą. Švilpia vėjas, volais eina sniegas, šaltis siekia 25—30 laipsnių (pag. Cels.), o trobelė šalta, visų apleista, apgriuvusi. Kiek palaukę viduj, vaikai eina laukan ir pradeda tripsėti, bėginėti — gal norėdami surasti kelią namon, o greičiaus del apšylimo... Antrą rytą pro šalį šitos trobelės važiuoja to sodžiaus gyventojas. Jis atkreipė domą ant vaikų pėdučių aplink neapgyventą trobelę. Pririšęs arklį, žmogelis eina į jos vidų, ir prieš jo akis stojasi baisus reginys. Juodos sienos vietomis apdengtos šarma, o ant narų susitraukę į kamuolius guli vaikai. Prisiartinęs prie jų, jis pamatė, kad vaikai jau sustingę... Vyresnioji mergaitė apdengė savo kūnu mažiukus savo brolius, idant nors kiek apsaugoti juos nuo smarkaus šalčio... Akyse užšalusios matėsi ašaros, o jų veidai liūdijo apie jų baisias kančias.

|||| **Baisus teismas.** Viename bažnytkiemyje Simbirsko gub. susirinkę valstiečiai skaitliuje apie 10 tūkst., po ilgų kankinimų užmušė du savo kaimo arklavagiu. Vagis buvo uždaryti šaltojoj, bet inirtusi minia, nežiūrint ant policijos protestų, išlaužė kalėjimo duris, ištraukė laukan ir mušė tol, kol visai neužmušė. Nors vagis prisipažino papildę vagystės kaltes, nors jie pasižadėjo pasitaisyti ir meldė jų pasigailėti, vienok žmonių minia tol nenurimo, kol nenukankino vagis.

|||| **Alkoholikų gydymui institutas.** Finansų ministeris įnešė V. Dūmon projektą apie paskyrimą reikalingos pinigų sumos įsteigimui Peterburge alkoholikų gydymui instituto-klinikos.

|||| **Sic transit gloria mundi** (taip praeina pasaulio garbė). Nesenai Maskvoje užbaigė savo gyvenimo dienas garsus savo laike milijonierius Ploticyn. Kadatai jis turėjo 80,000 dešimtinių žemės, gyveno kaipo turtuolis. Bet, padėkavojant visokios rūšies permainoms, jis galop daėjo iki to, kad nebeturėjo skatiko nupirkimui sau vaistų. Vėlionis buvo pirmiau Tambovo pirkliu ir naudojosi valstijos banke kreditu ant milijono rublių. Paskui jis plačiai užsiėmė pirkimu-pardavimu žemės ir galop, nepasisekus tam jo „uždarbiui'' visai jis nusmuko. Kas galėjo mislyti, kad šitas milijonierius užbaigs savo gyvenimą kaipo paprastas elgėta.

|||| **Gubernatorių susivažiavimas.** Kiek laiko atgal Peterburge atsibuvo visų gubernatorių susivažiavimas, ant kurio daugiausia kalbėta, kaip atsakančiau sutvarkyti policiją, idant po jos priežiūra liktų visi valstijos gyventojai. Valdžios nuomone Rusijos gyventojai negali gyventi ir tvarkyties be policijos; taigi gubernatoriai ir tarėsi, kaip tą viską geriau atlikus.

|||| **Perdidelė piktadarystė.** Neoli Maskvos viename sodžiuje buvo atlikta baisi piktadarystė. Vyras paprašė savo pačios pinigų. Likęs neužganėdintu, jis išėjo į prieangį, užrakino trobos duris, paskui apliejo duris žibalu ir, padėjęs krūvą šiaudų, uždegė juos, norėdamas sudeginti kartu savo pačią. Ugnį tuoj pamatė kaimynai ir pasistengė greit ją užgesinti. Piktadario žmona ir tarnaitė vienok taip persigando, kad tuoj pražilo; padegėjas liko suareštuotas.

|||| **Antros V. D. atstovas.** Giminaičiai, pagarsėjusios visoj Rusijoj antros V. Dūmos s—d. frakcijos vado I. G. Cereteli šiose dienose gavo nuo jo laišką, kuriame pranešama, kad jis paskutiniu laiku randasi viename Siberijos kalėjime, save jaučia visai sveiku ir, kaip pažadėta, greitu laiku bus paleistas ant „poselenijos''.

Kaip laimingai galėtų gyventi tuli žmonės, jei jie taip pat mažai tesirupintų kitų žmonių reikalais, kaip kad savais nesirupina! **Liebknecht.**

Korespondencijos.

ROCHESTER, N. Y.

Rochesterio kriaučių streiko bėgis. Prasidėjus **Rochesterio kriaučių** streikui, sujudo beveik viso miesto gyventojai. Abelnai imant, reikia pasakyti, jog publika tam streikui prijaučia. Streikas tęsiasi jau aštuntą savaitę. Streikieriai jau pradėjo pailsti, jų ūpas puola. Daugelis šeimynų jau nebeturi už ką maisto nusipirkti. Gi darbdaviai su miesto valdžia eina ranka rankon; miesto majoras pavelijo darbdaviams apstatyti savo dirbtuves policijantais, o tie sergsti jas dieną ir naktį bei stengiasi surasti progą, kad tik suareštuoti darbininkus, kurie streikuoja. Darbdaviai taipgi laiko policijantus ir dirbtuvėse, kurie sergsti streiklaužius ir gina juos.

Kovo 10 d. buvo kriaučių paroda, kurioje dalyvavo apie 9000 žmonių, streikuojančių darbininkų. Muzikantai tankiai griežė marselietę eidami gatvėmis ir linksmino darbininkų dvasią. Parodoje buvo kaikur matomi tam tyčia nurašyti darbininkų reikalavimai: 8 valandų darbo ir pripažinimo unijos bei didesnės užmokesties.

Streikuojančių darbininkų bus į 15,000. Turime, tiesa, ir savo vadovus, bet nedaug jie tepagelbsti ir todel sunku pasakyti, ar laimėsime ar ne, nors žadame negrįžti į darbą ligi tol, kol nepripažįs mūsų reikalavimų.

J. D. Bendokaitis.

PHILADELPHIA, PA.

Skaitytojai jau galėjo patėmyti, kad šio miesto studentų draugijėlė „Meteoras'' parengė seriją prelekcijų.

Ketvirta paskaita temoje „Tropizmas'' (atsinešimas protoplaznio judėjimo arba organizuotos gyvijos į išlaukinę medžiagą) buvo laikyta kovo 16 d., Lithuanian Music Hall salėje. Prelegentas A. Dambrauskas gana nuosekliai gvildeno minėtą temą. Pirmiausia išaiškino dvi teoriji — taip vadinamą instinktivinę ir inteligentinę, trumpai pabriežė, kad sunku nustatyti tarp tų dviejų aiškinimų linijos. Toliaus gilinosi **į protozoa** (šaka viencelinių gyvūnėlių); čia aiškino mažiausių gyvūnėlių atsinešimą į jų gyvenimo sąlygas — gyvūnėlių, kurie neturi proto, tūli jų nei akių neturi, bet pajunta savo priešą ir traukiasi nuo jo į priešingą pusę.

Kokio mechanizmo spėkos priverčia tokios rųšies gyvūnėlį atjausti ir net pastebėti, jei taip galima išsireikšti, savo priešą, šiandien histologinės studijos dar neįstengia išaiškinti. Todel mokslo vyrai bando uždengti tą klausimą deduktiviniu studijavimu; bet kol kas tik minėtos teorijos ir gali užganėdinti žmogaus protą.

Ant galo paišiniais darodinėjo expirimentų rezultatus podraug privedžiodamas pavyzdžius iš žmonių gyvenimo.

Žmonių atsilankė apie 100. Rods, žmonės buvo užganėdinti šia paskaita. Tik prelegentui tegalima užmesti, kad savo paskaitoje vartojo lyg perdaug mokslišką terminų ir be jokio paaiškinimo.

Paskutinės paskaitos bus: viena 30 d., antra — balandžio 6 d.

Ten buvęs.

WILKES-BARRE, PA.

Kovo 4 d. čia buvo parengtos prakalbos. Tos prakalbos buvo rengtos išimtinai moterims, tečiau josna atvyko ir vyrai. Kalbėjo Dr. J. Baltrušaitienė apie moterų organizaciją ir tokios organizacijos reikalingumą. Į „Women's Union'' (Moterų Unija) įrašė 25 moteris. Teko nugirsti, jog jų unijai šiek-tiek sustiprėjus ir padidėjus, jos imsiančios nuo įnamių už pragyvenimą vieton 3 dol., kaip ligi šiol buvo — 5 dol. savaitei.

Kovo 10 d. buvo antras moterų susirinkimas, kurin jau nebeleido vyrų, betpačios vienos svarstė savo reikalus. Teko sužinoti taipgi, jog nutarusios antrą dieną velykų parengti balių.

Pagalios reikia palinkėti moterų draugystei viso labo, nes senai jau buvo geistina, kad ir moterįs pradėtų veikti. **J. J. Nienius.**

LAWRENCE, MASS.

Kovo 9 d. pas mus buvo parengta TMD. paskaita (trečioji iš eilės). Skaitė J. Sekevičius apie jaunuomenės auklėjimo pamatus. Nuosekliai prirodinėjo, kad vaikus bei mergaites auginant jau iš mažų dienų, būtent nuo šeštų metų reikia supažindinti su lyties klausimu ir mažiems žingeidaujantiems „iš kur jie atsirado'' mokėti tikrai teisingai atsakyti, o ne klaidinti valką bei mergelę kokiais ten gandrais, užpečkiais. Apskritai pas mus žmonės higijenos reikalais mažką susipažinę, todel visi, su įtempimu, klausėsi paskaitos. Po paskaitai buvo užklausimai ir keletas prakalbėlių. Geriausia mūsų prakilniuosius bendravimose dalykus nurodinėjo J. Senkevičius. Jis kvietė, kad pirmeiviškos L—co draugijos, būtent TMD., SLA., Lietuvos Sūnų Dr-ja ir LSS. daugiaus susiristų darbuose ir veikimuose, įsteigtų kningynėlį, galėtų tankiaus rengti paskaitas, diskusijas, suorganizuotų mišrų chorą ir tt. ir tt. Visi tam pritarė ir tą patį vakarą nuo TMD. kp. išrinko tris atstovus bendro L-co draugijų ryšio projektą sutaisyti. Išrinko pp. J. Žukauską, A. Skruodžiūtę ir R. Stravinskiūtę.

Būt labai malonu, kad minimosios draugijos susitartų ir įtaisytų kningynėlį, nes čia jokio dar kningynėlio nesiranda, apart J. A. Ramanausko kningų krautuvės, kur galima tik už pinigus gauti.

Šiose paskaitose-prakalbose žmonių buvo apie šimtą. Kodel pas mus ant geresnių dalykų mažai žmonių teeinama, negaliu pasakyti. Bet matosi, kad vieniems bažnyčia kliudo, kitiems svetimtaučių nikeliniai teatrai (juos galima by-kokį vakarą pamatyti), o kitiems dar namuose esantis rudis.

Laikraščių pas mus šiemet gal šiek-tiek pasidaugino. Daugiaus išsiplatinę yra „Keleivis'', „Vien. Liet.'', „Lietuva'', „Draugas'', „Katalikas'', „Laisvė'' ir „Tarka''. Iš Europos pareina 3 egz. „Draugijos'', 2 — „Vilties'', 1 — „Liet. Žinių'', 1 — „Pavasario'', apie 20 — „Birutės''ir 2 „Jaunimo''. Nors čia jokių mokyklų nebesiranda, bet „Ateitis'', „Aušrinė'' ir „Laisvoji Mintis'' su „Jaunimo Sapnais'' tarp vietinio jaunimo lankosi. **J. K.**

HOLYOKE, MASS.

„Vien. Liet.'' N11 korespondencijoje iš Holyoke, Mass. koresp. „Mylintis lietuvių tautą'' parašė neteisybę. Jis ten nurodo, būk 2 šv. Kazimiero dr-tės nariai lenkų prikalbinti, agitavę už jų reikalus ir agitavę lietuvius gausiai jiems aukoti. Tečiau, reikia pasakyti, kad jokio agitavimo nebuvo. Aš, lenkams pakvietus, sutikau prabilti į lietuvis. Savo trumpoj kalboj nurodžiau lietuviams, kaip lenkai moka eiti išvien, kaip jie remia savo visuomenius reikalus. Mes, lietuviai, taip sutartinai veikti nemokame. Pasakiau taipgi, jog vaikščios lenkų tam tikri kolektoriai, ir jei kas sutiks, tegul aukoja.

Minėtas korespondentas, ar tai nežinodamas, ar kokį tikslą turėdamas, rašo savo korespondencijoje, kad aš pirmiau buvęs karštas socijalistas. Aš į socialistų partiją niekuomet nepriderėjau ir dabar neprideru.

K. P. Šimkonis.

CHICAGO, ILL.

Nedėlioj, kovo 9 d. 1913 m. p. M. Meldažio svetainėj buvo Lietuvių Viešo Kningyno vakaras su prakalbomis, deklamacijomis ir perstatymu. Statė scenoje Br. Vargšo penkių veiksmų dramą „Jono širdis''. Perstatymas pavyko atlikti vidutiniškai. Geriausia savo roles išpildė: Spirgevičia — V. Brusokas; Jonas — P. Struogis; Laurukas — D. Šlapelis. Neblogai atliko ir kiti. (kokia draugija statė šį veikalą? Red.)

Deklamacijos irgi vidutiniškai padeklamuota.

Paskui buvo prakalbos. Kalbėjo p. St. Biežis ir „Birutės'' (Mažosios Lietuvos savaitraščio) atstovas, p. A. Chmieliauskas. Panas St. Biežis kalbėjo apie kningyną ir jo naudą, kurią kningynas žmonėms suteikia.

„Birutės'' atstovas, p. A. Chmieliauskas, kaip paprastai, kalbėjo apie Mažosios Lietuvos reikalus ir ragino paremti „Birutę''.

Po visų minėtų dalykų prasidėjo žaidimas ir tęsėsi ligi nusibodo.

Žmonių nedaug tebuvo. Mat, tą vakarą buvo apie penkiose kitose vietose šis-tas parengta.

Jonas Petraitis.

CHICAGO, ILL.

Chicagos miestas, tai lietuvių sostavietė Amerikoje, — nes, taip sakant, lietuviai viršina visus kitų Amerikos miestų lietuvius netik savo skaitliumi, bet ir kitomis aplinkybėmis, sąlygomis, ar tai ėmus iš finansiniai—medžiagiškos, ar iš dvasiškos pusių, tai vis viena, bet anaiptol ne kitaip.

Chicagos lietuviai gali pasigirti savo uolumu ir stengimosi išsinerti iš po sunkaus fiziško dirbtuvėse darbo ir kibti prie lengvesnio ar tai verteiviško, ar tai profesionalio užsiėmimo. Sumanus ir darbštus lietuvis, padirbėjęs keletą metų dirbtuvėje, ir žiūrėk po neilgo laiko jau griebiasi, stengiasi, idant šį-tą pradėjus iš savęs, t. y. ar sankrovos ar kokio kito „biznelio'' užsidėjimu. Ar vėl, jaunas lietuvis besimokindamas mokykloje, kad ir sunkiose gyvenimo sąlygose būdamas, už kelių metų pabaigęs ją, užimą kokią profesionalę vietą. Ir daug kitų panašių pavyzdžių mes turime.

Panašus lietuvių siekimas prie tikslo, yra pagirtinas ir rekomenduojamas kitiems lietuviams. Kad ir matome lietuvius kįlančius ir stengiančius šiuomi-tuomi prisidėti prie padauginimo lietuvių vaizbos, prekystės, vertelgystės, kas mus labai džiugina, vienog gi apgailėtinas dalykas buvo ir yra, jog lietuviai tankiai esti išnaudojami per kitataučius, o ypatingai per žydus. Noriu šičia priminti aptiekas ir jeigu jos esti žydų rankose, tai be abejonės, lietuviai ne tik yra išnaudojami, bet tiesiog „nuodijami''. Kaslink aptiekų skaitlio, tai Chicagos lietuviams per mažai jų yra, per tai lietuviai tankiai apsigauna pirkdami gyduoles ar kokius kitus vaistus iš žydų ar kitataučių aptiekų. Idant tam užbėgus, p. F. **A.Juozapaitis** gerai žinomas lietuvių visuomenei, uždėjo nuosavią aptieką po numeriu 3601 So. Halsted street, ties 36 gatve. Taigi, Chicagos lietuviai turės vieną daugiaus lietuviškų aptiekų.

P—nas F. A. Juozapaitis lankė augštas pharmacijos mokyklas. Pabaigęs jas su atsižymėjimu, kaipo „registered pharmacist'as'' atstovavo per ilgus metus svarbiose miesto aptiekose. Pagalios gyvendamas lietuvių tarpe ir matydamas stoką lietuviškų aptiekų ir skausmingą lietuvių išnaudojimą per kitataučius, uždėjo savo aptieką. Viršminėtos aptiekos savininkas, p. F. A. Juozapaitis užtektinai yra pasidarbavęs ir darbuojasi lietuvių judėjime; yra karštas lietuvis — visuomet užstojąs lietuvius. Taigi, dabar reikalaujant gyduolių, ar esant sergančiu, neatsisakys sąžiningai ir mandagiai patarnauti lietuviams ne tik darbu, bet ir patarimu — nurodant teisingą, gerą gydytoją-lietuvį ir išpildant teisingai receptus.

Matome, kaip kitos tautos, o ypač žydai, remia savuosius by-kokiame užsiėmime. Taigi, kodel lietuviai negalėtu remti savųjų, eidami kiekvienas prie savo, kur visados ir viskas teisingai bus padaryta ir atlikta.

Lai gyvuoja viskas, kas tik yra lietuviško ir kas tik paliečia lietuvių sąlygas ir gerbūvį!

Tamas.

BALTIMORE, MD.

Kovo 4 d. TMD. 11 kp. parengė paskaitas ir bene pirmą kartą. Skaitė p. V. Nagornoskis tėmoje „Žvilgsnis į gyvybės pradžią''. Po paskaitos Teatro Mylėtojų Draugystės choras padainavo keletą dainų: „Lietuva tėvyne mūsų'', „Karišką dainą'', Mes, Lietuvos jaunuomenė'', „Birutė''. Chorą vedė p. A. Petraitis. Paskui kalbėjo p. K. Geležėlė.

Kovo 9 d. buvo Dr. V. Kudirkos Draugystės dešimties metų sukaktuvių apvaikščiojimas. Pirmučiausia p. V. Čėsna paaiškino to apvaikščiojimo programą. Buvo taipgi prakalbos ir dainos bei perskaitytas tos draugijos protokolas-raportas, kuriame paminėta, kiek per tą laiką buvo įeigų, kiek išmokėta; kiek sušelpta našlių bei kiek paaukauta įvairiems reikalams. P-nas J. Čėsna savo trumpoje prakalboje kvietė visas Baltimorės lietuvių draugystes rištiesi į krūvą atlikimui svarbesnių visuomenių reikalų. Priminė, jog baltimoriečiai neturi savo svetainės, kuri lietuviams būtinai reikalinga.

Paskui kalbėjo p. P. Grigaitis, apie draugijų organizavimasi, jų pradžią ir tt.

Tarpe kalbų buvo dainos. Teatro Mylėtojų Draugystės choras, vedamas p. A. Petraičio, sudainavo šiais dainas: „Lietuva tėvyne mūsų'', „Mes, Lietuvos jaunuomenė'', „Birutė'', „Sveiki broliai'', ir „Saulutė teka''.

Žmonių tan vakaran buvo atsilankę ne mažai—pilna salė. Tik gaila, kad mūsų žmonės nemoka vakaruose tinkamai užsilaikyti.

J. G. Stuobris.

Geras išsireiškimas yra taip pat brangus, kaip ir gera mintis, nesa beveik nėra galima gerai išsireikšti, neparodžius išreiškiamojo iš geros pusės. **Liebknecht.**

Politikos savaite

SUVIENYTOS VALSTIJOS.

Pereitą savaitę rezignavo vidurinių reikalų ministerio pagelbininkas, Huntingtonas Wilsonas, kuris užėmė tą pačią vietą prie ex-prez. Tafto, taigi buvo Knoxo pagelbininku. Priežastis tos rezignacijos, tai nuomonių skirtingumas sulig Chinijos reikalų bei paskolos klausimo. Jo rezignacija primta ir pavelyta jam ūmai pasitraukti, nežiūrint to, kad vidurinių reikalų ministeris, Bryanas tuo tarpu išvažiavęs į vakarinės Amerikos valstijas. Bėgančiuosius reikalus atliksiąs kol-kas trečias pagelbininkas A. A. Adee, o svarbesniuosius bei reikalaujančius momentalio atlikimo — tai patsai prezidentas Wilsonas.

P-nas H. Wilsonas tarp ko kito pasakęs, kad jis pasilikęs ton vieton tik delto, kad Bryanas jo prašęs pasilikti ir, kad nesitikėjęs, jog tame klausime įvyksiančios tokios staigios permainos, kaip dabar pasirodė.

MEKSIKA.

Iš San Francisco atėjusios kovo 20 d. žinios apšviečia labjau nužudymą prezidento Madero ir vice-prezidento Suarezo. Pulkininkas Manuelius Blanche Alcalde, leidėjas laikraščio „Nauja Era'', kuris buvo skaitomas kaipir Madero organu, atkeliavęs į San Francisko su tikslu, kad parodyti to nužudymo atsitikimą ir suteikti apie tai teisingas žinias. Jisai tikrina ir priparodo, kad prez. Madero tapo nušautas Tautiškame Palociuje vasario 22 d. naktį, o vice-prez. Suarezas ten pat ir tuo pačiu laiku užsmaugtas. Kuomet žmogžudžiai buvo atlikę savo kruviną darbą, tai nužudytuosius įkėlė į automobilių ir vežė į kalėjimą. Pulk. Alcalde tikrina, kad bevežant nužudytuosius į kalėjimą buvo šaudyta, bet į nebegyvus kūnus, taip sakant, buvo suloštas farsas, kad uždengti tą nešvarų darbą. Prez. Madero nušautas iš užpakalio, apie ką liūdyjo apdegintas ir nuo parako pajuodęs jo kaklas, o Suarezas užsmaugtas. Ferdinandez de la Regnuera, buvusis Suarezo sekretorius, matęs nužudytąjį po dviejų dienų, ant kurio kaklo buvo aiškųs pirštų ženklai.

To nužudymo incidente įpintas taipgi ir Amerikos ambasadorius Meksikoje, t. y. Wilsonas, kuris įtariama net provokacijoje. Patsai Wilsono pasielgimas su Alcalde, kuomet tasai reikalavo jo protekcijos ir apsaugojimo amerikonų mokinių, kurie mokinosi Alcaldo mokykloje, parodo Wilsono „gudrią lapės politiką'', kuri tečiaus labai nešvari. Ambasadorius Wilsonas išpradžių sakęs, kad nieko jam negalįs pagelbėti, bet galų-gale paprašė, idant Alcalde parašytų ant kortelės savo ir brolio vardus ir pavardes. Jisai tatai padaręs. Po trumpo laiko pas jį atbėgęs jo draugas ir pranešęs jam, kad Amerikos ambasadorius perdavęs tą kortelę Meksikos valstijos sekretoriui. Granadosui, o tas įsakęs ūmai abudu broliu suareštuoti. Bet Alcalde to areštavimo nebelaukęs — draugams pagelbstint su savo šeimyna atvykęs Amerikon, į San Francisco.

Nežinia ką Amerikos valdžia pasakys apie tokį savo ambasadoriaus pasielgimą.

Suirutė ir betvarkė Meksikoje jokiuo būdu nepasibaigia. Kareiviška meksikonų dvasia, mat, netaip greitai, kaip mano valdininkai, tenusiramįs. Nors ir naujoji valdžia, o ypač liglaikinis prezidentas Huerta ir tikrina, kad prie naujos valdžios užviešpatausianti visame krašte roma, bet jo tas tikrinimas neišsipildo. Kad-ir grąsinama revoliucijonieriams, jog neklausantieji, bus smarkiai baudžiami, betgi tie jo neklauso ir veikia pagal geriausį savo išmanymą. Coahuila'os gubernijoje siaučia baisųs sumišimai, nors valdžia cenzūruoja žinias ir stengiasi patį sumišimų padėjimą, kiek galima paslėpti. Po gubernatoriaus Carranzo vadovyste yra apie 4000 revoliucijonierių, kurie kontroliuoja net ir geležinkelius bei komunikaciją. Šiomis dienomis su virš 400 valdžios kareivių perėjo į revoliucijonierių pusę; jų vadas liko užmuštas. Amerikonai, gyvenantieji Cananea angliakasyklų apielinkėje, su savo šeimynomis skubinai bėga į Amerikos pasienį. Jiems, mat, pranešta, kad keliolika šimtų yaquisų, kuriuos veda gen. Obregnonas, vyriausias sukilėlių vadas, traukią į tą apielinkę. Pulk. Morenas, kuris stovi su 350 kareivių Cananea mieste, tikisi kad neilgai trukus ant jo užpuls Obregnonas. Beto, Obergnonas, kiek teko sužinoti iš jo planų, rengiasi paskiau taipgi paimti Naco, kur dabar stovi valdžios kariuomenės vadas, gen. Ojeda. Gen. Antonio Rojas, irgi revoliucijonierių vadas, kaip praneša kovo 20 d. žinios, apiplėšęs Sonora gub. miestą Moctezumą. Visi tame mieste gyvenusieji amerikonai iš ten pabėgę.

BALKANŲ KARĖ.

Praėjusi savaitė atsižymėjo keliais smarkiais mūšiais ties Čataldžos ir neperstojančiu bombardavimu Adrianopolio ir Skutari. Pranešama, kad mūšiuose ant Čataldžos linijų kovo 19 d. krito apie 500 turkų(apart to daug liko sužeistų; be abejo krito ir iš antros pusės, bet daug mažiau. Pranešama taipgi, kad keliuose mažuose susirėmimuose laimėjo ir turkai. Adrianopolis, nežiūrint ant baisaus bulgarų bombardavimo, vis dar laikosi, bet kaip matyti iš nekurių pranešimų, jo padėjimas neapsakomai blogas, ir jis jokiu būdu ilgai negali išsilaikyti.

Kaslink Skutari, tai juodkalniečiai bombarduoja su stebėtinu įnirtimu; vietiniai žmonės apimti panika, nes paskutinėmis dienomis buvo bombarduojama ne tik tvirtovė, bet ir abelnai visas miestas, kas ir iššaukė protestą iš Austrijos pusės.

Pasielgimas serbų ir juodkalniečių, kaip pranešą žinios iš Austrijos, su savo priešais bei užkariautų vietų žmonėmis baisiai žiaurųs. Taip, ties Jakova nuo 400 albaniečių-katalikų buvo pa**reikalauta išsirinkti ar stačiatikystę ar mirtį**; serbai ir albaniečiai, tartum, nustojo žmoniškų jausmų.

Nors turkai neša visur didžius nuostolius, bet, žinoma, ir koalicijos kareivių skaitlius vis mažinasi. Kovo gi 19 d. turkų šarvuotis paskandino du graikų laivuku. Visus karė, kaip iš viso matyti, labai privargino, visi geidžia jos užbaigimo. Vienok koalicija išstatė perdaug didžius reikalavimus, kuriuos griežtai atsisakė priimt turkų valdžia. Didžiausios Europos valstijos, kaip žinoma iš pirmesnių pranešimų, tarpininkauja įvikdinime tos pageidaujamos sątaikos. Jos taipgi pripažino, kad ant koalicijos reikalavimų negali sutikti Turkija. Turkijos rubežius turi eiti nuo Enos prie Maricos įtakos į

Egeišką jūrę iki Midijos ant Juodosios jūrės krantų vietoj — nuo Rodosto ant Marmuro jūrės krantų iki Midijos, kaip reikalauja Koalicija. Visas žemės plotas į vakarus nuo tos linijos, išėmus Albaniją, tur patekti koalicijai. Apie pinigišką atlyginimą, kurio koalicija pareikalavo nuo Turkijos sumoje $300,000,000, didžių Europos valstijų nuomone, negali būt ir kalbos. Kaslink klausimo apie Albanijos rubežius ir Egeiškos salos taipgi didžiosios valstijos tars galutiną savo žodį. Didžiosios Europos valstijos, tartum grumodamos, sako, kad išdirbtas ambasadorių konferencijoje Londone taikos sąlygas turės priimti Balkanų koalicija. Kuomi pasibaigs tas didžiųjų Europos valstijų tarpininkavimas užbaigiant Balkanų karę, pamatysime netolimoje ateityje, nes karė ilgai tęsties visvien negali.

GRAIKIJA.

Kovo 18 d. po pietų, išėjus pasivaikščioti po Saloniką, nušautas Jurgis I, Graikijos karalius. Jo nužudytojas, graikas, tūlas Aleko Schinas. Graikijos karalius nuo pat įžengimo į Saloniką visuomet mėgdavo pasivaikščioti; beveik kasdien aplankydavo ar tai garsųjį Baltąjį Bokštą arba kavalerijos kazarmes. Taip ir paminėtą dieną išėjo pasivaikščioti tuo pačiu tikslu ir štai netikėtai sutiko mirtį. Grįžtant namo iš Baltojo Bokšto su savo palydovu, pulkininku Frankulis, Graikijos karalius linksmai, su pasigėrėjimu kalbėjo apie karą, apie Graikijos kariuomenės pasisekimus bei apie paėmimą Janino ir Saloniko. Pastarieji karaliaus žodžiai aiškiai parodo, ko jisai geidė ir kuo džiaugėsi. „Rytoj — tęsė karalius — kuomet aš formališkai aplankysiu „dreadnotą'' Goeben, tatai bus faktu, kad Vokietijos kariškasai laivas pagerbs čia Salonikoje Graikijos karalių, kas suteiks man didelį džiaugsmą ir pasitenkinimą''. Tuos žodžius ištarus, pasigirdo užpakalyje trumpas šūvio balsas. Graikijos karaliaus nužudytojas esąs menko proto žmogelis, kuris anot „The London Times'' korespondento, negali imtis atsakomybės už savo pasielgimą.

Nužudytojo karaliaus, Jurgio I, vietą užima sosto įpėdinis kuningaikštis Konstantinas. Gi naujuoju sosto įpėdiniu dabar bus kunigaikštis Jurgis. Naujasai Graikijos valdonas esąs žmonių ne tik mylimas, bet tiesiog jų garbinamas. Jisai jau pasiekęs 45 savo amžiaus metus ir per savo gyvenimą teko visko pritirti. Jo populiariškumas tarp žmonių ypač pakilo 1894 metu, kuomet ministerių pirmininkas, Trikoupi, savo žiaurumu sukėlė žmonių neužsiganėdinimą ir murmėjimą. Gi kuomet žmonės demonstrativiškai ėjo pas karalių su **peticija**, tai ministerių pirmininkas paliepė karo ministeriui išsiųsti kareivius, kad tie išvaikytų einančius žmones. Bet kunig. Konstantinas, kuris tuo laiku buvo Athenų kareivijos vadu griežtai pasipriešino prieš tokį ministerių pirmininko įsakymą ir atsisakė jį pildyti pabrieždamas, kad žmonės, jei jie nori aplankyti savo valdoną, Jurgį I, jie turi pilną teisę tai daryti. Tokį savo sūnaus pasielgimą parėmė ir patsai tėvas. Beto, kunig. Konstantinas atsižymėjo ir karėse.

Kadir nužudyta Graikijos karalius, tečiaus karo dalykų tatai rods nepaliečia. Bent kol-kas nėra jokių žinių, kad kas-nors būtų manoma daryti.

TURKIJA.

Turkija, kiek matyti iš Europos laikraščių pranešimų, visai nenori priimti paduotųjų koalicisjos taikos sąlygų. Delei to dabar vėl gaišta viltis ant greitos karės užbaigos ir sušaukimo taikos konferencijos. Jaunaturkių sąjungos vadai, priimdami paduotas koalicijos taikos sąlygas, papultų labai keblan padėjiman, nes jie einant taikos konferencijai Londone, stengėsi atnaujinti karę, pakėlė maištą ir paėmė valdymo vadžias į savo rankas. Dabar gi koalicija padavė dar aštresnius reikalavimus, taigi jaunaturkiai ir agituoja tęsti karę tolyn. Ypač priešinga dabartinė Turkijos valdžia reikalaujamai koalicijos karės kontribucijai ir atidavimui Graikijai visų Egejiškų salų.

Europos diplomatai vėl nustoja vilties užverti sątaiką, o Turkijos didysis viziris reikalauja, kad karė turi būt tęsiama ir kad valdžia ima visą atsakomybę už Turkijos ateitį.

AUSTRIJA.

Atsinešimai tarpe Austrijos ir Serbijos-Juodkalnijos paskutinėmis dienomis visai pablogėjo, ir nekurios pusiau-oficiališkos žinios tvirtina, kad susirėmimas tarpe jųjų neišvengtinas. Kovo 19 d. šeši Austrijos karės laivai, apleidę prieplauką Pola, nuplaukė Juodkalnijos ir Albanijos pakraščių link. Kovo 20 d. Autsrijos ambasadorius Cetinje turėjo labai svarbų pasikalbėjimą su Juodkalnijos valdžia.

Priežastis to staigaus pablogėjimo dalykų stovio tarp Austrijos ir Serbijos-Juokdalnijos, kaip praneša laikraščiai, yra sekanti: nužudymus Austrijos dvasiškio arti Jakova, sulaikymas Austrijos garlaivio prie San Giovanni de Medua, bombardavimas Austrijos vienuolyno ir užmušimas moterų-vienuolių laike šturmo ir vertimas jų pereiti stačiatikystėn vietose netoli Jakova. Juodkalnijos valdžios paaiškinimai, duoti Austrijos ambasadoriui kaslink visų tų dalykų, visai neužganėdino Austrijos valdžios. Austrija ir Italija šiose dienose mano padaryti ties Juodkalnijos rubežiais laivyno demonstraciją. Austrijos laikraščiai dabar yra aštriai cenzūruojami ir smarkiai baudžiami už pagarsinimą visokių „slaptybių''

Austrijos valdžia kovo 29 d. padavė Juodkalinjos valdžiai sekančius reikalavimus:

1, duoti laisvą išėjimą iš Skutari visiems nekariaujantiems;

2, suteikti tikrus paaiškinimus apie užmušimą katalikų kunigo Palie, kuris užstojo už nelaisvėj esnčius;

3, tuoj sustabdyti žiaurų elgimąsi su savo priešais, bet užkariautų vietų žmonėmis.

4, išrišti atsakančiai klausimą kaslink sulaikymo ir blogo pasielgimo su Austrijos prekystės garlaiviu Skorda.

FRANCUZIJA.

Pereitą savaitę Francuzijos senate tapo sumuštas Briando kabinetas ir todel ūmai po to padavė savo erzignaciją. To sumušimo priežasčia esąs buvusio ministerių pirmininko Georges Clemenceau darbas. Clemenceau dabar Francijoje žinomas, kaipo „kabinetų ardytojas''. Kabineto rezignacija suteikė nemažą smūgį dabartinei Francuzijos valdžiai ir jos prezidentui Poincare, kurio ne mažu priešu yra Clemenceau. Ir tas priešas pasirodė esąs gana stiprus. Buvo tikima, kad Briandas, kurį paremia prezidento autoritatė, pasiliks su visa ministerija ir kad jai būtinai pasiseks perleisti elektoralį reformų bilių. Besvarstant kovo 17 d. senate tą bilių paduota prie jo priedas, kuris principaliai perkeičia visą turinį. Tad Briandas staiga pakilo ir pasakė, kad kabinėtas rezignuosiąs, jei tik bus priimtas tasai priedas. Nežiūrint to jo grąsinimo minėtas priedas priimta 33 balsų majoritate.

Pr. Gudas.

PENKTOSIOS SVIETO DALIES ATRADIMAS.

(Pagal H. Thomson.)

Atradus Kolumbui Ameriką 1492 metuose, veik šimtas metų praėjo pirm, negu buvo užčiuopta Australija. Atrodo truputį keista. Priežastis to randasi tame, kad žmonės ilgai neturėjo garlaivių. O su žėgliniu laivu negreit pavažiuosi. Australija randasi labai toli. Jei visuomet vėjas pūstų gerai, tai su žėgliniu laivu pasiektum Australiją į septynis mėnesius; jei ne, tai, žinoma, ims ilgiau. Todel vos tik 1522 metuose Europos žmonės teišvydo Australiją pirmu kartu. Tie žmonės buvo Portugalijos jūreiviai. Jie išvydo uoluotą krantą — tai buvo vakarinius, — ir jiems nepasirodė viliojančiu, todel jie neapsistojo. Holandijos jūreiviai, truputį vėliau, išvydo tą, ką jau portugalai buvo matę. Jie važinėjosi vakarų, pietų ir šiaurės Australijos pakraščius. Vienok ir tiems, nekaip patiko ta žemė. Bet vis-gi jie matė, kad reikią ją nors apkrikštyti. Ir praminė ją Nauja Holandija. Pirmas anglas, išvydęs Australiją buvo William Dampier. Tai buvo didis piratas. Bet tuose laikuose sugriebti ir apvogti laivą visai nebuvo laikoma už blogą darbą. Dampier išvydo Australiją 1688 metuose. Tai buvo šiaur-vakarinis kraštas. Beplaukinėdamas, jis užtiko tyrą salą, kurioj rado Robinson Crusoe. Tai buvo tikras Robinson Crusoe; tik jo tikras vardas buvo Alexander Selkirk. Taigi europiečiai gan senai surado jau Australiją; bet niekas nemanė, kad būt galima baltiessiems ten apsigyventi. Keistų daiktų ten buvo rasta. Jie neužtiko ten upių. Jiems labai keistai išveizėjo gyventojai, o žmonės buvo laukiniai. Nebuvo ten galvijų. Buvo paukščių, bet jie negalėjo lakioti. Buvo gyvuolis, kiaušinius dedąs; buvo gyvuolių, nešiojančių savo mažučius terbose po krūtine. Ta žemė pasirodė atėjūnams baisi ir keista, žiauri ir uoluota.

Tik 1770 metuose svietas dasižinojo, kad Australijoj esam taipgi ir gražių vietų. Tai atrado vieno ūkininko sūnus. Jo vardas buvo Jame Cook. Jis buvo drąsus ir teisingas, geras ir sumanus vyras. Laivyne ūmai pasiekė leutinanto vietos. Daug jis važinėjo. Apvažiavo ir ištyrė Naująją Zelandiją. Paskui papuolė į nežinomą jūrę ir čion išvydo tą, ko visai nesitikėjo. Privažiavo prie Australijos iš rytų pusės ir išvydo gražias ir dailias žemes. Tyrinėjo tą pajūrį. Tas kraštas priminė jam New South Wales ir apšaukė Anglijai prigulinčiu kraštu.

Kuomet tapo dažinota, kad Australija tinka ir baltųjų apgyvenimui, Anglija tuoj pradėjo ten siųsti savo žmones. Tuose laikuose prasikaltėliai buvo skaudžiai baudžiami. Todel kalėjimai Anglijoje visuomet buvo prikimšti. Anglija sumanė siųsti ten savo kalinius. Pirmiausia pradėjo išsodinėti ties Botany užlaja, kur dabar didis miestas Sydney stovi. Per dvidešimts metų baltieji žmonės vedė čia labai sunkų ir skurdų gyvenimą. Mito vien tuomi, ką iš tėvynės atsivežė ir dažnai badavo. Jie nei manyti nemanė leisties gilyn į šalį, kad atradus geresnių ganyklų galvijams arba geresnios dirvos javams. Jie laikėsi arti kranto ir negalėjo įsivaizdinti, kas randasi užu didžių Mėlinųjų Kalnų. Praėjo daug laiko, pakol jie pasiryžo tai daryti. Daugelis bandė, bet neturėjo pasisekimo. Galop po dvidešimts penkių metų, trįs vyrai: Wentworth, Blaxland ir Lawson tarė „žūt-būt'' ir leidosi kelionėn. Badas, mat, vertė prie to. Tie trįs vyrai sakė, kad verčiau mirti kovojant už būvį, negu nustipti toj vietoj, kur buvo — kalnai buvo arti 4,000 pėdų augščio prietam — su skardžiais kriaušais. Bet jiems pasisekė pereiti viršunę ir čia jie liko kuodidžiausiai nustebinti tuomi, ką išvydo antroj pusėj. Tenai uždama tekėjo upė. Tas jų žingsnis ir padarė pradžią Australijos tyrinėjimui.

Daugiau ir daugiau važiavo žmonių į Australiją. Per kalnus dabar tapo pravesti keliai. Tuo tarpu jaunas vyras vardu Mathew Flinders ir jo draugas Bass pasiryžo tyrinėti Australijos pakraščius. Flinders nebūtų važiavęs Australijon, jei jis nebūtų perskaitęs Robinson Crusoe. Tas veikalas paakstino jį stoti jūreivijon. Tuomet jis sėdosi studiuoti jūreivystę ir žemlapių dirbimą. Pribuvęs Australijon, tuoj pradėjo jis tyrinėti jos pakraščius. Jis parodė, kad Tasmanija nėra Australijos dalis, kaip pirmiau buvo manyta, bet yra atskira sala. Jis apvažiavo aplinkui visos Australijos ir tuomi darodė, kad Australija pati yra milžiniška sala. Keliaujant namon, jis tapo francūzų suimtas ir veik per septynerius metus nebegalėjo sugrįžti Anglijon. Be to dar šie pavogė jo žemlapius ir užrašus ir atspaudė juosius, kaip savo veikalus.

Po tų didžių žingsnių visgi liko dar sunkiausias darbas tyrinėjime Australijos. Liko dar jos vidurys. Iš tūlų atžvilgių — tai buvo sunkiau atlikti Australojij, negu Afrikoj. Nors Australijoj nebuvo žiaurių, pavojingų žvėrių, užtat buvo laukiniai žmonės, kurie užpuldinėdavo ir uždegdavo žolę ir lendres, sunaikindami tuomi maistą arkliams. Bet labiausiai sunki kelionė akmenuoti tyrlaukiai ir stoka vandens. Pragariškus vargus turėjo pernešti keleiviai. Pažiūrėsime, kaip nekurie jų keliavo.

(Užbaiga seka.)

UŽ PARYŽIAUS SIENŲ.

Be abejo, kiekvienam miesto gyventojui yra malonu laiks nuo laiko išeiti už miesto sienų pasivaikščioti į laukus, pakvėpuoti tyru oru ir pasigėrėrti gamtos gražumais.

Čia kaip tik ir noriu pasidalinti su skaitytojais savo įspūdžiais, išnėtais iš vieno tokio pasivaikščiojimo už Paryžiaus sienų.

Nedideliame būrelyje išsirengėme męs kartą į laukus, kurie guli arti Paryžiaus miesto, norėdami užmiršti trukšmą, pabuvoti ant gryno oro ir apžiūrėti francūzų sodauninkystę, kuri gan gerai yra vedama Francijoj; galop, abelnai mums buvo geistina susipažinti su nežinomomis vietomis.

Privažiavę prie Paryžiaus sienų, išsiritome iš požeminio urvo ir nutarėme eiti per lauką paskirtą lakstymui orlaiviais ir jų stotims. Nuėję kiek toliau, atsidūrėme mažame miestelyje, kur nusipirkome šiokios-tokios užkandos ir vėl traukėme tolyn — į netoli stovintį mišką; jame męs nutarėme papietauti, nes dikčiai jau norėjome valgyti. Sustoję miško pakraštyje, susėdome ant gražios žolelės ir pradėjome valgyti: — nors nupirktieji daiktai nebuvo gardus, vienok, jaučiant alkį, mes to mažai paisėme.

Pasistiprinę gan ilgai vaikščiojome pamiškiais; galop traukėme apžiūrėti francūzų sodauninkystės ir daržininkystės. Sodnuose vaisių medžiai auga taip, kaip jiems prisakoma augti — vieni auga tiesiai, kiti — kreivai. Vienoj vietoj medžiai ir krūmeliai sutaisyti į puikiausią tvorą, kitur namo sienos apsuptos vaisiniais medžiais, taip, kad ant sienų sirpsta kuopuikiausi obuoliai, kriaušės, vynuogės ir kitoki vaisiai. Čia nesimato nei menkiausio žemės sklypelio, kuris būtų tuščias — visur užsodinta vaisiniais medžiais, o po jais auginami įvairųs šaknevaisiai ar taip kas iš pašarinių žolių gyvuliams. Iš to viso tenykščiai gyventojai turi puikų pelną.

Taip besigėrėdami iš to puikaus reginio nutraukėme visi į nežinomą vietą, kur net pradėjome ginčyties, kur ir kaip berasime kelią atgal į Paryžių, o jau artinos vakaras ir turėjome rengtis į namus.

Besikarstydami per kalnus ir užkampius, atsidanginome į kokį tai Paryžiaus priesmiestį Issey.

Miestelis neišrodė bjaurus, nors gatvėse užtektinai buvo mėšlyno. Bet kad prie vieno jo šono gulėjo laukas su puikiais sodais, o prie kito šono riogsojo miškas, ir dar nekurie gyventojai prie namų laikė sodus, tai tas viskas pridavė miesteliui nemaž gražumo.

Čia, beeinant gatvėmis, pasigirdo kurtai muzikos balsas; męs panorėjome pamatyti ją ir žengėme ton pusėn, iš kur ėjo balsas; galop dažinojome, kad čia turėjo atsibūti kokia-tai „procesija''.

Netoli mokyklos jau pastebėjome nemažą žmonių būrelį, toliau matėsi didokas būrys žmonių, kurie artinosi mokyklos link su muzika ir įvairios spalvos vėliavomis, garbės ženklais nusagstytomis. Muzikantai pūtė į savo trūbas, kiek kuris turėjo vieko, taip kad, kaip sakoma, net miestas plyšo. Tas, žinoma, ir mus užinteresavo ir buvome priversti ant valandos sustoti.

Taip mums bestovint, pastebėjome porą „muzikantų'', kurie gana skaudžiai pliekėsi... Mat, vienas antram dailino nosis, kad geriau išrodytų; bet greit viskas pasibaigė — „muzikantus'' perskyrė, ir tie, apsišluostę raudonumus, vėl įstojo į savo eiles.

Štai pasirodė vyresnieji, kurie kiekvieną atskirą būrelį pradėjo leisti į maršą, pastatydami pirmoj vietoj pulkelį „muzikantų'' su trūbomis ir būbnais. Draugijėlių skaitės gal iki poros tuzinų, ir nemažą eilę jos užėmė ant gatvės. „Muzikantai'' pūtė nuo širdies, o gerklei išdžiūvus, bėgo į karčiamą ją pavilgyti su „ruž'' ar „blank'', ir vėl viskas ėjo tolyn. Taip maršavo iš gatvės į gatvę pirmyn ir atgal, žodžiu sakant — skersai ir išilgai, kad parodyti miestui savo nuopelnus. Kaip jau sakiau, jie turėjo po keletą prikarstytų garbės ženklelių prie tų įvairios spalvos vėliavų ir, žinoma, dar jų geidė užsipelnyti; o „muzikantai'' irgi savo rodė, pūsdami tra-ti, ta-ti, nes matė, kad garbės ir „ven'' bus kiek reikiant. Prie tų visų maršuotojų nemažai ir publikos kimšosi gatvėse; tarp viso to būrio buvome ir męs — lietuviai. Būdami diktokai privargę, nutarėme neblaukti „iškilmės'' galo ir, kiek bent galint greičiau kiūtinti į trukšmingąjį Paryžių.

Kas apsireiškė gale to maršavimo, pasakyti negalima; bet be gėrimo ir muštynių, be abejonės neapsiėjo.

Tai tokie dienos pastebėjimai, išėjus už Paryžiaus sienų.

Amuras.

NEW HAVEN'O, CONN. LIETUVIAI.

Man teko kalbėti su vietiniais lietuviais, kad apie 30 suviršum metų praėjo, kaip pradėjo gyvuoti lietuviai šiame mieste: sužinota, kad pirmiausiai čia apsigyveno tik viena šeimyna liuterioniško tikėjimo. Dabar gi lietuvių yra skaitoma arti 2,000. Yra keturios pašalpinės draugystės: D. L. K. Vytauto, Šv. Pranciškaus, Šv. Kazimiero ir 142 kp. SLA.; paskui yra: TMD. kuopa, LSS. kuopa ir du politiški klubai — vienas D. L. K. Keistučio Klubas, antras Lietuvių Ūkėsų Klubas; abu užlaiko nedėlines gertuves arba smūkles. Progreso kilimas tarpe lietuvių yra, bet su tokiu progresu netoli galima žengti pirmyn: čia žmonės vietoj imt mokslo kningą, kningą pažinties vargingo gyvenimo mūs vienčių, laiko sau už didžiausią ir vienintėlę savo pareigą sutverti ir inkūnyti lietuvišką katalikišką parapiją, apie kurią aš ir mėginsiu šiek tiek papasakoti „V. L.'' skaitytojams.

Minėta parapija tapo inkūnyta berželio 28, 1908; užvardinta ji Šv. Kazimiero parapija New Haven, Conn. Reikia pridurti, kad šią parapiją sutvėrė apšviestesni lietuviai su tikslu suvienyti lietuvius į vieną savitarpinį ryšį, idant pasekmingai veikti visokiuose dalykuose. Toliau pradėjo kilti nesutikimai — taip vieni geidė, kad ateinanti bažnyčia būtų savastimi pačių lietuvių, o karštesnieji katalikai stengėsi palaikyti Romos pusę. Tokiu būdu, ėmus viršų paskutiniemsiems, greit liko išsklaidyti ir apsireiškusi neprigulmingumo dvasia. Galop galutinai tapo išmesti iš tarpo tikinčiųjų visi, kurie tik buvo nužvelgti esą Romos priešais. Vėliaus, pajutę, kad jau nesiranda priešų, bažnytiniai pradėjo darbuoties su visomis pastangomis, ty. kolektoriai vaikščiojo po stubas, rinkdami aukas ant bažnyčios; taip darbavosi, iki radosi arti tūkstančio dolerių išde. Na, dabar reikia kunigą sujieškoti. Vėl bėda — nesiranda atliekamas. Bet štai tampa sušauktas susirinkimas ir randasi įnešimai, kad reikia melsti kun. Saurusaičio iš Waterbury, Cnn, lietuvių bažnyčios klebono, kad jis apsiimtų atvažiuoti nors kartą į dvi savaiti, ir prižada jam mokėti $10.00 už kiekvieną atvažiavimą. Tampa išrinktu du geru parajonu, idant nuvažiuotų pasiteirauti apie tai

KAZYS PUIDA.

KOL SAULĖ PATEKĖS . . .

nesudeginai ant laužo savo bajoriškumo dokumentų, būtumei dabar kaip tik jam pritikusi.

— Ko judu juokiatos iš manęs? — pats šypsodamos, klausė Eimutis.

— Iš tavo didelės filosofijos, kuri bajoraitėn atsidūrus, virto... virkščių krūvele, — atsakė Vladas.

— Iš pono daktaro nesvietiško mandagumo ir draugijinių formų magistro! — juokės iš jo Marytė.

— Tylėkita, nes kaip spustelsiu abu, tai nė žiopčelti nesuskubsita! — pagrasė Eimutis.

— Atsargiai, tuo spustelėjimu iš Marytės bajoriškosios kilmės neišvarysi, o sau neiškabinamos košės prisivirsi! — Perspėjo jį Vladas.

— Juokai šalyn, — rimčiau pratarė Eimutis, — reikia kas-nors daryti. Su tėvais nekalbėjau dar nė žodžio, bet jie viską žino nuo ano nelemtojo rytmečio.

— Gerai kad žino,—paakino jį Vladas. — Iš motutės būtum turėjęs bent du mėnesiu derėti Marytę. Dabar ji dar spirsis, bet jau po pietų šaukštai.

— Kodel? — staiga atsiliepė Marytė.

— O tai pati žinai! — dar rimtu tonu paaiškino Vladas.

— Ką? Aš už tokio pikčiūrnos, susiraukėlio! Kad jis kur nesulauktų! — juokės Marytė, pasitraukus nuošalėn.

— O pačios akįs, kaip katinui į lašinius žiūrint, tik mirksi, tik mirksi, — erzino ją Vladas.

Visi trįs stovėjo netoliese verandos.

— Tegul pasigauna, tai kas kita, — tarė Marytė ir, susiėmusi sejonus, pasileido ant verandos.

Eimutis, lyg tyčia, palydėjo ją pusę kelio akimis, ir keliais šuoliais sugriebė ją ties pačia veranda.

— Na, tai mano? — užklausė.

Marytė mirktelėjo akimis, vos alsuodama. Priėjo Vladas ir visi trįs pradėjo kažko garsiai juokties.

Iš namų išėjo motutė kaž-kuo nešina, išgirdo skardų jų juoką, stabtelėjo išgirdus tarp to juoko Eimučio balsą ir nušvito veidu.

— Ponas Endriau, — šūktelėjo jį.

— Klausau! — tuoj atsiliepė jis.

Motutė pamojo ranka savin. Lengvais žingsniais užšoko verandon ir, pribėgęs, paėmė abi jos ranki, širdingai pabučiavo ir žiūrėjo jon maloniomis pagarbos akimis.

— Lengviau, vaikuti? — užklausė motutė tokiuo rūpestingu balsu, kad jis nesusilaikė ir dar kartą pabučiavo abi jos išdžiūvusi ranki.

— Geriau, motute, — atsiliepė ir dar kaž-ko laukė, nes iš jos akių matė, jog ji dar kaž-ką turinti jam pasakyti.

— Kaip-gi su... anuo? — mostelėjo galva ant Rodavičiaus dvaro nurodydama.

— Buvau šiandien pas jį.

— Bu... — taip nustebo motutė, kad nė žodžio nestengė užbaigti. Greitai priėjo prie stalo, padėjo lėkštę ir, paėmusi Eimutį už rankos, nusivedė salėn.

Pačiose duryse susitiko su seniu Butrimu.

— Na, o judu kur? — balsiai užklausė.

— Turiva reikalą, — trumpai atrėmė motutė ir nusivedė Eimutį tamsion salėn.

— Vaikai, girdite, motutė su p. Endrium kaž-ką taria, ar tik ne ant mūs kailio? — juokojo senis, stalan sėsdamas.

— Gal būt, gal būt! — pritarė jam Vladas su Maryte verandon lipdamu.

— Na kaip tu galėjai tėnais eiti? — karščiavos motutė, nesijusdama Eimutį vardu bevadinanti.

— Taip ilgai būti negalėjo, — aiškinos jis.

— Ir kaip... kai-gi pasibaigė, — nerimojo motutė, to atsilankymo pasekmių žingeidaudama.

— Susitaikėva! — trumpai atsakė Eimutis, nes gerai buvo supratęs, kuo visų labjausia interesuojas motutė.

— Ačiu Dievui! — atsiduso ji. — Visai gerai, visai gerai! — baigė karštai jį galvon bučiuodama.

Išėjo abu verandon. Tuo pradėjo visi iš jųdviejų juokties. Bet motutė, lyg tyčiomis, paerzinti senį norėdama, paaiškino:

— Iš mudviejų pašnekėsio labjausia tėvui šonai sopės.

— Man! — atsiliepė senis Butrimas. — Kodel-gi man?

— Na, pamatysi, — intrigavo jį.

Marytė ir Vladas godžiomis akimis tyrinėjo Eimučio veidą, per kurį vienas kitą pakeisdamas, slankiojo tai šviesios, tai juodos mintįs. Rodavičiaus priminimas sugadino pasitaisiusį vakarop jo ūpą, bet, motutės širdingas jin atsinešimas, suteikė jam viltį.

Giedrosios mintįs ilgainiui užviešpatavo tamsiąsias. Veidas prasiblaivė po tos šeimyninės atmosferos dvelkimu. Jau kuone baigė vakarieniauti linksmai apie įvairius dalykus besikalbėdami, kaip Eimutus pirmutinis pasigedo Jurkos.

— O Jurka kur? — užklausė jis.

— Ištiesų, kur tas nutruktgalvis? — susirūpino motutė.

Tuo pačiu laiku sudundėjo ratai ant dvaran vedančio kelio ir greitai privažiavo prie gonkų.

Nieks dar nesuskubo išeiti pažiūrėti, kas tėn atvyko, kaip galvatrukčiais įlėkė verandon Jurka, kaž-kuo skepetaitėje nešinas.

— Žiūrėkite, žiūrėkite! — šaukė visa gerkle, o džiaugsmas taip ir tryško spinduliais iš viso jo kuno. — Ėžys, ėžys! koks jo snukutis dailus

Visi apstojo ėžį, tik viena motutė užsipuolė ant jo:

— Kur tu ligšiol buvai?

— Aha! — pasipūtė jis truputį. — Gyvulius suvarinėjau, užrakinau, o Juruks sakė man visą ėžių lizdą matęs po laukine kriauše, tai ir nubėgova abu.

— Ką-gi tu juo veiksi? — užklausė tėvas.

— Paklausiu pono Endriaus, — tarė vaikas, Eimučio ligšiol nepastebėjęs.

— Aš čia, Jurka! — atsiliepė Eimutis.

Vaikas nudžiugo, pametė ėžį ir šoko Eimučiui ant kaklo.

Tuo tarpu duryse stovėjo kaž-koksai svetimas žmogus botagu rankoje ir nuvožta galva.

— O tamsta ko norėsi? — užklausė, jį pastebėjęs, Vladas.

— Aš pas poną daktarą, — atsakė kaimietis.

— Ojej! — sušuko Jurka, — užmiršau pasakyti.

— Ką užmiršai? — klausė tėvas.

— Užmiršau su tuo ėžiu pasakyti ponui Endriui, kad tėn žmogus jo atvažiavo pas ligonį.

Eimutis jau kalbėjo su atvykusiu.

— Kodel nevažiavot miestelin prie daktaro? — klausė jis.

— Toli, ponuti, brangiai ima ir susikalbėti negalima, — pasiaiškino žmogus.

— Kas yra ligoniui? — klausė jis.

— Du ligoniu. — Vienas koją labai įsikirto, kitas, kaimyno, kaž-kas jam pasidarė, staiga susilpnėjo.

— Na tai važiuosim, — greitai atsakė Eimutis.

Žmogus jau buvo beeinąs prie arklių, kaip Emiutis užklausė:

— Toli?

— Dešimts varstų.

— Gerai, tuoj ateisiu.

Nuėjo savo kambarin, apžiūrėjo neturtingus studento įrankius, kuriuos praktikuodamas Rusijoje per epidemiją įsitaisė, apsivilko, paltu, pasiėmė sakvojažėlį su įrankius ir išėjo verandon labanaktis visiems pasakyti.

— Taip važiuosi? — klausė motutė.

— O kas! — nustebo Eimutus.

— Sušalsi! — paaiškino motutė.

— Bėgk, Magdžiuk, — paliepė motutė šale stovinčiai mergaite, — atnešk ilgąją pono burką.

— Bereikalo, motute, — priešinos Eimutis, — juk ne taip dar šalta.

— Nesipriešink, — pirštu grumojo senis Butrimas.

Magdžiukė atnešė burką ir užvilko.

— Nors ligi kelių, bet vis-gi šilčiau, — pridūrė Eimutis.

(T. b.)

J. WEYSSENHOFF.

JAUNIEJI SKRAUJA!...

Vertė

KAZYS PUIDA.

— Kur-gi dabar, ponas Červinski?

— O ką, galima dar toliau vidurin, galima kitu keliu pamažu ant namų grįžti.

Ponas Benediktas nesipriešino, bet labjau atsilikdavo, laikydamasis vis retesnių krūmų. Plikomis nušutusių samanų paltimis reikėjo čiuožti vyžomis lyg kad sustingusiu, bet skįstu paviršium. Mikolas jautė malonią ir stiprinančią eiseną vilnimis: jei jau tiek kelio padaryta, tai gali šiandien nuvykti nors ir ištolo pažiūrėti to nepaprasto ežero. — Kas valandėlę šunįs surasdavo pardvų ir pribuvo jų vėl keliolika. Pardvos vedė medėjus pasakos kraštan, plaukiojantin virš pelkių bedugnės, stipriai dvokiantin, nuo ko Petrulis pamišo. Ne girtuoklės tai ir ne kitos uogos čia kvepėjo, nes jų augimo vietą medėjai jau senai praėjo; čia jau dvokė juodojo ežero dūmai. —

Naujas pardvų lizdas pakilo iš-po šunų. Gaidys vedė jąs žemai virš pliko, lygaus ir minkšto raisto, lyg kad virš kirpto kauro puvėsių varsos. Gaidžio balsas lyg kad triumfaliai bei grąsinančiai juokės:

— Gargas—gargar—gargar...

Mikolas, pačios eisenos sunkumu užimtas, įsisupęs ant lanksčios plutos, šovė vėlai ir pašovė vieną jauniklę, kuri nusileido toli ant pliko raisto. Cezaris pasileido paskui, bet po kelių žingsnių nuklimpo purvan ligi pilvo, išsikasė ir sugrįžo prie medė jų. Cezaris pirmą kartą savo gyvenime atsisakė karnauti.

Sustojo ir Červiniskis:

— Čia, ponas, męs jau nepraeisim. O jei ir pralysime, sugrįžti bus sunku.

Galvojo valandėlę sunkiai iš nuovargio alsuodami. Netrukus išgirdo šūvį krūmuose, iš kurių nesenai buvo išėję.

— Ot kur ponas „laučius'' pasiliko! — nusijuokė Červinskis.

Rajeckis atsigręžė:

— Ką jis tėn? vėl įsmuko? tiktai ligi pusės matyti.

— Ne; stovi jis, kojos truputį dumblan įlindė. Bet ir męs jam tik nuo pusės matomi.

— Grįžkime.

— Taip ir reikės padaryti.

Grįžo abu, aplenkdami senąsias pėdas, indubusias baloje, tamsiai-rudo dumblo prisisunkusias. Eiti ir nesitikėti šūvio rodės daug sunkiau, ne kad pardvų jieškant.

Pono Benedikto blogame ūpe būta.

— Nesistebju, kad ponas Rajeckis, jaunas ir pirmą kartą čia, lenda, kur pakliuvęs. Bet kad tu, ponas Červinski, senas medėjas, vestumei į tokias vietas, tai jau turbūt degtinė tave apsvaigino, arba kitokiu būdu iškvaišai, drįstu tarti.

— Ko-gi tamsta koliojiesi? juk pernai mudu tose pačiose vietose pardvas šaudėva — ramiai atsakė girininkas, nurodydamas ranka.

— Pernai kaitra buvo, o šiais metais pavasario lietųs išmirkdė raistą, kai batvinius, traukk jį velniai!

— Ar tik ponui šiais metais kiek nepriaugo? — pridūrė Červinskis kiek aitriai.

— Talmontas pasipiktino:

— Ot sugalvojo! Kai buvo lygiai aštuoni pūdai, tiek ir paliko.

Ir kreipėsi Rajeckin:

— O tamsta, nors ir lengvas, kada žiūri ištolo, kai eini, net nemalonu: tiesiai žemėn lendi. Ar mažai pardvų tarp krūmų, geresnioje vietoje? Ir ko lysti tėnai, kur nė šuo nenor eiti?

— Tamstos teisybė, ponas Benediktai. Grįžtame į krūmus.

Červinskis, paklusnus kai gerai išmiklintas šuva, vedė dabar lanku į sausesnes vietas arčiau krašto. Tose vietose atsirado tetervinų, nemažiau kai pardvų raistė. Kart-kartėmis nušaudavo Mikolas kokį nematytą paukštį, tai pasipūtusį batalioną, tai kokią nežinomos rušies antį. Mėtėsi taip po lygumą be krašto, kad Mikolas net nesuvogdavo, kur kelias namo, kur raisto vidurin. Tuomet paaiškindavo Červinskis, nurodydamas vos žymius ženklus tolumoje:

— Ot tėnai pušis ant kalnelio — mano namai. O tėn po dešinės, lyg debesėlis, kad kai augštyn kįląs — tai beržynas, iš kurio ponai vakar briedį pakėlėte.

Į abi vieti buvo toli, toli — paprastas keleivis būtų apsiverkęs, tokį galą ir tokio kelio turįs. Bet medėjas, kuomet jis kvėpuoja daug žadančiu oru, kuomet šaudo beveik be paliovos, nejaučia nuovargio; diena jam pertrumpa, joks laimikis jo nepasotina.

Ne vėlus vakaras, nė ne paukščių trūkumas išvedė juos iš Šepetos, tiktai šovinių stoka. Mikolas jau visai jų neturėjo, o kad ir būtų paėmęs likusius iš Talmonto ar Červinskio, jų šoviniai netiko jo šautuvan. Reikėjo grįžti kraštan trumpiausiu keliu. Prisirišo šunis ir perėjo likusią bei sunkiausią, nes bevilčią, raisto dalį. — Iš po kojų dar išlėkė keli tetervinai.

Kai išėjo kietan krantan, už poros varstų nuo namų, maloniai išsitiesė ant sausos, minkštos žolės. Atsirišo tarbas bei nerinius paukščių pilnus: buvo keturesdešimties dvi pardvi, dvidešimties aštuoni tetervinai ir dar keli įvairųs paukščiai.

— Kad nebūtų man šovinių pritrūkę, būtumėme ligi šimto priėję — skundėsi Mikolas nepasotinamas, kai kiekvienas jaunųjų.

— Žinoma — patvirtino Červinskis. — Taip šaudydamas, kai tamsta, nuo saulėtekio ligi vakaro, pats vienas numuštum šimtą, ne mažiau.

— Koks šautuvas! — pridūrė šaltai Talmontas, teisindamasis nežymiai, kodel mažiau už Rajecki nušovė.

Girininkas paėmė Rajeckio šautuvą rankon, pasvėrė, prisidėjo, apžiūrinėjo indomiai.

— Gubernatoriškas šautuvas — ir lengvas ir smagus ir neatmuša — o kai spjaus, tai amen! — aš gerai žiūrėjau.

— Angliškas — atsakė patenkintas Rajeckis.

— Pasakykite man ponai — pradėjo Červinskis — kas tai yra, kad kas iš geležies, tai tik Anglas moka tai padaryti, o kitas jau ne taip? Daug aš mačiau ir šautuvų, ir mašinų. Tūlos niekam netikusios, vokiečių visvien ką žydo prekė. O kas tik angliško — tai net malonu!

— Tokia jau jų manufaktūrinė prigimtis — rimtai paaiškino Talmontas.

Rajeckis neklausė, rūpinosi šoviniais rytojaus dienai, kur jų gavus, nes tik pradėtą šimtinę teturėjo Červinskių grįčioje.

— Žinau aš vieną žmogų — atsakė Červinskis, kurs rytoj išryto Dinaburgan važiuoja, naktį sugrįž Kūpiškin. Jis gal atvežti šovinių, kad ir visai savaitei.

— Pervėlu bus. Poryt anksti reikia man namo grįžti.

— Vaše visokorodije! kvietė Červinskis, kuris jausmingais momentais pratęs buvo rusų sakinių pasigauti — ką čia Šepetoje dvi dieni nuveiksi? Medėjui čia visam mėnesiui. Ir oras gražus ir pardvų laikas. Ot kokios riebios, imk ir kabink šaukštu.

— Ir šeimininkas vaišingas, ir namie visokio gero pilna — pridūrė ponas Benediktas, juokdariškai mirksėdamas.

— Negaliu — silpnai gynės Mikolas.

Atsikėlė ir nuėjo sausu pievos keleliu, kuriuo vakar Červinskį privažiavo, paežiui raisto ir ariamųjų laukų. Pavakario vėsa gaiviai glamonėjo nuvargusius jų kūnus.

— Gera dabar eiti — šaukė Talmontas, šokinėdamas dideliomis vyžomis — žalia ir lygu, kai ant bilardo.

O pats keliukas buvo paprastas pašalinių kelių, trijų vėžių išartas, susiraitęs, vietomis žolėje dingstąs. Bet kieta žemė rodės medėjams idealiu pasilsiu, nes visą dieną supos ant pražutingos raisto skrandos. Greitai ir lengvai nešė juos linksmos kojos.

Yra žmogaus gyvenime valandų didelio malonumo po sveiko, darbštaus nuovargio. Smegenįs, nepaprastai susijudinusios, ambicijos draskomos, ateities spėliojimai, spekulecijos, neramina kūno, pagreitina pulsą, ir susilpnina normalį, žvėrinį organizmo grojimą. Tačiaus kartais smegenįs, tasai atkaklusis harmonijos ardytojas, nurimsta stipraus muskulų darbo užmigdytos, neišbėga jau geidimais iš kūno — ir žmogus sėdas savo vieton kaipo paklusnusis atomas išmintingame materijos darbe, išsiplečia harmonijos ir laimės amžinybėje. Tiktai materija laiminga, tiktai fyzinė laimė tobula.

Mikolas ėjo tomis laukinėmis vietomis linksmai. Nevilko paskui savęs praeities, nesirūpino ateitimi, džiaugės akimirksniu, kuris drauge su juo dingo amžinybėje. Užmaršos vėjas pūtė nuo dieviškai pirmykščios Šepetos erdvės.

Tylėdami ėjo visi, o ant žemės aplinkui dėjosi pritaikinti jų ūpui dalykai. Saulė leisdamos skelbė būsimą rytoj giedrą, šūkavo kaž-kokie paukščiai vakaru patenkinti, žolė klojos minkštai po kojų. Namai jau buvo arti, iš kamino driekės dūmai ir nyko, kai svajonė padausyje, malonios šviesos pilnume. Ant slenksčio pasirodė Paraska varsuotai pasirėdžius, lyg kad į vestuves — ir pabėgo tam, kad ją kas vytųs.

(T. b.)

*) angula alces.

AITVARAS

RYTOJUN BEŽIURINT

(Tąsa.)

matydami kaip gyva pasaka tvarkiai veikia mokinių domon, griebėsi jos ir įvedė ją mokyklon. Ir praktika parodė, kad historijos, literatūros ir išdalies gimtosios kalbos lekcijos praeina daug gyviau ir nesulyginamai didesnėmis pasekmėmis, jei gyvos pasakos griebjamos.

Visuomenės bei liaudies švietimo veikėjai ilgainiui pasirūpino visą tą darbą sutvarkyti kaip reikiant ir inkūrė draugiją „National Story Teller's League'', kurios tikslu yra:

1. Paremti pasakojimo menas apskritai, paskatinti vartoti pasakoms historines ir mytologines temas mokyklose ir kitose apšvietimo įstaigose.

2. Paremti temų sustatymą ir pasakojimų rašymą, pasinaudojant klasine literatūra ir historiniais šaltiniais.

3. Būti centru pasidalijant prityrimais ir surengta medžiaga pasakoms.

4. Tyrinėti visuotiną literatūrą, imti iš historijos geriausius epizodus, kurie tarnautų apšvietimo uždaviniams ir tinkamai juos vaikams pasakoti. Organizuoti būriais mėgstančius klausyties ir pasakoti mokančius: — vaikų sodnų prižiūrėtojus, mokytojus, dvasiškiją, vaikų bibliotekarius ir vusus norinčius tą reikalą ir jam prijaučiančius.

Draugija steigia skyrius arba suvienina vietines sąjungas, jeigu jų tikslai sutinka su centro uždaviniais. Vidurinė kiekvienos sąjungos tvarka pilnai savistovi, tik sąjunga turi įnešti centro išdan po 10 centų už kiekvieną sąnarį. Sąnario metinis mokesnis — pusė dolerio. Skyriai ir sąjungon susidėję skyriai turi kas metai atsiųsti centran metines apyskaitas. Viena vyriausių pareigų visų sąnarių ir skyrių yra — siųsti centro pirmininkui kiekvieną naujai užrašytą vietinę legendą ar padavimą.

Taip išnaudojo amerikiečiai vieną daugelio vaikų palinkimų tyru pedagogikos bei auklėjimo tikslu.

Mūsų liaudies žodinė literatūra pasakų, legendų, padavimų, dainų pavydale suteiktų neapsakomai turtingą medžiagą šiam vykusiam bei naudingam apšvietos darbui, jei tik mūsų liaudies mokyklų mokytojai tų pasinaudoti norėtų.

Tautinėms ypatybėms aikštėn iškelti nereikia geresnių priemonių ieškoti. Tiktai reikia pasirūpinti visos, vaikams sekamos pasakos, dailia taisykliška bei lengva literatine kalba sekti. Tuo būdu atliekama ytin svarbus kultūrinis darbas: — vaikai būtų išmažens racionaliu būdu mokomi ir auklenami, jų pasauležiūros erdvė prasiskleistų per lengvu keliu suteikiamas žinias, išmoktų lengviau ir greičiau literatinės kalbos, kas juos greičiau priartintų prie kultūrinių šaltinių ir palengvintų jais nuosekliau naudoties.

6.

Po pasakos, po žodinio vaikų mokymo lengva bus prieiti prie kningos, prie kurios vaikas jau šiektiek inpratęs yra. Juk mokykla duoda žinias, o tos žinios per racionalį skaitymą reikia sutvirtinti. Pagalios, pirmuoju mokinio skaitymo tikslu yra suteikti vaikui pirmaisiais metais progą sklandžiai bei laisvai gimtąja kalba skaityti išmokti. Vaikui skaityti kaip reikiant išmokus lengva imties tuomet auklėjančių tikslų.

Pirmuoju pasekmingo skaitymo tikslu privalo būti tai, kad kninga tiktų skaitančio jėgoms ir užimtų jį. Iš šito atžvilgio skaitymą vedąs turi pasirūpinti kuogeriausia medžiagos individualizacija. Juk ne iškarto apsireiškia skonis bei palinkimai skaitančiojo, kartais namie jis visiškai nesirūpina kninga. Atidingas vedėjo atsinešimas individualių skaitančiųjų palinkimų suteikia progą vedėjui ne tik greičiau užinteresuoti skaitantįjį kninga, bet turėti intekmė ir į palinkimų krypsnius. Besirūpinant kningos suprantamumu, reikia laikyties bendros pedagoginės taisyklės — pradėti artimu, pažįstamu ir eiti prie tolimo, svetimo. Užimama skaitąs išpradžių inprastais reginiais, pradedama nuo gimtosios raštijos pavyzdžių — patarlių, pasakų, liaudies dainų, tųjų ingimtųjų tautinės tvėrijos atskardžių, kurie globė vaiką nuo pirmosios dienos jo sąvokos apsireiškimo, glamonėjo jo klausą suprantamais kalbos aidais šeimynoje. Ir todėl vaikas privalo pirmuosius mokyklos metus praleisti toje pačioje atmosferoje.

Šie tautinės išminties pavyzdžiai parodo vaikui iškarto praamžinuosius elementarinių žmonijos doros pamatus, deda kertinį akmenį tų pasaulinių gero bei blogo pradžių, ant kurio ilgainiui pamažėl mokykla ir gyvenimas pagelbės jam savo individualę etiką sutverti. Tos pačios pasakos sužadįs jame vyriausį dvasinį gabumą — fantaziją, įsivaizdinimą — lygiai reikalingą protiniam tvėrimui ir mokyto žmogaus, ir dailininko, ir darbininko. Žinoma, iš tų pasakų turi būti prašalinta visas baimybių bei baisenybių elementas, kuris bereikalingai kamuos, kad ir užslopinta, baime vaiko dvasią.

(T. b.)

JEI PRAGYS...

Jei pragys
vieversys
mano darže rūtelių,
aš šventai,
skubinai
prieš jį pulsiu ant kelių.

Jo daina
bėdina
dar sužadįs man viltį
ir skausmams,
sielvartams
lieps nors biškį nutilti

Ir takais
dangiškais
plauks tyli malda mano
į dausas
amžinas
iš kančių juodo tvano...

Ją lydės
ir žavės
vieversėlio dainužė,
ir ji lėks,
kol pasieks
sengalvėlės bakužę.

Vai, senai
jau tėnai
samanotame kaime
terp kuplių
obelių
pakasta mano laimė...

Jei pragys
vieversys
mano darže rūtelių,
jis primįs
man naktis,
kada meldžiaus ant kelių.

Zigmas Gaidamavičius.

Naisiai. 27. VIII. 1912.

KAZYS PUIDA.

Laisvos Mintįs.

(Kritikos bruožai.)

(Tąsa.)

XXVIII.

Vincas Krėvė. Užkeikta merga. Dainavos šalies palavimas. M. Kuktos spaustuvė Vilnius 1912 m. Kaina 8 kap. 18 psl.

Tai yra „ditkinio'' storumo kningelė, bet daug brangesnio turinio. „Šarūno'' autorius, karštai pamilęs Dainavos šalį, gamina mums to krašto padavimų, stylizuoja juos ir labai gražiai išlaiko liaudies dainų-pasakų žanre.

Ir čia susiduriame su jo numylėtu Šarūnu, bet padavimo vyriausias veikėjas ne jis — tik jo draugas „puikusai Šviedrys, bajoro sūnelis'' (5), kurs patenka lenkų naguose ir, nežiūrint pasiūlų, nenori būti „pirktu'' (8) — nenor, kad Šarūnas jį išpirktų. Įsimyli jį kuningo duktė Vanda ir su jos, nepasakyta apsakyme, pagalba — Šviedrys išsprunka. Pačiumpa nuliūdusią Vandą miške ir jodinas savo kraštan.

Bet mūsų pasakos tūlų periodų, mėgia traginį galą — matyti ir ši priklauso tan traginin periodan — bernužėlis Šviedrys krinta nuo arklio ir užsimuša, o jo mergužėlė „akmenin pavirto pas vieną kelelį''. (18)

„Kaip gegutė užkukuoja, kaip lakštutė užlakštuoja, akmenėlis verkia, ašarėlės bira... Žmonės kalba, kad tai sūrus šaltinėlis giliai iš žemelės verčias...'' (18).

Jauku, malonu daros tą padavimą beskaitant. Svetimoje esančiam jis primena gimtinį kraštą, gimtąją grįtelę ir byloja tavin skaniu tautybės aidu, sveiku motutės pasakos šnabždėsiu...

Dėkingą ir gražią formą pasirinko Krėvė tiems padavimams ir garbų darbą užsiėmė: — keldinti senovės padavimus, skleisti juos po žmones tyra, lengvute, literatine kalba...

D-RAS J. BASANAVIČIUS.

KAIP MAN NEBUVO LEMTA DŪMOS ATSTOVU TAPTI.

---

joj demokratų partija tikybos klausimais neužsiima, nes tėn politikos partijose tikybos reikalų niekados ir visiškai nekišama. Kas kita Lietuvoje. Čia jūsų, kaipo katalikų, balsais išrinktas atstovas turi Dūmoje būtinai ginti, progai ir reikalus atsitikus, ir katalikų reikalus. Kadangi — paaiškinau toliau — lietuviai vislab, ką jie šiandien turi, buvo patįs iškovoję, o iš šios dienos rusų dešiniųjų retrogradų, kurie Dūmoj, rodos, bus daugumoj, nėra ko gero laukti Lietuvai, todėl, sakiau, ir lietuvių suvalkiškių atstovo vieta turėtų būt Dūmoje kairėjėj Dūmos pusėje; jam priderėtų laikytis opozicijos ir joje kovoti, drauge su Rusijos prielankiais lietuviams atstovais, už jųjų ir mūsų laisvę ir gerovę.

Sulig savo politikos pažiūrų būdamas artymiausias rusų konstitucijos demokratų arba „tautos laisvės'', žmoniškiausios svetimtaučiams partijos, turėdamas dar gi su tos partijos vadais asmeniškus ryšius, maniau, kad, Suvalkų lietuvius atstovaujant Dūmoje, reikėtų labai artymus palaikyti santykius su tos partijos žmonėmis, kurie, rasit, nekartą galėtų būti mūsų krašto reikalams naudingi.

Pereinant prie politikiškosios veikimo Dūmoje programos smulkmenų, kurios tuo tarpu yra Lietuvai reikalingiausios, padalinus klausimus į dvi kategoriji, kurių vienus pačioje Dūmoje, kitus už Dūmos sienų atlikti galima būtų, arba bent ginti mėginti reikėtų, ėmiau kalbėti apie:

1) Lenkinimo systemą per bažnyčias Vilniaus diecezijoje, dvasiškąją Vilniaus seminariją, ir tt.;

2) Suvalkų gubernijos atskyrimą nuo Lenkijos;

3) rinkimų Dūmon ordinaciją aplamai ir ypatingai apie įvedimą lietuvių kurijos Vilniaus gubernijoje;

4) visuotinų valsčių įvedimą (bendrą kelių taisymą Kauno ir Vilniaus gub. ir t. t.);

5) pašportų systemą ir emigrantų sugrįžimo būdą pakeitimo;

6) majoratų ir k. dvarų, perkamųjų Valstybės banko, parceliavimą vietos gyventojams,

7) girių pirkimo ir pardavinėjimo systemos o akeitinai;

8) proporcionalinių nuo turto mokesčių įvedimą;

9) darbo žmonių nuo senatvės, nepajėgos, ligos apdraudimą;

10) vaistų pagerinimą ir vaistinių privilegijų panaikinimą;

11) Valsčių gydytojų įvedimą ir ligonbučių skaičiaus padauginimą, kaip Suvalkų taip ir Kauno, Vilniaus gubernijose;

12) įsteigimą proto sumišėliams vieno ligonbučio visai Lietuvai, kad neprigulėti nuo Lenkijos;

13) mokytojų institutą Vilniuj ir Panevėžio mokytojų seminariją;

14) Vilniaus gubernijos mokyklų aprūpinimą lietuviais mokytojais;

15) ūkio ir amatų mokyklų įsteigimą;

16) subsidiją agronomams ūkio kursams taisyti prie manomosios įsteigti Centralės ūkio Draugijos;

17) pašalpa ūkio parodoms taisyti;

18) mergaičių progimnazijai Mariampolėje išgauti teises ir ją paversti pilna gymnazija;

19) lietuvių kalbos mokytojams algą prie Vilniaus ir k. gymnazijų ir mokyklų;

20) L. Mokslo Draugijai subsidiją ir leidimą josios namams aukas rinkti;

21) apšvietimo Draugijų steigimą Vilniaus gubernijoje;

22) iš valdžios paskolą „Vilijos'' Bendrovės ūkio mašinų fabrikui ir kitoms panašioms lietuvių įstaigoms.

Nors be didelės elokvencijos, apie išskaitytus augščiau punktus kalbėjau gana ilgai, kiekvieną jų plačiai aiškindamas. Baigdamas kalbėt, maniau, kad ir kun. Laukaitis, kurio čia kandidatūra iškelta, kaip ir J. Kriaučiūnas, iš mandagumo atsisakys. Bet — apsirikau... ?

Kun. Laukaitis, strakterėjęs iš savo vietos, pasirodė rimtu konkurentu. „Aš — sakė — taipogi esu demokratas, bet **krikščionis** demokratas, kuriam yra brangus mūsų šventas tikėjimas, už kurį reikia ir Dūmoje kovoti''. Pabaigęs kalbėt apie krikščioniškosios demokratijos tikslą, jis tuojau perėjo prie Lietuvos žydų ir išrėžė karštą prieš juos filippiką. Išgirdęs netikėtai šitokios „platformos'' skelbimą ir matydamas auditorijos klausytojus, savo vadovams atsidavusius, aš tuojaus supratau, kame dalykas ir kam šitie varžytinių spąstai užstatyti. Norėjau tuojaus susirinkimą apleisti, nes mačiau, kad čia prieš mano kandidatūrą pastatyta konkurentas, kurs su „gerų'' katalikų įrankiais ėmė kovoti. Supratau, kad ne man su „gerų'' katalikų pastatytoju kandidatu, ir ant krikščioniškai-antisemitiškosios — taigi visiškai ne krikščioniškos ir ne demokratiškos — platformos lenktyn eiti!... Bet taip ūmių įspūdžių apimtas, mano mąstymo aparatas, tarytum suparalyžiuotas tapo, ir aš instinktiviškai likau kėdėje besėdįs, negalėdamas pasijudinti. Tuo tarpu kun. Laukaitis aiškino tolyn savo platformą. Jis Dūmoje rūpįsiąs sudaryti lietuvių atstovų grupę, kuriai, girdi, nepadoru būtų telktis su kadetų partija todelei, kad jiji, kaip jų organe „Rieč'' skaitęs, užtarianti žydus. Pačios Laukaičio programos smulkmenos buvo sutaisytos kaipo **argumenta ad homines.** Todel klausytojai išgirdo: apie tikybos mokyklose išguldinėjimą; kad kuningai, kurie mokys mokyklose, gautų tokią jau algą, kaip ir stačiatikių religijos mokytojai, popai; apie įvedimą visiems katalikų kuningams nuo valdžios algų, kad jie neturėtų reikalo „lupt'' žmonių ir viską jiems veltui atliktų; kad būtų padidintos algos valščių raštininkams iki 30 rub. mėnesiui, valdžiai kas mėnesis pridedant po 15 rub. prie šios dienos algų; kad būtų numažintos notarų taksos, nes jie — dabar daugiausia endekai — taip be sąžinės plėšia iš žmonių. - Paminėjęs dar kelis iš mano programos klausimus, kuriais ir jis žadėjo rūpintis, bet apie lenkinimą lietuvių per bažnyčias Vilniaus vyskupystėje visiškai nutylėjęs, kun. Laukaitis savo „programą'' užbaigė dar keliais charakteriškais mažmožiais, kuriuos būtinai reikia paminėti. Progai pasitaikius jis reikalausiąs, kad būtų leista klioštorius Lietuvoje taisyti, kuriuose kaip vyrai taip ir moterįs galėtų dievobaimingai gyvenimą vesti. Leipolingos valsčiuje, kur jis gyvenąs, esą taisoma net dešimts mokyklų, kurioms pastatyti ir užlaikyti valdžia duodanti pusę sumos, kitą pusę reikalaujanti iš valstiečių. Būtų geriau, girdi, kad valsčiuje gyvuotų ir veiktų **tik** 5 mokyklos, bet kad jos **visos** būtų valdžios užlaikomos, be apsunkinimo **gyventojų.** Galop prisiminęs — **per kontrastų** — Mariampolėje esančiosios **komercijos** Draugijos „Žagrės'' jis prižadėjo Dūmoje rūpintis, kad jai būtų suteikta gausi, ant mažų procentų, valdžios paskola...

Kun. Laukaičiui pabaigus apie savo „programą'' kalbėti, buvo aišku, kad mano kandidatūra žlugus, todel mudviem su juo išeinant kitan kambarin, kur buvo kun. Gustaitis ir kun. Stankevičius, aš jau su ironija sakiau: „na, aš prieš tamstos kandidatūrą pasuoju...'' Atsisėdęs pasilsėt nuo su dideliu karščiu apipasakotos „platformos'' ir „programos'', kun. Laukaitis manė pasiteisint, kad silpnai kalbėjęs. Galvą — girdi — skaudą, nemiegojęs kelias naktis, nes vos prieš kelias dienas gavęs **pakvietimą rengti savo kandidatūrą,** tai geriau prisirengti negalėjęs...

Išgirdęs šituos žodžius, supratau visą kun. Vailokaičio „diplomaciją''. Jei išreikšt galėčiau tos valandos įspūdį, kokį į mane šita žinia padarė, pasakyčiau, neperdėdamas, drauge su Vergiliaus Ainejum: **Obstipui, steteruntque lomae et vox faucibus haesit!** Pametęs susirinkimą, grįžau namon ir kiaurą naktį nemiegojęs praleidau. Man ne dingusios kandidatūros buvo gaila, — gailėjausi to, kad aš tokiu lengvatikiu tapau, kad įsileidąs buvau į pertraktacijas su žmonėmis, kuriems nevertėjo tikėti... Visą mano gyvenimo geriausį laiką praleidus tarp įvairiausių kultūroje augštai stovinčių ir nekaltūringų svetimų tautų, nebuvo mano gyvenime tokio atsitikimo, kursai būtų man tokiu nežmoniškuu, tiesiog **barbarišku** būdu mano nervus užgavęs („choc psychique''), kaip šitas „brolių'' lietuvių dargi „gerų'' katalikų pasielgimas...

Ant rytojaus apie 12 val. rinkikai ėmė rinktis sryties teismo salėje. Nuėjau ir aš. Tik dabar sužinoti teko vakarykščio priešrenkamojo „gerų'' katalikų susirinkimo nutarimus. Prieina prie manęs — tarp kitų — kun. Simonaitis. Pasisveikinęs, spausdamas delną, dėkoja už mano tame susirinkime prakalbą ir „gražiai'' išdėstytus programoje klausimus ir reikalavimus Dūmoje. „Gaila tik — girdi — kad negalėjome išrinkt Tamstą — rinkome — jaunesnį, vikresnį...'' Vai, kad tik to „vikrumo'' Lietuvai užtektų, — dingterėjo galvoje, bet nieko jam neatsiliepjau, tylėjau...

Rinkimų akte atidaviau savo gumulėlį kun. Laukaičiui, ne kaipo „gerų'' katalikų kandidatui, atidaviau kaipo **lietuviui.** Bulota, kursai agitacijoje prieš mane rengėsi mano kandidatūrą Suvalkuose boykotuoti, ir balsuot už kuningą su dru Grinium, Staugaičiu, J. Stankūnu, žydais Gordonu, ir Dušnickiu dabar ne tik už kuningą savo balso nedavė, bet ir nuo balsavimo atsisakė. To regimai reikalavo nuosakamos partijos politikai...

Pasibaigus rinkimams užėjau drauge su kitais Europos viešbučio valgyklon pietų. Sėdint su keliais kuningais prie vieno stalo, kalba dar vis sukinėjosi apie rinkimus, jų rezultatą ir Bulotos skaitytąją deklaraciją. Neiškenčiau ir aš, savo nuomonės nepasakęs. „Jųs — sakiau — savo „gerų'' katalikų politika, savo antisemitizmu, suardymu tarp žydų ir miestelėnų išrinktųjų lietuvių-rinkikų vienybės, sulaužymu prasčiausių doros principų — vyliumi iškasėte sau ir savo „krikščionių demokratų'' partijai giliausią duobę, iš kurios ji vargiai išrėp-

pas kun. S. Nuvažiavę tenai, randa tik-ką padarytą kunigą K. Šatkų, o tam to ir reikėjo, nes jis dar neturėjo paskirtos vietos nuo Hartfordo vyskupo. Vyskupas, gerai žinodamas lietuvių duosnumą, pareikalavo surašo visų lietuvių New Haven'e, kurie trokšta būti jo ištikimais tarnais. Paduoda kun. Šatkų pas Ansonijos airių kunigus ir liepia jam, idant jis aprūpintų bažnyčios reikalus Ansonijos ir New Haven'o lietuvių, nes pasirodė, kad per du miestu dar galutinai neužtenka užlaikyti skolose prapuolusį kunigą. Na, dabar New Haven'o lietuvių parapijonų jau prašvinta akįs, nes matosi jau žen klai, jogei sulauks lietuviško „prabaščiaus''.

Štai spalio mėn. 1911. gauna žinią, kad kun. Šatkus pribus į New Haven'ą, laikyti lietuviams pamaldas. Buvo sušauktas nepaprastas susirinkimas, kuriame dalyvavo ir kun. Šatkus. Žmonių prisirinko pilna svetainė; būta visokių pažvalgų: karštieje ėjo su pasišventimu sutikti senai pageidaujamą dvasišką piemenį, antri ėjo su žingeidumu, ką-nors naujo išgirsti, kaip nuo mokyto vyro.

Visi pulkeliais traukė lyg ant arotų Lietuvoje, šnekėdamiesi apie ateinančią bažnyčią ir beesantį kleboną. Į svetainę eina ir trepais lipa išlėto, o kada pasiekia duris, tai vyrai pypkes ir cigaretus kavoja kišeniun ir skubinas mauti kepures nuo galvos, jausdamie kaipir maldnamin įėję. Moterįs, į vidų įžengusios, gėdėjasi sėstis, tartum ko bijo; žodžiu, visur absolutiškas romumas. Kiekvienas, svetainėn įžengęs, meta akis ant estrados, kad greičiau išvysti kunigą.

Ant mažos platformos sėdi už stalelio gražus vidutinio amžiaus žmogus, aprėdytas kunigo švariais drabužiais, nuolatos skepetaite šluosto sau nosį ir tiesiai tėmija į ateinančius parapijonus. Tai buvo kun. Šatkus. Šale jo sėdėjo parapijinės draugystės pirmininkas ir pamažėliu šnekučiavo — tur-būt apie parapijos reikalus.

Žmonių prisirinko pilnutėlė svetainė — daugelis turėjo stovėti, ir vis kiekvienas siekė, kaklą ištiesdamas, pro kito petį, norėdamas prisižiūrėti į gražų apvalainą ir riebų kunigą, nes čia radosi tokių, kurie nebuvo matę Amerikoje lietuviško kunigo. O jau ramumas — tai jau neišpasakytas. Gražu, kad taip lietuviai, ypač parapijonįs, apsieitų visuose kituose susirinkimuose.

Pirmininkas, pasistojęs ant pagrindų iš papratimo liepė ramiai užsilaikyti, norint visi jau ramųs buvo. Toliau jis perstatė kun. Šatkų — New Haven'o lietutuvių būsiantį kleboną.

Kun. Šatkus, nosį su šluostuku apsibraukęs, atsistojęs, linktelėjo galva ir pradėjo kalbėti apie parapijos reikalus nuo šių žodžių: „Tamstos! — mane Jo Mylista Vyskupas paskyrė sutverti čia parapiją iš lietuvių Rymo-katalikų, todel visupirmu, kaip patįs žinote, reikia pinigų... Jųs turite netoli tūkstančio dolerių, bet tai visai mažai. Aš atvažiuosiu laikyti mišias kas nedėlią, tik reikia panuomoti vokiečių svetainė, supirkti bažnytinus daiktus, padirbti altorių ir visus kitus reikalingus tam prietaisus... Paskui paprašė, idant pradėtų svarstyti dalykus ir paduotus įnešimus. Pirmučiausia buvo užklausta, kiek tas viskas kainuotų. Tada kun. Š. išsitraukė popierą ir, pažiūrėjęs, pasakė, kad viskas apsieis apie 300 dolerių arba ir daugiaus. Toliau liko užklausta, ar negalėtų kas privatiškai kokį daiktą nupirkti. Čia jau pasidarė trukšmas. Vienas rėkia — aš nupirksiu arnotą, antras — kieliką, trečias, ketvirtas — kopą ir tt. Kunigas kaip tik spėjo sakyti, kiek prekiuoja daiktai, o ant galo nekurie net susivaržė už pirkimą kokių ten daiktų. Mat kur šventesnis, tai garbė didesnė. Kaip bematant sudėjo $256.00 kunigui ant rakandų — tik lieka altorius, ir jau ateinančioj nedėlioj gieda—„Gloria in excelsis Deo''

Žmonių renkasi ant paskirto laiko nedėlioje į vokiečių svetainę. Greitu laiku viskas stojos, tik bėda: kunigas negieda, o tik skaito mišias.

Vargonininkas radosi, bet nemoka groti (vargonus buvo paskolinusi viena šeimyna). Giedorkos taipgi randasi, bet jos čia gimusios ir neištraukia lietuviškų žodžių. Bėda! bet ką darysi — reikia kentėti. Kunigas sako pamokslą, reikalaudamas pinigų — girdi, žinote, kad reikia dėti pinigus; žinote ir tai, kad jokis kunigas pinigų parapijai neduoda, todel ir aš neduosiu, priegtam aš dar vos trįs mėnesiai, kaip kunigauju, tai dar nėneturiu jų. Kas savaitę — įplaukų dešimtukų ir kolektos, būdavo paima sau kišenėn po 40—50 dolerių. Iškarto žmonės džiaugėsi, jogei turi gerą „prabaščių''. Bet neilgai: prieš Kalėdas užsimanė kunigas pažuvauti: pasiėmė ištikimiausį parapijoną ir pasileido kolektavot po lietuvių stubas sau ant naudos. Kunigas, įėjęs į stubą, liepdavo suklaupti, duodamas bučiuoti „pateną'', o su pinigais — tai, žinoma, „gerieji'' katalikai, daug nelaukdami, spaudžia kunigui penkines. Vadovas, matydamas, kad kunigui pinigų yra iki sočiai, o jam netenka nei biskučio, pradeda murmėti; greitu laiku susipyksta. Na ir prasideda agitacija priešais kun. Šatkų. Kunigas, matydamas, kad jo parapijonįs šiausiasi, pradėjo gan aštriai su jais elgties, kad tik numalšinti ir žuvauti toliau.

M. J. Vokėtaitis.

(Užbaiga bus.)

APLENKTAS LAIMĖS.

(Elegija.)

Amžius greitai bėga —
Sunku jį pavyti,
Už akių užbėgti
Ir jį sulaikyti.

Viskas greitai mainos...
Negal apsakyti
Ir vargams pavojams
Galo nematyti...

Siela lyg nuilsus
Praded aimanuoti,
Laimės nepavijus,
Lyg nor apsistoti...

O, laime brangioji!
Nebėgk tu nuo manęs,
Štai mane vargdienį
Priglausk tu prie savęs!

Vien vargų-vargelių
Nebgal iškentėti.—
Laimės spindulėliai
Nustojo žibėti...

O, laime brangioji!
Kiek galint atjauski —
Štai mane našlaitį
Prie savęs priglauski!

Man' dvasia suvargus, —
Augštyn nebekilsta,
Viso kūno jėgos
Jau visai nuilsta...

O, laime-meilute!
Nors visi apleis,
Bet dvasia jaunutė
Per amžius gyvens!...

Ji visas silpnybes
Pati apgalės.
Toli į augštybes
Sau kelią nuties!...

A. J. Našlaitis.

Ramygala, 19. 12/IX. 12.

ATSAKYMAS TEN BUVUSIAM.

Iš So. Brooklyn, N. Y.

Tamsta „V. L.'' N10 apkaltinate „V. L.'' korespondentą už neteisingą aprašymą iš South Brooklyno tilpusį 6 „V. L.'' num apie atsibuvusį 18 d. sausio vakarėlį ir už suvedžiojimą skaitytojų. Taigi aš šį kartą ir noriu parodyti žmonėms, katras iš mudviejų apsilenkėm su teisybe; tegul jie ištaria; nemeluok, nary, mums nes mes melo neapkenčiame. Tamsta sakote, kad choras „Aidas'' su savo prastu dainavimu įpykino klausytojus, o keletas pijokų, kurie rėkavo kiek tik jų gerklės leido, visus užganėdino, o apie tą armoniją tai trūksta man žodžių išreikšti jos visą šiurkštumą. Matoma, kiek čia teisybės yra — chorą publika iššaukė tris ar keturis kartus, kad atkartotų savo daineles, tai reiškia, kad žmonėms jis patiko. Stebėtina, kad Tamstos suprantate, jog išsigėręs žmogelis gali ką-nors naudingo ar puikaus nuveikti, ir ar kada kas girdėjo, kad didžiuma pagirtų panašią ypatą ar jo veikimą — niekad ne. Apie prašalinimą iš svetainės tai šitaip buvo: draugas Antanas Menkeliūnas, draugijos narys, kuri surengė tą vakarėlį, matydamas jų negražų pasielgimą, priėjęs pasakė, kad liautųsi rėkavę, nes kitaip gaus to, ko jieško ir taps prašalinti iš svetainės. Tada tie vyrukai, vienas palei kitą, dingo į trumpą laiką; todel gi aš ir sakiau, kad jie buvo prašalinti.

Pagal mano supratimo, žodis yra skaudesnis už lazdą, arbą išmetimą už kalnieriaus laukan per duris.

Geriaus galės paliūdyti pati Mindaugio draugystė, kuri parengė tą vakarą, jog po tam— šito atsitikimo ant susirinkimo buvo įnešta sumanymas, nubausti ant penkių dolerių narius, kurie dalyvavo tame dainorių „chore'', bet bauda ikosi atleista, tik perspėta, kad sergėtųsi ateityje.

Kad tikrai taip buvo liūdija žemiaus pasirašę draugystės Mindaugio nariai ir draugas A. Menkeliūnas, kuris giedorius nustabdė.

Antanas Vidziūnas,

Mindaugio Dr. nariai:

Antanas Benoskus,
Jonas Puzinas,
Antanas Menkeliūnas.

Nuo Redakcijos: Šiuomi užbaigiame ginčus paslink to viso dalyko; labai negeistina, kad panašiais ginčais reik užimti laikraštyje vietą. Turėtų visi atminti, kad laikraštis yra ne del ginčų bei pasiteisinimų, vedamų tarp kelių ypatų.

Karščiausiais apgynėjais kiekvieno mokslo, neišlaikančio kadir mažiausios kritikos, esti tankiausia tokie žmonės, kurie patįs nelabai toli tame moksle nuėjo ir jaučia savyje (nors slapta) pažinimo stoką. **Liebknecht.**

OBALSIS STREIKUOJANČIŲ.

Gerb. Draugai-Darbininkai!

Į jus ir vien tik į jus mes Bostono rūbsiuviai šaukiamės pagalbos. Mes eidami susipratusių darbininkų pėdomis ir ypatingai padrąsinti pakelta kovos audra New Yorko rūbsiuvais, ir būdami nežmoniškose darbo sąlygose, išėjome į streiką, reikalaudami geresnio kąsnio duonos ir žmoniškesnių gyvenimo tiesų. Nors streikas tai liūdnas gyvenime apsireiškimas, bet kitokios išeigos nėra, kaip pagerint būvį. Streikas tai vienas iš mūsų kovos įrankių, su kurio pagalba galime kovoti su besąžiningais išnaudotojais. Išnaudotojų pusėje visa spėka. Juos apgina valdžia, policija su pasamdytais valkatomis. Mes darbininkai beteisiai. Viskas — tai tiesa badavimo. Eidami streikan, ne visi buvome organizuoti, bet pasisekė kuo ne visus beveik ištraukti į tą alkio kovą su kapitalu. Kol kas buvome tvirti ir energiški, pakol turėjome kąsnį duonos, bet išsituštinus paskutiniems šaltiniams, griebiamės paskutinio įrankio, šaukdamiesi prie jūsų dirbančiųjų draugų parėmimo. Mažesniųjų firmų darbininkai, skaitliuje apie 1,500 sugrįžo atgal darban ant unijos išlygų, bet stambesnieji savininkai nenori nei klausyti apie unijos išstatytus reikalavimus ir apie 3,500 darbininkų tebestreikuoja. Kada pasibaigs streikas, niekam nežinoma. Tiek težinoma, kad stambesniųjų firmų savininkai pasiryžo kovoti prieš mus, stengdamiesi suardyti mūsų tarpe solidariškumą. Savo dirbtuves saugoja su policija ir pasamdytais draugijos išmetomis ir skaldo piketuojančių streikierių galvas ir kiša juos kalėjiman. Mums nebaisus tie jų barbariški pasielgimai ir mes pilni energijos išlaimėti streiką. Išlaimėsim, jeigu tik tam dalykui atjaus visuomenė. Kas turi jautrią širdį ir supranta, kaip klasinę, taip ir ekonomišką darbininkų kovą prisidės prie mūsų išlaimėjimo nor su našlės skatikėliu. Turėdami duonos, mes sutraukysime pinkles, pastatytas ant kelio ir mūsų bus pergalė. Mūsų pergalė yra jūsų pergale ir, išėjus streikan kitiems amatninkams, mes juos gelbėsime. Šiandieninis gyvenimas — tai gadynė streikų. Ir mūsų privalumas šelpti vieniems kitus ir tik per solidariškumą mes galime pagerinti mūsų vargstančiųjų būvį. Nepaduos mums rankos kapitalistai ir jų priplakos, bet tik toki pat skurdžiai, kaip mes patįs.

Lai paliečia šis mūsų obalsis jūsų širdis ir nepalieka tuščiu balsu tyruose. Taip kaip rūbsiuvių streikas išsiplėtojo po visą šalį ir visur reikalingos aukos, tai susipratusių draugų privalumas paklibint visus draugijos sluogsnius prisidėti prie streikierių sušelpimo. Kada visa visuomenė bus užinteresuota šituo streiku, tada ir tik tada kova bus laimėta.

Taigi prie darbo, draugai, kuomi kas galite!

Streikierių Šelp. Komitetas:
Prezidentas — **P. Urbšas (?)**,
Sekret. — **P. F. Lukoševičia**,
Kas. — **F. Rolis.**

P. S. Išpirkite money order'į ant vardo kasieriaus **Frank Rolis**, o patį čekį siųskite ant vardo sekretoriaus, A. Lukoševičia, P. O. Box 43, So. Boston, Mass.

GERBIAMIEMS RAŠYTOJAMS BEI KORESPONDENTAMS.

Tankiai tenka išgirsti nuo rašytojų bei korespondentų užmėtinėjimus „V. L.'' redakcijai, būk ji peraštriai taisanti jų raštus, arba neužganėdinimą, kad nekurie raštai lieka visai nepatalpinti. Visiems reik žinoti, kad kiekviena redakcija **turi teisę pertaisyti** prisiųstus raštus, **jeigu tas neuždrausta** rašytojo. Tankiai straipsniuose bei korespondencijose randasi atsikartojima ir perpasakojimai vienodų minčių, tankiai pasitaiko neatsakant ir nesuprantami sakiniai; o apie paprastos rašliavos klaidas, tai nėr ko ir kalbėti.

Šiuomi kreipiuosi į „V. L.'' sandarbininkus su prašymu, kad kiekvienas jųjų pirmiausia savo priederme laikytų šiuos reikalavimus: rašyti teisybę, rašyti tą ir taip, kad savo rašteliais jis tarnautų žmonių naudai—laikraštyje neturi būti vietos melagystėms, barniams ir ypatiškiems dalykams. Laikraštis yra pavesta visuomenės labui — visuomenei, ne kam kitam, jis tur ir tarnauti. Visuomenė gi reikalauja teisingų žinių, naudingų pamokinimų, gražių ir padorių straipsnelių. Taigi tie, kurie rašo į laikraštį turi duoti visuomenei tą, kas ištiesų yra naudinga, kas prakilnu ir gražu. Rašytojai, talpindami laikraštyje savo raštus, atlieka labai augštą ir prakilnų visuomenės darbą, jeigu tik jie tą daro su grynai gerais tikslais. Priešingai, jie žemina save, kenkia laikraščiui ir suvedžioja skaitytojus.

Jei korespondentai bei straipsnių rašytojai savo raštuose šiokiu ar tokiu būdu aštrioj formoj kritikuoja kokias-nors draugijas ar jų narius, arba net atskirus žmonių luomus, tai jei negeistina, kad raštai liktų atsakančiai pertaisyti, **būtinai** reikia pasirašyti savo tikrą pravardę. Jei žmogus rašai teisybę ir savo raštu nori patarnauti visuomenei, tai nėra ko bijoties ir sarmatyties paduoti savo pravardę. Čia turiu pridūrti, kad aštri ir pilna tendencijos rašymo forma turi būti vengiama. Pažymėti raštuose (straipsniuose ir korespondencijose) užvardijimai turi būti ypač aiškia parašyti.

Prisiunčiant straipsnį bei svarbią korespondenciją, reikia pažymėti, kad autoriui geistina gauti savo raštą atgal, jei jis nebus sunaudotas; priešingai raštas gal likti sunaikintu; sugrąžinimui raštų reikia prisiųsti krasoženklius. Straipsnius ir korespondencijas malonėkite rašyti aiškiai, ant vienos popiero lapo pusės, priegtam tie lapai neturi būti perdideli

Dabar kartais prisiunčia stačiog „paklodę'' ir žinokis su ja. Rašytojams todel patartina vartoti vidutinio formato popieros lapai. Tas rašytojų neikiek neapsunkįs. Jei galima ant plačių parašyti, tai ant siaurų bus daug parankiau: nereikės tiesti rankos nuo žemės ligi mėnulio.

Labai tankiai prisiunčiama redakcijon eilės. Męs žinome, kad jaunuomenė labai tankiai mėgina rašyti eiles. Kad rašyti tinkamai geras eiles, tai reik turėti, taip sakant, „eiliavimo'' dovaną, reik žinoti eilių rašymo teoriją ir būti gerai susipažinusiam su geresniais poezijos tvariniais. Nepaisant to, eilės išeina silpnos, netikusios — tada jos niekam negeistinos. Tai yra tik sprangstymas eilučių, pamėgdžiojimas poetams. Bet pasitaiko dar blogiau — žmogus perrašo iš kur-nors eiles, sudarko jas, pagražina ortografiškomis klaidomis ir, pasirašęs savo tikrą pravardę ar slapyvardę, siunčia redakcijon. **Tai labai negražus tų „rašytojų'' pasielgimas** — jis turėtų būti panaikintas. Eilės, kurios neatsako elementariškoms taisyklėms ir neturi jokios idėjos, negali rasti vietos „Vienybėje Lietuvninkų''.

Tegu atkreipia savo domą šin pranešiman mūsų bendradarbiai, mūsų „poetai'', kuriems šitasai pranešimas tiesioginiai ir yra skiriamas. Nesirūpinantieji pažinti eilėms rašyti teisių ir nepažįstantieji jų, geriau padarys, jei visai nesiųs mums savo „poezijų'', nes visvien, iš anksto pasakome, jog jos — netilps.

Dar kartą kreipiuos į jus, gerbiamieji rašytojai bei korespondentai, — rašykite teisybę, gryną teisybę; viską atlikite švarioj formoj — be aštrių ir netinkančių vietai žodžių bei išsireiškimų, be tendencijos ir blogų siekių. Tegul raštai visad būna paremti ant teisybės, mokslo ir doros pamatų. Sulig korespondencijų, tai jų rašytojai privalo žiūrėti, kaip jos ištaisomos, idant išvengti pirmiau padarytų etimologiškų ir santaikos klaidų — tai bus korespondentams gera mokykla. Galop, rašyti tuščias korespondencijas— visai neapsimoka; kokia gali būti skaitytojams nauda iš panašiai skambančios korespondencijos: darbai pas mus eina vidutiniškai; lietuvių čia gyvena diktokas būrelis, tik gaila, kad dauguma jų jų girtuokliauja; apšvieta stovi žemai, nes kningų ir laikraščių čionykščiai lietuviai neskaito; yra taipgi kelios draugijos(kartais ir vardus parašo, nors ir neteisingai), kurios laikosi gan silpnai ir tt. Kam gali būti geistina tokia korespondencija? O juk tokių „litanijų'' gan tankiai tenka matyti. Tokios korespondencijos visai bereikalingai užima vietą laikraštyje, o galop vienas žmogus, ant vietos sėdėdamas galėtų pripliekti jų per dieną kelias dešimtis. Korespondencijos turi **trumpoj formoj** suteikti naujienas ir atsitikimus iš tos ar kitos lietuviais apgyventos kolonijos; jose gali būti **trumpai** aprašytas lietuvių padėjimas toje kolonijoje, žiūrint iš ekonominės, draugijinės bei apšvietos pusių, bet korespondentas visad **tur klausti savęs, ar ta jo žinia, tas pranešimas bei aprašymas suteiks lietuvių visuomenei naudą, ar jo raštas bus įdomus ir pageidaujamas skaitytojams?** — Jei taip — tai rašytojas atlieka naudingą, visiems pageidaujamą ir prakilnų darbą; priešingai, — jis tuščiai gaišina laiką rašinėjimu niekam negeistinų „žinių'', jis tik trukdo redakciją, jis reikia sakyti, tik suvedžioja žmones. Reikia rašyti ne delto, kad bile-tik parašyti, bet idant tas raštas būtų naudingas žiūrint iš visokių atžvilgių.

Beveik tą patį galima pasakyti ir apie straipsnius. Kiekvienas, kuris rašo straipsnį, turi aiškiai sau perstatyti, ką jis nori jame nupiešti bei išaiškinti, turi permatyti ir tinkamai išreikšti to straipsnio idėją, galop turi viską atlikti mandagioj ir gražioj formoj, o taipgi prisilaikyti logiškumo, t. y., straipsnyje turi būti pilnai nupiešta kokis-nors paveikslas, padarytas kokis-nors išvedimas, išreikšta koki-nors plati mintis, ir visi sakiniai privalo tarp savęs turėti sąryšį, idant vienas kitam neprieštarautų, ir mintis vieno sakinio arba paragrafo turi būt surišta su mintimis kito. Reikia rašyti taip, idant

skaitytojai aiškiai suprastų, ką nori rašytojas savo straipsnyje išreikšti. Rašyti reikia kiek galint populiariškiau, idant skaitytojai lengvai ir aiškiai galėtų suprasti visus straipsnio žodžius, sakinius, mintis bei visą straipsnio idėją. Pageidaujami trumpi straipsniai, idant galėtų tilpti viename laikraščio numeryje, nes, priešingai, skaitytojams susitrukdo perimti abelną straipsnio mintį — straipsnis paprastiems skaitytojams neatneša tada pageidaujamos naudos.

Beto, korespondentams skyriuje „Krasos dėžutė'' nebeatsakinėsime. Kurios korespondencijos patilps, tai jas matys laikraštyje. Tos gi korespondencijos, kurios sulig redakcijos muomone, spaudai netinkamos — bus sunakintos.

Taigi, man labai būtų malonu, idant gerbiamieji rašytojai bei korespondentai rimtai atsineštų į paduotus šiame raštelyje prašymus bei nurodymus, idant tie mano žodžiai nepraskambėtų neišgirstais pro visų ausis idant jie atneštų pageidaujamą naudą. Aš viliuos, kad mano žodžiai bus užgirsti ir atliks savo uždotį.

Aš taipgi esu užtikrintas, kad Jųs gerbiamieji rašytojai bei korespondentai, neperstosite ir ateityje šelpti „Vienybę Lietuvninkų'' savo raštais, nes tuom pačiu dirbsite lietuvių visuomenės ir mūsų tautos labui.

„Vienybės Lietuvninkų''
Redaktorius.

New Yorko žinios.

¶ **Dr. Friedrich Franz Friedmann ir vėl New Yorke.** Dr. Friedmannas sugrįžo iš Kanados ir čia po valdžios priežiūra darys savo gydymo mėginimus Belevue ligonbūtyje ir Montefiore Name. Kaip vienoje taip ir kitoje klinikose, darant mėginimus, buvo su juomi Dr. John F. Anderson, galva Washingtono hygieniškos labaratorijos ir Dr. Arthur Stimson, sąnarys Viešojo Sveikatos Biuro.

Kovo 16 d. Dr. Friedmannas, vokiečių mokslininkas, įčiepyjo savo vaistus vienuolikai džiovininkų. Ir tie džiovininkai bus po saugia valdžios globa ligi jie visiškai pasveiks. Tuo būdu, mat, norima persitikrinti, ar tikrai tie vaistai gali išnaikinti džiovos ligą.

Tą pačią dieną po pietų Dr. Friedmannas, su savo pagelbininkais bei pridabotojais nuvyko į Montefiore Namą ir taipgi įčiepyjo savo vaistus vienuolikai asmenų, tarpe kurių buvo šeši vyrai ir penkios moterįs.

Beto, pranešama, kad Friedmannas gavęs nuo 15 valstijų gubernatorių pakvietimus, kad jis pribūtų į tas valstijas, kur jį priimsią ir kiek tik galėsią, tai jam pagelbėsią.

¶ **Milžiniškas laivas.** Kunard komp. stato naują milžinišką laivą „Akvitanija'', kuris plaukios tarp New Yorko ir Bremeno. Laivas bus 885 pėdų ilgumo ir 96 p. platumo; jo greitumas sieks 23 jūrės mazgų į valandą; keleivių jame tilps apie 3790 yp. Garlaivis kainuos 10 mil. dolerių.

¶ **Kastro** buvęs Venecuelos prezidentas šiose dienose apleido New Yorką ir iškeliavo į Hamburgą. Jis tur būt nerado atsakančios dirvos sukėlimui savo krašte maišto. Suv. Valst. valdžia, be abejo, labai yra užganėdinta, kad jis apleido Ameriką.

¶ **Doleris veikia.** Roza Bertz, kuri iki šiol užlaikė paleistuvystės namus, prieš teismą davė parodymus, kaip New Yorko policija yra lengvai paperkama. Laike 20 metų ji užlaikė ištvirkimo namus, mokėdama kasmet policijai augštas duokles.

Taip per paskutiniuosius 8 mėn. ji policijai sukišo 20 tūkst. dol., idant pasiliuosuoti nuo teismo. Turtas tos „biznierės'' siekia kelių šimtų tūkst. dolerių.

¶ **Žydų rašytojai,** išstreikavę 59 dienas, reikalaudami nuo žydiškų laikraščių pripažinimo unijos, vėl priimti ant darbo. Unija nepripažinta.

¶ **Išsigelbėjo.** Kovo 17 d. Sing Sing kalėjime turėjo sėsti elektrikos kėdėn John Moulrani, nuteistas už užmušimą. Jis visokiais būdais stengėsi, kad jo byla būtų vėl peržiūrėta, bet bereikalo; gubernatorius Sulzer taipgi atsisakė sustabdyti mirties bausmę. Viskas buvo prirengta: liko užkviesta 12 liūdytojų, baudžiamajam išdavė juodą apvalkalą, parengė karstą.

Didžiausiame persigandime Moulrani pasiuntė gub. Sulzer'iui laišką. Šitas laiškas pasirodė tvirtesniu už visus advokatų prirodinėjimus: gubernatorius išpildymą bausmės atidėjo ant dviejų mėnesių ir prisakė išnagrinėti nuosprendžio teisingumą.

¶ **Didelė vagystė.** Šiose dienose tapo apvogta Martino Simonso auksinių daiktų krautuvė ant 94 Hester gt.; visokių daiktų išnešta už $300,000. Nors visi brangieji daiktai buvo sudėti nesudeginamose spintose, kurios buvo atsakančiai užrakintos, o visos durįs turėjo elektrikos signalizaciją, vienok vagįs sugalvojo būdą įsikraustyti krautuvėn, atrakinti spintas ir su daiktais, niekam neužtėmijant, išeiti ir pasislėpti.

¶ **Irlandiečių šventė.** Kovo 17 d., kaip New Yorke, taip ir Brooklyne, irlandiečiai iškilmingai apvaikščiojo savo tautiską šventę — tautiško Irlandijos gerojaus Šv. Patriko. Šiemet tos iškilmės perviršijo visas praėjusių metų; čia prisidėjo klausimas apie Irlandijos savyvaldą — „Home Rule'', delei kurio taip yra sujudinti visi irlandiečiai. New Yorke ant 5 ave. procesijoj dalyvavo apie 30,000 žmonių.

Vietinės Žinios

— **Linksma naujiena.** Rūbsiuvių streikas užsibaigė; darbininkai liko pergalėtojais. Tai yra didelė ir labai linksma naujiena del visų Amerikos darbininkų. Čia dar kartą liko aiškiai patvirtinta, ką reiškia vienybė, solidariškumas, organizacija. Prieš organizuotų darbininkų minią negali atsilaikyti kapitalistai-darbdaviai. Nors darbininkams laike streiko priseina daug vargo panešti —jie kenčia badą, juos persekioja, visokiais būdais kankina, juos suvedžioja ir apgaudinėja, vienok streikas sukoncentruoja jų spėkas; visi darbininkai aiškiai pamato, ką reiškia vienybė, ką reiškia susiorganizavimas, ką reiškia darbininkų unijos. Apart to, darbininkai laike streikų pamato visą savo galybę, pamato, jog jie kartu eina su viso pasaulio darbininkais, jog visi darbininkai stengiasi iškovoti jiems prigulinčias teises. Galop, streikuojant darbininkams, daromi susirinkimai-prakalbos, kur aiškinamas darbininkų klausimas, kur gvildenamos ekonomijos taisyklės, kur kalbama apie dorą ir blaivą užsilaikymą ir apie viską, kas reikalinga žinoti šių laikų pavyzdingam, susipratusiam darbininkui.

Taip, New Yorko ir Brooklyno rūbsiuvių streikas laimėtas. Tai buvo milžiniškas streikas, kuriame dalyvavo apie 200,000 darbininkų. Jis atsiliepė ne tik visuose Suv. Valstijų kraštuose, ne tik visoj Amerikoj, bet ir Europoje. Apie jį labai daug kalbėta, daug vesta ginčų, daug rašyta visokios pakraipos laikraščiuose. Ir kaip malonu ir didu turi būti darbininkams, kad jie liko pergalėtojais, kad jie iškovojo geresnes darbo sąlygas, kad jie, galop, parodė pasauliui savo galybę ir padavė paveikslą kitiems darbininkams. **Stebėtinas apsireiškimas** — prasidedant žiemai, rūbsiuviai sustreikavo, stojant pavasariui, jie stojo prie darbo, išlaimėję kovą — streikavo visą žiemą.

Platesnės žinios apie užbaigimą streiko ir susitaikinimo sąlygas bus paduotos sekančiame „V. L.'' num. Čia dar reik pridėti, jog beveik visi jau lietuviai stojo prie darbo; taip-gi stojo prie darbo ir kitų tautų darbininkai.

— **Iškilmingi irlandiečių pietųs.** Kovo 17 d. irlandiečių St. Patrick Brooklyno dr-tė surengė 64-tus metinius pietus Waldorf hotelyje. Tarp visokios rųšies Brooklyno diduomenės tenai dalyvavo ir New Yorko valstijos gub. Sulzer, kurį su didžiu entuziazmu pasveikino virš 500 svečių. Čia buvo laikyta daug prakalbų, kuriose aiškinta apie irlandiečių gyvenimą Amerikoje ir jų tėvynėje Irlandijoje; kiekvienas kalbėtojas išreiškė pageidavimą išgauti nuo anglų valdžios Irlandijai savyvaldą — Home Rule.

Gub. Sulzer tarp ko kito štai ką mža-daug pasakė: „Aš visad Home Rule skaičiau už reikalingą ir prakilnų irlandiečių reikalavimą, nes tautos savivalda yra neatimama tiesa, be kurios tauta negali bujoti ir jausties laiminga. Mano nuomone kiekviena draugovė, kiekviena žmonių kuopa, kiekviena tauta turi pilną tiesą valdyties savarankiškai, laisvai; kovoti už tą laisvę, už savivaldą privalo visi ir vėliau-anksčiau despotiški valdovai tur nusileisti, tur užganėdinti laisvės trokštančius kovotojus''.

— **Scenos Mylėtojų Choras** nutarė surengti didelį koncertą, kuris atsibus Washington Parke balandžio 20, 1913 po vadovyste p. M. Petrausko. Koncertai parkuose, ant šviežio oro, pas mumis didelė naujiena. Bus gražu visko girdėti, visko pasiklausyti, su savo draugais pasimatyti ir smagiai laiką praleisti. Todel velytina, kad vientaučiai nepamirštų dienos ir vietos, bei skaitlingai susirinktų.

— **Miko Petrausko koncertai.** Pabaigoj balandžio ir pradžioj gegužės mėnesių, kaip girdėties, bus keletas koncertų. Tarp kitų bus Elizabethe ir Philadelphijoj. Philadelphijoj jau ir diena paskirta — 31 d. gegužės. Visi smagesni veikėjai Philadelphijoj labai koncertui užjaučia ir jį rengia.

Tolesniai. Žada būt koncertai **konservatorijos mokinių** ne tik kad Brooklyne, bet taipgi Waterburyje ir Elizabethe. Mikas Petrauskas ir P. Čiurlionis, kaip girdėt, nori prirengti kiekvieną mokinį koncertui, kad tokiu būdu būtų visiems matomas darbas. Kas dar mano muzikos ar dainavimo mokyties tegul pasiskubina įstot konservatorijon, kad į pabaigą gegužės galėtų šį-tą viešam pasirodymui prirengt.

Brooklynas ir žada nepasiduoti: ir čia Miko Petrausko būsiąs koncertas. Šį kartą būsią išstatyti prie solo ir kvartetai iš gabesnių dainininkų.

JUOKELIAI.

Pasiteisino.

— Kelintą kartą jųs esate apkaltinti už vagystę?

— Pirmą.

— Kaip tai? Juk vieną kartą jųs jau buvote teistas pas mane.

— Apie tą vagystę neapsimoka nė kalbėti — buvau pavogęs portmonetą su kiauru dvigriviniu. Juk tai ne vagystė, bet tik nesusipratimas.

Nuramino.

Nutarta buvo sergančiam padaryti labai pavojingą operaciją. Tapo pakviestas plačiai žinomas chirurgas. Apžiūrėjęs pacientą, gydytojas, kreipdamasis į jo žmoną, pratarė:

— Turiu tamstą perspėti, kad šitos rųšies operacija labai-labai neužtikrinama: iš penkių nusiseka tik viena.

Tą nugirdęs sergantis, didžiame išgąstyje pakėlė galvą ir ką-tai mėgino pratarti...

— Nusiraminkit, — kreipėsi į jį chirurgas, — kaip tik jųs esate penktas, nes keturi, kuriems aš dariau operaciją, jau pasimirė...

Tramvajuje.

Poni: — Širdingą tamstai ačiu, kad... tamsta taip mandagus ir užleidote man savo vietą!

Jaunas frantas: — O, taip, vyrai visad privalo pavesti vietą moteriai; bet nekurie tai papsielgia tik su gražiomis, o aš, kaip matote, nedarau tame skirtumo.

Gabus agentas.

— Nieko man nereikia! Netrukdykite. Jųs taip mane erzinate, kad aš išreiškimui to viso nerandu net atsakančių žodžių!...

— Kaip, jųs nesurandate žodžių? Šitokiame karte jums reikia tik užsirašyti enciklopedišką žodyną. Galiu jums parodyti vieną tomą.

— Išeikite laukan! Man užkimo net gerklė, bešaukiant ant jūsų, jųs mane paalsinote...

— Jums gerklė užkimo? Kodel gi jųs nepranešėte apie tai pirmiau? Pas mane yra stebūklingai veikiančių grybelių: tik vieną jųjų prarykit ir užkimimas momentališkai pranyks.

— Po velnių!... (sučiumpa storą lazdą ir siaučia per agento nugarą, nuo ko net lazda nulužta.) — Tikiuosi, kad jųs dabar su prasite, ką tas reiškia!

— Puikiausiai suprantu: ta jūsų palka niekam jau netinka. Aš pristatysiu kitą, plačiai žinomos firmos, kuri daro labai tvirtas lazdas — toji taip greit nesuluš... Greit jums prisiųsiu keletą.

— Bjaurybė! Užpykimas privedė mane iki širdies trūkimui... štai aš mirštu...

— Nusiraminkite: aš esu laidotuvių biuro agentas ir parengsiu jums pirmos rųšies laidotuves, priegtam papiginta kaina. Galite visai man pasitikėti... Tai jau viskas?.. Šiandien jums nieko daugiau nereikia?...

Ištikimybė.

Vienas plačiai pagarsėjęs orlaivininkas nusileido su savo orlaiviu viename gražiame sodne arti miesto. Pamatęs vaikščiojantį apysenį poną, kreipėsi prie jo, prašydamas padaboti jo mašiną, nes jis ant minutės turi prasišalinti.

—Kaip?! Aš turiu prižiūrėti tamstos mašiną. Bet ar tamsta žinai, su kuom vedate pašnekėsį? Juk aš esu narys parliamento.

— Tai kas iš to? Vienok aš jums užsitikiu! — visai ramiai atsakė jam orlaivininkas.

Lengviausias būdas.

— Tai tamsta sakaisi, jog esi literatas, ką?

— Taip, tamsta. Aš parašiau kningą: „Dvylika būdų pragyvenimo pasidarymui''.

— Ir vienok tamsta elgetauji?

— Taip, pone; tai vienas iš tų būdų.

Skirtumas.

Mokytojas: — Pasakyk, Juozuk, koks skirtumas yra tarpe sakinių „Aš pasisamdysiu automobilių ir, aš pasisamdžiau automobilių''.

Juozukas: — Apie šeši doleriai su puse.

Geros akutės.

Septynių metų Stasiukas: — Mama, tur būt mūsų Petrusia mato, kaip katė, tamsumoje. Vakar vakare ji susitiko su mano mokytojum, ir aš girdėjau, kaip ji plonučiu balsu suriko: „Oi, Petriuk, tu vėl nenusiskutęs''...

— Ponas gydytojau, aš naktimis jokiu būdu negaliu užmigti... Turiu labai neištikimą pačią. Ar nėra medicinoje tokių vaistų, kurie išgydytų moteris nuo... nuo... nu, Tamsta patsai žinai nuo ko.

MOTINOS PATYRIMAS.

Visi šeimynos nariai tikisi ligoj ar bėdoj gauti pagelbą nuo motinos, žinodami, kad kiekviena motina turi didelį patyrimą ir kad ji visados pasiruošus užmiršti savo locnus skausmus ir pagelbėti kentančiam. Mrs. Elzbieta Bederka iš Grand Wood, N. J., turėjo tokį išmėginimą: „Aš galiu pasakyt, kad Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras yra geriausis vaistas pilvui. Aš neišdavinėju pinigų dautą vaistą savo šeimynoj visada, kada tik liga pasitaiko, ypatingai

JONINĖS.

Keturių veiksmų drama, garsaus vokiečių dramų rašytojo G. SUDERMANO, *versta K. Puidos. Pusl. 143. Čienia 45 centai.*

Ši drama lošiama jau beveik visų civilizuotų tautų teatruose. Ji yra gilaus turinio ir nepaprastai švelnaus styliaus. Biednos lietuvės mergaitė tapo užauklėta turtingo vokiečio namuose. Mergaitė paskiaus dasižino, kad jos motina yra girtuoklė ir valkata. Reiktų rodos sekti paskui prigimtus ryšius ir eiti pas savo motiną. Bet čia ir apsireiškia žmogaus silpnybė: Mariutė išsižada savo motinos, išsižada savo numylėtinio ir pasilieka pas vokietį, kuriam turi atitarnauti už išauklėjimą. Tai gi Mariutė seka didelį principą, būtent išpildo savo pareigą linkui žmoniškumo, nors per motinos kraują peržengia. „Joninės'' bus lietuviškos scenos papuošalu, kur jąs tinkamai ir prisirengę suloš.

VISUOTINOJI
HISTORIJA

Satyriškai parašyta senojo ir naujojo pasaulio historija. Čienia 60 centų.

Šitą storoką kningaitę galės su nauda perskaityti net ir studentai. Bet jau šiaip skaitytojai, tai ją skaitydami turės ir naudą ir linksmą zobovą. Čia satyros ir juoko formoje yra paminėti visi svarbesni pasaulio atsitikimai, tautų karės, perversmai. Užgriebta kiek ir „lietuvių politika''. Tekstas padabintas paveikslėliais. Skaitytojau! Skaityk tą kningą, juokis, nors daugeliui kam ir netikėk, nes atmink, kad tai juokas. Bet historiškus vardus įsidėk. Jau jie tai tikri.

DRAMOS.

Jaunas mūsų dramų rašytojas, K. PUIDA, *davė šiame veikale tris dramas: Rūtų vainikas. Mirga. Undinė. Čienia 30 centų.*

Visos šitos dramos imtos iš lietuvių gyvenimo tai historijos. „Rūtų vainikas'' gal bus kiek sunkesnė scenai, bet tai puikiai dramatizuota legenda, kaip vieno didžiūno giminė pražuvo už pražūdymą mergaitės nekaltybės. „Mirga'' yra jau žinomas historiškas atsitikimas, kaip pasišventusi ant mirties mergaitė išgelbėjo Lietuvos D. K. Vytautą iš kalėjimo. Kaslink „Undinės'', tai šita undinė yra turtinga rusė mergaitė, kuri atėmė Lietuvai jauną inteligentą ir išviliojo Siberijon. Šios dramos yra puikus indėlis mūsų scenos repertuaran.

J. J. PAUKŠTIS & Co.
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Kovas ir Plaučiu Ligos

Nevienodumas oro, šaltis drėgnumas, staigios oro permainos, perdaug prišildyti kambariai, neatsakomas drabužis—tai paprastai svarbiausios priežastis persišaldymo ir kosulio. Leidus toms ligoms pereiti visą prigimtą joms bėgsnį, dažnai išsivysto iš jų kitokios plaučių ligos daug sunkesnės.

Severos Balsamas Plaucziams

(Severa's Balsam for Lung)

jai tik gana anksti pradėjus vartoti, tikrai suteikia geras pasekmes, sulaiko kosulį, grąžina skaudamiems organams normalį stovį, neleidžia išsivystyti svarbesnei ligai. Pamėgink jį.

Lai tavęs tas nestebėtina,

jei liesti, žudai smarumą, jei tavo organizmas blogai yra atgaivinamas delto, kad skilvys yra nustojęs galės maistus virškinti.

Severos Skilvio Kartuoles

(Severa's Stomach Bitters).

yra kaip tik tokių vaistų, kokių reikalauji sustiprinimui, sutaisymui ir atgaivinimui viso tavo virškinimo taisio. Jos sugrąžins tau norą valgyti ir vieką.

Kaina $1.oo bonkai.

Visose aptiekose. Jai tavo aptiekininkas negali gauti, rašyk patarimo ir vaistų pas:

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

giaus daktarams, bet vartoju šiliga nuo pilvo paeinanti. Patyrimas išmoklno Mrs. Bederką, kaip ir kada vartoti Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą. Tokį patį patyrimą turi ir daugelis kitų motinų, kas ir paaiškina greitą pardavinėjimą šito preparato. Jis yra patartinas ligose pilvo ir žarnų. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—39 S. Ashland av., Chicago, Ill. Nuo sutinimo ir niksterėjimo pamėginkit Trinerio Linimentą.

NAUJI RAŠTAI.

„Jaunimas'' — N2.
„Bendrija'' — N9—14.
„Pavasaris — N1.
„Šviesa'' — 13 ir 14.
„Tarka'' — N13 ir 14.
„Špitolninkas — N2.

Parsiduoda cigarštorį ir kendeštorį su sode knygomis ir kitais daiktais. Priežastis pardavimo—išvažiavimas į kitą miestą. Biznis eina gerai, apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų vieta, kreipkitės sekančiu adresu:

Jurgis Korpus,
146 No 6th St., Brooklyn, N. Y.

KRASOS DĖŽUTĖ.

P. J—ras, Baltimore, Md.: — Patartume tamstai atidžiai sekti, kaip kiti rašo korespondencijas ir bent kiek susipažinti su rašyba. Pastarosios korespondencijos netalpisime.

Storas, Portland, Ore.: — Sunku mums nuvokti katras rašo teisybę — ar p. Storas ar p. Laibas. Tad p. Storo protesto prieš p. Laibo korespondenciją laikraštin nedėsime. Mums labai nesmagu, kad beveik ant kiekvienos tilpusios korespondencijos prisiunčiama ir „protestas'' ir paprastai, „vardan teisybės'', reikalaujama, kad toksai rašinėlis būtų laikraštin dedamas. Jei redaktorius dėtų laikraštin visus protestus, kurie prisiunčiama, tai kitiems raštams bei žinioms, išskyrus korespondencijas ir protestus, vietos nebūtų.

A. Booben, Chicago, Ill. Jei būtumet paminėja tų atsitikimų datą — apie J. Žemgalio sužeidimą ir J. Smito nusišovimą — tai būtumėme dėję laikraštin.

J. Ažunaris, Waterbury, Conn. Tamtos atsiųsta žinia perdaug nusenusi. Rašote apie tai, kas atsitiko vasario 9 d. Nedėsime.

Tikras Unijistas, Girardville, Pa. Niekuomet neatmetame raštų, kurie paliečia kalnakasių reikalus. Bet tamstos raštelio, aprašančio 918 Liet. Kalnakasių skyriaus susirinkimą, nespausdinsime. Jei toks negeistinas dalykas tame skyriuje įvyko, tegul apie tai parašo to skyriaus sekretorius, ir tegu nesibijo padėti savo pravardės, tai bus galima išspausdinti. Patalpinus tamstos korespondenciją, išanksto galima pasakyti, kad neilgtrukus atsiųs kas-nors ir „protestą".

J. Navikas, Waterbury, Conn. Žinia perdaug sena — iš vasario 2 dienos. Beto nepadėjote savo adreso.

Lietuvis, Detroit, Mich. Tamsta siųsdamas korespondenciją pamiršai pridėti savo tikrą pravardę ir adresą. Nedėsime.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau Franciškaus Vidziuno; girdėjau gyvena Philadelphia, Pa.; jis pats, ar kas jį žino malonėkite pranešti man jo adresą.

Antanas Vidziunas,
687—3 ave. Brooklyn, N. Y.

Pajieškau savo vyro, Prano Miklušio. Paeina iš kaimo Varnagirių, parapijos Krokalaukio, pavieto Kalvarijos, Suvalkų gub. Jau 13 metų kaip nežinau kur jis gyvena. Kas apie jį žinote, malonėkite pranešti šiuo adresu

Katrė Miklušis,
19 School str., Brooklyn, N. Y.
(19)

Didelis Teatras, o po teatro **Balius,** rengiamas Lietuvių Kelionei Pašalpos Draugystės. Stato ant scenos vieno veiksmo dramą — „Saliamono Sapnas''. Teatras atsibus 29 d. kovo (March) 1913 m., Lietuvių Tautiško Namo Svetainėje, 101—103 Grand str., Brooklyn, N. Y. Pradžia 7:30 val vakare. Tiketai virams 25 c., moterims ir merginoms 15 c. Nepamirškite, kad veikalas yra labai žingeidus, ir kiekvienas pamatys kokią vertę turi mokslas ir apšvietimas ir kokiais keliais turime prie jo eiti. Teipogi bus monologai, deklamacijos ir išlaimėjimai dovanų. Maloniai užkviečiame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant šito iškilmingo vakaro, o būsite užganėdinti

Komitetas.
(13)

ŽMOGŽUDŽIAI,

5-kių aktų tragedija iš gyvenimo. Parašė Togobočnij. Tai yra įdomiausias ir užimančiausias teatras kokie tik kuomet nors buvo lošiami. Vaidinime dalyvauja 24 veikiančios ypatos. 3-me akte dainuoja choras ir šoka jaunimas prie mėnulio šviesos, neprijausdami, kad toje pat linksminimosi vietoje netrukus atsitiks baisi žmogžudystė. Tas pilnas sujudinančių scenų veikalas bus perstatytas Subatos vakare **5-tą Balandžio** (April), 1913 m. **McCaddin Memorial Hall, ant** Berry Str., tarpe So. 2nd ir 3rd gt., Brooklyn, N. Y. Salė bus atdara 7-tą val. vakare. Teatras prasidės 8-tą val. Kaina tikietų: 25c., 35c., 50c., 75c. ir Box Seat $1.00. Kas norite nusipirkti tikietus išanksto, tai galima gauti pas: Urboną aptiekorių, kampas Berry str. ir Metropolitan ave.; pas Diržulaitį, 97 Grand str.; pas p. Miliauską, 103 Grand str.; pas Aktorius ir LSS. 19 kuopos narius.

Meldžiame gerbiamąją Publiką kuonoskaitlingiausia atsilankyti.

LSS. 19 kp. **Komitetas.**

12-tas metinis BALIUS, Lietuvių Gimnastikos Klubo atsibus subatos vakore, 29 kovo (March) 1913 m. svetainėje **Palace Hall,** 89—93 Grand str., Brooklyn, N. Y. Tikietas ypatai, su padėjimu drapanų 25 c. Pradžia nuo 8 vak. Durįs atdaros nuo 7:30. Muzika puikiausia, po vadovyste prof. J. J. McNally.

Šis balius bus papuoštas da gal pirmutinis tokis, nes bus salė išrėdyta kuopuikiausiai; teipogi bus vedamas Grand March, ir bus dainos, kurias dainuos vyrų choras to paties Kliubo. Del to visi iš visos apielinkės esate kviečiami atsilankyti ir praleisti linksmai laiką, kaipo pirmame po Velykų baliuje, ir tikimės jog visi būsite užganėdinti.

Su pagarba, Komitetas.

ANT PARDAVIMO.

Bučernė ant pardavimo su visu inrengimu. Geroj vietoj. Biznis eina gerai; apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų. Priežastis pardavimo — kitas biznis. Apie sąlygas sužinokite šiuo adr.:

Mikolas Godvaišis,
190 John str., Brooklyn, N. Y.
(14)

Parsiduoda Cigarštoris po No. 119 Grand str. ir Saliūnas po No. 349 Kent ave.; abudu geroj vietoj. Kaip pirmam, taip ir antram biznis eina gerai, bet savininku perdaug darbo, tai iš tos priežasties parduoda kas ką nori.

Kreipkitės šiuo adresu:

Motiejus Bieliauskas,
119 Grand str., Brooklyn, N. Y.
(15)

Parsiduoda namas, su visais prietaisais; del vežimų pirmos lubos, antros lubos — automobiliams taisyti ir malevojimui, trečios lubos, 9 kambariai su visais rakandais — del gyvenimo. Namas tinkamas del visokio biznio, hotelio ar kitko. Pardavimo priežastis —noriu pagyventi be jokio užsiėmimo. Čia yra gera proga del lietuvio. Tegul pamąsto lietuvis norintis pirkti. Atvažiuoti galima už 10 centų iš Hobokeno ar Jersey City; karai eina pro mano namus.

Adresas:
Jos. Kolita,
354 Paterson ave., E. Rutherford, N. J.
(15)

Reikalaujame štyvų ir norinčių dirbti vaikinų, su virš 18 metų amžiaus. Atsišaukite pas:

Dessart Bros.,
503 Metropolitan ave., B'lyn, N. Y.

Vengki Peilio arba Pavojingos Operacijos
IŠSIGYDYK NUO

Rupturos

Nesuprantama man kodėl ruptura serganti žmonės kankinasi nešiodami diržus. Diržai negali rupturos išgydyti—jie ją da palaiko. Kada aš sakau, kad galiu jus nuo rupturos išgydyti, tai sakau tą ką manau. Aš tikrai išgydžiau tukstančius. Dėlko neišgydyt tave? Aš parodysiu mano išgydytų pacientų paliudijimus ir pavardes, tai tada pats pamatysi (su jų daleidimu). Jie pasako apie mano stebuklingą

CHEMIŠKAI-ELEKTRIŠKĄ-BUDA

gydyme hernia arba rupturos. Dabar iš šimto deviniasdešimts devynis galima PILNAI IŠGYDYTI. Be peilio, be varginimo, be operacijos, be sutrukdymo nuo reikalų ir be diržo darančio po tam jums nesmagumus.

Prakilnus Avoca pilietis išgydytas

Budavotojas Pennsylvania Coal Co. laužyklų, po daugelio metų kentėjimui išgydytas nuo rupturos.

Brangus Daktare:—

Esu dėkingas jums už išgydymą manęs nuo įkirios abipusinės rupturos. Aš patariau savo sergantiems draugams del išgydymo kreiptiesi pas jus, ir jie tuomi yra labai užsiganėdinę. Aš visados su smagumu jus rekomenduosiu by vienam sergančiam, kadangi tikiu kad jusų gydyme rupturos budas yra geriausias

Su paguoda,
J. L. HARRIS,
(Lincoln Hill), Avoca, Pa.

Skaityk ką dėkingas pacientas turi pasakyti.

Dr. O'Malley išgydė mane nuo Piles po dvylika metu kentėjimui. Kartais skaudėjimas budavo toks didelis kad negalėjau dirbti savo, kaipo mainierio, darbą. Dabar esu sveikas ir linksmas ir rekomenduoju Dr. O'Malley visiems kenčiantiems nuo Piles arba tam panašių keblumų.

JOHN R. ROBERTS,
173 W. Green Street,
Nanticoke, Pa.

Dėkojimo paliudijimų nuo dėkingų išgydytų žmonių yra pluokštai raštinėje. Pacientai yra nuo kudikių iki senių (abiejų lyčių). Rašyk del mano su paliudijimais ir aprašymais išgydytų ligų knygutės—bus prisiųsta dovanai. Atsiųsk 2c krasos ženklelį del uusiuntimo.

Dr. Alex. O'Malley
Rupturos Specialistas
158 So. Washington St.
WILKES-BARRE, PA.

Čia kalbama ir rašoma lenkiškai ir lietuviškai.

REIKALAVIMAI.

Reikalaujame merginų marškiniams siūti. Praktikos nereikalaujame. Mokama ir už mokinimosi laiką.

Salant & Salant
Union ave., & So. 2-nd st.,
Brooklyn, N. Y.

Reikalinga senyva moteris arba našlė, kuri gali atliktı visą darbą apie namus ir prižiūrėti vaikus. $16.00 ant mėnesio. Atsišaukite šiuo adresu:

John Saukaitis,
272 Berry str., Brooklyn, N. Y.
(14)

Reikalaujame 200 merginų, kaipo „operatorių'' prie marškinių siuvimo. Mokama ir už mokinimosi laiką

Brooklyn Work Shirt Factory.
(14)

LIETUVA PAVEIKSLUOSE.

New Britain ir Waterbury, Conn. pirmu kartu bus parodyta **Lietuva paveiksluose.** Bus rodomi Lietuviški Judomi Paveikslai šie: **Klumpakojis, Suktinis, Noriu miego, Aguonėlė.** Bus rodyta ir kiti žaislai.

Pirmu kartu pilniausias ir didžiausias Historiškai-Etnografiškai-Geografiškas perstatymas apie **Lietuvą** ir Lietuvos veikėjus. Protarpiuose paveikslų rodymo maloniai publiką linksmins malonios dainelės ir illiustruotos (su paveikslais) deklamacijos.

Dainuos gerai pagarsėjęs dainininkas p. K. Kraučunas, iš Brooklyno, N. Y., dainuos įvairių dainų kompozicijas, tarp kurių ir visų gerbiamojo kompozitoriaus Miko Petrausko.

Paveikslai bus rodomi šie: 1. **Lietuvos Historija.** 2. Lietuvos etnografiški paveikslai. a) Vilniaus gubernijos, b) Kauno gub., c) Suvalkų gub. ir Prūsų (Mažąją Lietuvą). 3. Tarp kitų paveikslų bus parodyta ant paveikslo daug sukėlusi triukšmo laike Vilniaus Mokslo Draugijos parodos intaisyta žinomo lituvio skulptoriaus p. Rimšos „Kova''. 4. Lietuviai ant judančių paveikslų.

Atsibus šiose vietose

Du vakaru 28—29 d. kovo (March) Svetainėje „Y. M. C. A.'' 315 Pearl st., Hartford, Conn.

Svetainė bus atdara nuo 7 val. Perstatymas 8:15.

Perstatytojai kinematografistai A. T. Račiūnas ir J. M. Danielius iš New Yorko. Maloniai kviečiame visus atsilankyti.

NAUJAUSIS IŠRADIMAS.

$50.000 už darodymą, jeigu Prof. vaistai neyra legališki ir niekas negali dastoti pasigelbėjimo.

Brundzos vaistai užtvirtinta Bjure Kemijos Washingtone. Aprič vaistų; tai męs turime naujausių reikalingiausių daiktų. Reprezentantai ir Agentai uždirba po $10 ir $25. Daugybė naujų išradimų, vertė pusė milijono dolerių. Visoki išaiškinimai siunčiasi Dykai. Parašykite pas The Brundza Co. Sta. W. Bway and So. 8 st. Brooklyn, N. Y.
(14)

KELIAUJANTI AGENTAI.

Mūsų keliaujanti agentai:

J. DIGRYS,
K. WILKEVIČIUS,
P. PILĖNAS

Lankosi po Pennsylvaniją valstiją; galite pas juos užsisakyti „Vien. Liet.'' ir senieji skaitytojai atnaujinti prenumeratą ir pasiklausti visokių informacijų apie mūsų biznį.

J. J. Paukštis Co.

Po Mass. ir Conn. vastijas lankosi mūsų agentas JONAS KERDIEJUS. Užrašo „Vienybę Lietuvninkų'' ir platina mūsų kningas; galite užsisakyti.

J. J. Paukštis Co.

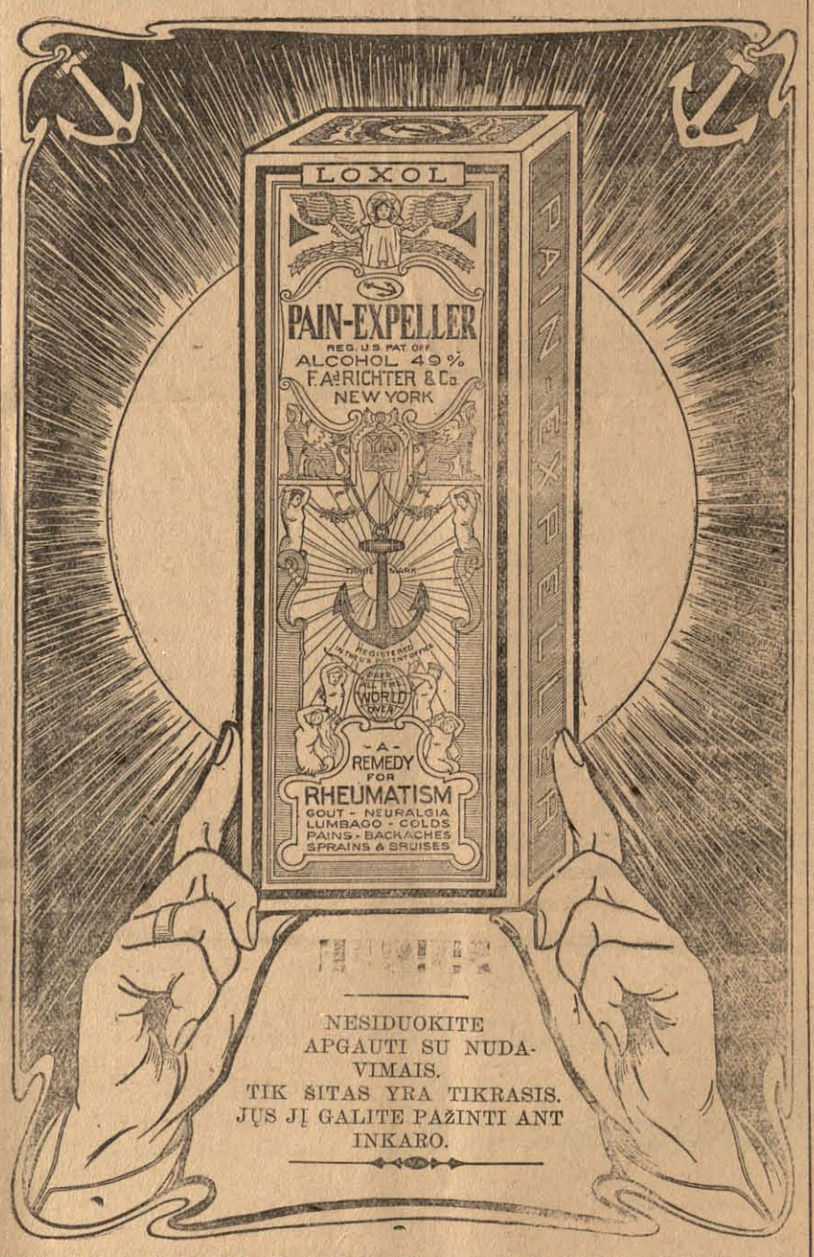

NESIDUOKITE APGAUTI SU NUDAVIMAIS.
TIK ŠITAS YRA TIKRASIS.
JŲS JĮ GALITE PAŽINTI ANT INKARO.

Liudas Gira.
Žalioji Pievelė.
Eilių rinkinys.

Prekė 65 c.

200 ŽAIDIMŲ
kambaryje ir tyrame ore.

Su dainomis, gaidomis, paveikslėliais ir fantų išvadavimais.

Jaunuomenei dovanėlė.

Sutaisė **Matas Grigonis.**

Prekė 75 c.

GAUNAMOS PAS:

J. J. PAUKŠTIS, & CO.
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

5000 DOVANAI

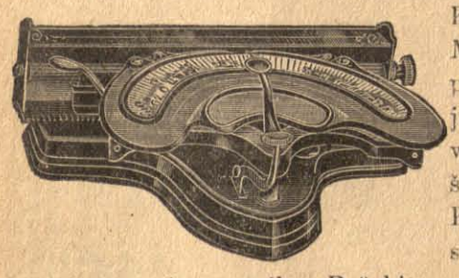

Kataliogą, nuo Drukuojamų Mašinų, (Typewriters). Čia yra proga kožnam ir nepraleiskite ją. Kam yra reikalinga Typewriters, tai rašykite pas mane šiandien, o gausite dykai mano Kataliogą, iš kurio galėsite pasiskyrt sau vieną ir užsisakyt, kuri jums geriaus patiks. Rašykite ant šito adreso:

A. Maliauskas,
687 Thrid Ave. Brooklyn, N. Y.

Reikalaujama.

12 mašinų švarkų siuvimui (Coat machines), ir elektrinio motoro. Šapa turi būti tuojaus įrengta; Williamsburgo dalyj. Paduokite visas smulkmenas, taipgi ir kainą.

Morris Kramer,
752 Broadway, New York.
(14)

VISŲ ATIDŽIAI!

Pas mus galima gauti visus Vidūno raštus.

Mūsų uždavinys	.90
Slaptinga žmogaus didybė	.30
Mirtis ir kas toliaus	.25
Gimdymo slėpiniai	.40
Žmonijos kelias	.20
Visatos saranga	.20
Likimo kilmė	.40
Apšvietimas	.30
Kur protas? (vieno veiksmo komedija)	.25
Piktoji gudrybė (vieno veiksmo komedija)	.20
Jonuks mergų bijąs (dviejų veiksmų komedija)	.20
Tėviškė (vienveiksmis dramatiškas veikalas)	.20
Lietuvos varpeliai (muzikos veikalas)	.45

Kurie norite gauti augščiau paminėtas kningas, malonėkite kreiptis šiuomi adresu:

J. J. PAUKŠTIS,
120 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA PIGIAI!

Didelis drapanų štoras, sykiu ir kostumeriško kriaučiaus dirbtuvė: 3 mašinos su visokiais įrankiais; intaisyta kuopuikiausia, vieta apgyventa tarp lietuvių ir biznis abiejose įstaigose eina gerai. Žinoma, męs prilaikom savo krautuvėje visokių tavorų, kaipo tai: vyriškų ir moteriškų siutų, kartunų net šilkinių ir vilnonių, visokių tavorų, kokių reikalingi del šeimynų. Pilna krautuvė visokių tavorų. Norim greitu laiku parduoti, todel, kad žadam važiuoti į Lietuvą. Norintieji daugiau apie tai žinoti, rašykite sekančiu adresu:

Joseph Butwill,
27 Spring str., Union City, Conn.
(13)

„BROOKLYNO ir NEW YORKO
aplinkinėj lietuvių" kostumierskas kriaučius

Petras Shertwites,

Siuvam drapanas ant orderio del vyrų, moterų ir merginų. Pavasarinis sezonas jau prasidėjo, ant ko turim atsakančias materijas su naujausiom madom. Bandyk sykį, o busi kostumeris ant visados.

TĖMYKITE MUSŲ ADRESĄ!
370 BEDFORD Av., Brooklyn N.Y.
tarpe So. 4-tos ir 5-tos gatvių.
Pagal Lietuvių Ukėsų Klubo Ruimus.
Su pagarba **Petras Shertwites.**

Tarptautiškoji Akušerių
MOKYKLA.

Moterįs, norinčios išmokti akušeriauti, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 2 d. Sausio,** 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.oo.

Mokyklon Lietuves priima „The Internationa Callege of Midwifery".

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.

Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUČIUS

VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.

152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas Second St.

Ligonius priima:
iš ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Telephone: Greenpoint 8.

Daktaras A. S. Jankauckienė

Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.

VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.

265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

SKAITYTOJAMS.

Gerbjamieji „V. L.” skaitytojai, kurių prenumerata užsibaigė ir gavote paraginimą, malonėkite atnaujinti, nes kitaip būsime priversti sulaikyti laikraščio siuntinėjimą. Tiems, kurie gavo paraginimo kortele, šis numeris yra siunčiamas paskutinis, iki atnaujinimo.

Pasarga: Permainant adresą, pirmiausia parašykite senąjį, o paskui naują. Visada reikia rašyti kuoaiškiausiai vardas, pavardė ir gatvės arba basko numeris, o tuomi palengvinsite administracijai darbą ir išvengsite daugelio nesusipratimų.

„Vien. Liet.” Adm.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.

Apdaryta $1.oo.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

I. J. Paukštis & Co.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"

Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00**, pusei metų **$1.00**.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

veseilioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per telepnoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

ISZGYDYKIT SAVO RUMATIZMA!

Urbano Rumatizmo vaistai pagelbės nuo visokio Rumatizmo: kaipo kaulinio, muskulinio, sciatikos teip ir nuo visų kitų ligų. Šimtai žmonių siunčia laiškus dėkavodami už mano geras gyduoles. Teippat ir jųs galite gydyt savo Rumatizmą su mano gyduolėm ir buti vienas iš daug šimtų, tų kurie pasigelbėjo nuo tos didelės ligos, kuri teip tankiai žmonias naikina ir kartais numarina. Skaitydami apie mano gyduoles nepasigydysite: bet vartokite, o rasite teisybę mano apskelbime ir išsigydymą mano vaistuose.

Vaistai kaštūoja vieną dolerį ($1.00), o su prisiuntimu 25 centai daugiau.

Su guodone

FRANAS URBANAS, Aptiekorius,

151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldakningių, visokių gražių popierų laiškams rašyti (gromatoms) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškų monų daikių. Taipgi monų knninga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, kiernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

NEBO Korkiniais galais CIGARETAI

Visi ruko NEBO Cigaretus

10 už 5c

Kiekvienas perkupčius parduoda NEBO Cigaretų daugiau kas diena

Garsiausi Amerikoje Delto kad jie geri

P. LORILLARD CO. 1760 ESTABLISHED

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street

Kampas Wythe Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Kaip pasilikti Amerikos pilieciu.

Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, neprigulmybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvi Ukėsu Klubas, matydamas reikalą, išleido virš minėtą knygelę kurios čienia yra **25c.** Užsisakydami knygą pinigus siųskite per Money Orderį arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:

LITHUANIA M. CITIZENS CLUB
372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

DOVANAI! DOVANAI!

sveikata ir drutumas bei naujausio mokslo kninga apie sveikatą ir t. t.

„Daktaras”

TA KNYGA yra aprašyta su naujausio mokslo išradimu ir geriausio budu gydymo ir įvairių paslaptybių teip žingeidžių, kurios kiekvienam žmogui reikalingos; ko kitose knygose negalite rasti, kas yra patilpę rankvedyj "DAKTARAS".

ŠITA KNYGA labai plačiai apkalba apie vyrų paslaptybes ir jų ligas. Apie moteris teipat nemažai kalba.

TA KNYGA "DAKTARAS" išaiškina vardus visokių ligų, kaip jos prasideda, kaip išrodo, kaip išsigydyti ir kaip ant toliau apsisergėti. **LABAI AKYVA!**

ŠIOJ KNYGOJ "DAKTARAS" aprašo daug paslaptybių, apie geriausius smagumus ženybinio gyvenimo ir kada geriausiai apsivesti ir **VYRAMS** ir **MOTERIMS. TIK VISKĄ DAŽINOSI** kaip šitą knygą perskaitysi, kas neatbutinai **naudinga, kaip seniems teip** ir jauniems-ženotiems ir nevedusiems **vyrams** ir **merginoms.**

KIEKVIENAS SKYRIUS šitos knygos **yra labai žingeidus, o nemokantiems** skaityti tai mokantis kuris dar neturi šios knygos su didele **akvata perskaitys tiems garsiai** kad galės daug visko prisiklausyti. Ta knyga kiekvienam **yra labai naudinga ir reikalinga** turėti, kuris tik nori buti sveikas ir laimingai gyventi.

KNYGA "DAKTARAS" yra paveikslais iliustruota, parodo ir giliausias kuno dalis, atidengiant paslaptybes. Ji reikalinga kaip sveikiems **teip ir sergantiems. Tik perskaičius tą knygą** atrasite viską, ko čion negalima parašyti ir dažinosi **visą teisybę.**

APART KITŲ SKYRIŲ sergantiems rodijama **skaityti apie nervų, kraujo, inkstų,** romatizmo, odos, vidurių, nusilpnėjimo, bronchitis ir limpančias **ligas; teip-pat apie** moterų nesveikumus ir kitas visokias ligas kaip išsigydit ir t.t., teipat sėklos nubėgimus nuo saužagystės ir t.t.

JEI SERGI, tai pirmiau ne kaip manai **vartoti kokias nors liekarstas ar** kreiptis prie gydytojo, reikia butinai perskaityti **"DAKTARAS".**

ŠITOJ KNYGOJE "DAKTARAS" netik **pamokina kur ir kaip išsigydyti, kaip** buti sveiku, bet ir kaip nuo visokių ligų apsisergėti.

NORS TA KNYGA LABAI BRANGINTINA, bet kad prašant **lietuviams** ją išleido Philadelahios M. Klinikas, delei labo visuomenės, tad kiekvienas ją apturės, kuris tik prisiųs kelias stampas už prisiuntimo kaštus. Apturėsi tuojaus, tik visada reikia rašyti adresas teip:

The Philadelphia Medical Clinic

1117 Walnut Street, Philadelphia, Pa.

Philadelphios Med. Clinikas, vyrų ir moterų, visokias ligas greit ir nuodugniai išgydo be peilio, be humbugo operacijų, bet su tikroms geroms liekarstoms. Atsilankyk arba lietuviškai parašyk apie savo nesveikumus.

Kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioj nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėtn. vak. nuo 6 iki 8 val.

Rusų tautiškas savaitraštis

"RUSKIJ EMIGRANT"

(Išeinantis Ketvergais).

Prenumeratos čienia metams:

Visose Suvienytose Valstijose ir New Yorke 1 dol. 50c.
Į Kanadą ir Rosiją . . . . 2 „ —

Adresuokit:

166 AVE., A., „RUSSIAN IMMIGRANT„ NEW YORK, N. Y.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) **$1.00**

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo..... **15c**

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo..... **10c**

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)..... **35c**

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis

Box 62 New York City

Dr. J. S. Message (Misevičia)

272 BERRY STREET
Brooklyn, N. Y.

Specialistas širdies ir plaučių ligų.

OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

PIRMAS LIETUVIŠKAS

Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniška čienia.

G. BENSON,

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Lietuviški Disc Rekordai

Rekordai ant abiejų pusių grainami, indainuoti ir ingrainti per garsingus Europos ir Amerikos lietuviškus artistus, tinka ant Victor, Columbia ir kitokių gramophonų. Prisiųsk už 2 c. stampą, tai gausi rekordų ir kitokių instrumentų katalogą. Adresuok:

K. J. Krauchelun Co.,

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausis Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja **Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS,** kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos t i k r a i geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų prityrimu išrado daugybę specijališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Del išvarymo soliterio	$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir $1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir $1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir $1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir $1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo peršalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir $1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpų Naikintojas	10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknįs ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Rusiškas progresyviškas laikraštis

"Russkoe Slovo"

Leidžiamas du kartu per savaitę, redaguojamas J. K. Okuncovo.

Kaina metams $2.00.
Užrubežiuose, Kanadoje ir New York $3.00.

Prie regakcijos randasi visokių knygų knygynas ir atliekami visi spaudos darbai.

Antrašas:

Russkoe Slovo

108 E. 12th St. New York, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad męs visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:
šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus i visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškus.

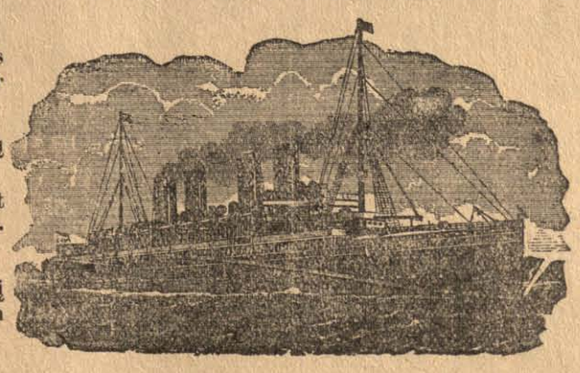

Padarom aktus rejentalnus dėlei žemės ir kitokių priklausančių savasčių. Tą viską darom su Konsulio paliudijimu.

Užsiimame provomis Europiškomis ir Amerikoniškoms iškolektavojime mokesčių.

Darom daviernastis, išjieškom dales Lietuvoje ir atimam į Ameriką.

„VIENYBE LIETUVNINKU”

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų” Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

120=124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikųs užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veseilių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių, Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Žmijecznikas yra tikrasis

Tiktai Groblewskio

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų. KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS. SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasi gelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter .

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto $2.50, Ant pusės meto $1.25, Ant ketverčio meto 65c.
EUROPOJE Rosijoje ir Lietuvoje $3.50, Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS
Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.

Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik $1.
Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už $3 in Ameriką, in Rosiją $4.50, in Angliją 7 sh. ☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South Al.
MAHANOY CITY, PA.

ATIDARYTA

Didžiausis pasaulėje teatras.

Hippodromas ant aštunto sezono su visais naujais lošimais, kurie vadysis „Under Many Flags" (Po daugeliu vėliavų). Šis naujas veikalas peržiūrėtas per Arthur Voegtlin; Stage grupavimas ir muzika vedama Mr. Wm. J. Wilson; drama rašyta ir stačius per Mr. Carroll Fleming. Muzika prista tyta per Mr. Manuel Klein. Scena daro neišpasakytą įtekmę Voegtlin, kurio namas pasigarsinęs kaip augščiausias lošimo namas New Yorke ir geriausia turintis intekmę. Per visą vasarą daugybē žmonių dirbo ant šio garsaus teatro prirengimo po priežiūra Mr. Voegtlin. Kaip titulas parodo tai daugybē žemių bus perstatoma su atlankymu visokių žeme su pritaikymu muzikos prie kiekvienos šalies. Penkiolika scenų ir baletų susideda į „Flowers of the Nations" (Tautų gēlēs), bus rodoma ir visas parodymas naujas.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
F. TEITELBAUM, savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite.
Moterims kiekvieną utarninką.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvēms, veseilioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Caveats, Copyrights and Labels registered. TWENTY YEARS' PRACTICE. Highest references. Send model, sketch or photo. for free report on patentability. All business confidential. HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents, What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. *Address,*

H. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys
Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

Naujas išradimas!

Laikrodēlis elektrikinis, kišeninis; tamsoj gali matyti adynas, budintojas iš miego; gali pribudinti. Labai naudingas del darbininkų mainose dirbančių. Viršai metaliniai juodi, viduriai drestyti, vertēs 15 dolerių ir retežēlis vertēs 8 dolerių, garantuotas ant 25 metų. Sykiu laikrodēlis ir retežēlis už 15 dol. Prisiųsk 10 dolerių tai gausi laikrodēlį ir retežēlį, o kaip paimsi prisiųstus daiktus, tada man prisiųsi 5 dol.

J. Schidlofsky Room 204
28 Main St. Brockton, Mass.

Nepamirškit
Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Teisingiausia
Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES
ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS
į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dēl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugražinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS,
Skaniausi ir sveikiausi visoki gērimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

„ŠVYTURYS"

1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių rašējų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos, labai naudingas. Prekē tik 75 c.

Gaunamas pas **J. J. PAUKSTĮ & CO.**
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

PRIETELIAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
817–819 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1162 W'msburgh

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS
(Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvēms, veseilioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitēs reikale pas lietuvį.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

213½ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinēja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite
(Kietųjų auglinių kelias).

Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitēs pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos: turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Councelor-at-Law. Vedi visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitēs laiškais, įdēdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:

KAZIS KRAUČUNAS
Attorney-at-Law Box 296, Ketchikan, Al.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

8 d. į Rotterdamą	11 dienų į Liepoją	Išplaukimas iš New Yorko.	
III klasa $33	III klasa $35	Birma March 29th	Russia April 5th
II „ 45	II „ 50		
I „ 60	I „ 70		

Dēl smulkesnių žinių kreipkitēs in mųsų agentus ir centrališką kontorą
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

---

14 metų senas laikraštis

KATALIKAS

Išeina kas Ketvergą, Chicago, Ill.

Laikraštis "Katalikas" 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prusų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio.

"Kataliko" prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinēs Amerikos:

Metams **$2.00,** pusei metų **$1.00**
Kanadoj ir Meksike:—
Metams **$3.00,** pusei metų **$1.50**
Rosijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinēse viešpatystēse:
Metams **$3.00,** pusei metų **$1.50**

Užsirašyti "Kataliką" galima kiekviename laike.

Užsirašant "Kataliką" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderį arba pinigus registruotam laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

J. M. TANANEVICZIA
3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Rašykite tuojaus, o gausite vieną "Kataliko" numerį ant pažiuros veltui.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

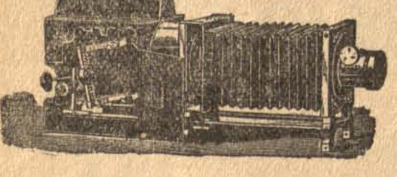

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatunkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suvirš 1.000 ratų filmos. Importytų iš visų šalių svieto, specijališkai turime padarę daug Lietuviškų Illiustracijų dēl Dainų, Deklemacijų, Referatų ir Pralekcijų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsiimat arba norit užsiimti šiuomi bizniu, reikalaujanti pagelbos šaukitēs prie:

American Film Exchange
A. T. Račiunas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3536 W. Bedford.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystēms, kad aš dirbu visus augščiau paminētus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dēl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 37
„	Bell 47
Residence	Peoples 1100

ATYDAI KRIAUCIU!!!

Lietuviška knyga, kirpimui vyriškų drabužių, su 25 braižiniais ir 15 paveikslų, 50 pusl. Prekē $2.50. Tokia pat knyga—moteriškų drabužių. Prekē $2.50.

Užsakant abi sykiu, prekė $5.00.

Šitos knygos yra tikrai, ką turi žinoti geras kriaučius. Neturējimas drauge šių knygų,—reiškia nustumimą nuo savęs geresnio uždarbio ir pasekmēs pramonystēje.

Duodu Lekcijas Kirpimui.

Pinigus siųsti per „Money Order". Reikalaujant atsakymo visados priglausti už 2c. Stamp

J. TOPILIS
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.